

JAARSTUKKEN 2024

Gemeente Brummen

Jaarstukken 2024
Zaaknummer: Z107825
Documentnummer: D459481
Vastgesteld B&W: 27-05-2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
Aanbieding van de Jaarstukken	5
Financiële Hoofdlijnen	7
Leeswijzer.....	10
Programma 1 Bestuur en Veiligheid	11
Focusgebied Bestuurskracht.....	12
Basistaken Bestuur en Dienstverlening	13
Basistaken Veiligheid, Toezicht en Handhaving.....	15
Programma 2 Fysieke leefomgeving	18
Focusgebied Klimaat en duurzaamheid.....	19
Focusgebied Ruimte voor Eerbeek / Eerbeek Loenen 2030.....	27
Focusgebied Centrum Brummen	30
Focusgebied Wonen	32
Basistaken Fysieke leefomgeving.....	35
Programma 3 Sociale leefomgeving	44
Focusgebied Sociaal domein.....	45
Basistaken Vitale Samenleving.....	53
Programma 4 Financiën	61
Basistaken Bedrijfsvoering en financiën	62
Paragrafen.....	66
A. Lokale heffingen	67
B. Weerstandvermogen en Risicobeheersing	71
C. Onderhoud kapitaalgoederen.....	78
D. Financiering	85
E. Bedrijfsvoering	88
F. Verbonden partijen	95
G. Grondbeleid.....	107
H. Openbaarheid van Bestuur.....	110
I. Leefbaarheid	111
Bijlagen behorend bij het jaarverslag	112
1. Overzicht subsidieplafonds 2024	113
2 Beleidsdocumenten	114
Jaarrekening.....	117
Balans per 31-12-2024 Activa	118

Balans per 31-12-2024 Passiva	119
Baten en lasten	120
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	121
Toelichting op de Balans	125
Toelichting op de Baten en Lasten.....	154
Bijlagen behorende bij de Jaarrekening.....	177
1. Bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen	178
2. Bijlage met overzicht gerealiseerd baten en lasten per taakveld.....	191
3. Controleverklaring accountant	193

Aanbieding van de Jaarstukken

Geachte leden van de raad,

Voor u liggen de jaarstukken voor het boekjaar 2024. Via de jaarstukken leggen wij aan uw raad verantwoording af over de uitvoering van de Programmabegroting 2024-2027. Dit doen we door te kijken naar welke doelen we wilden bereiken, welke maatregelen we daarvoor hebben genomen en welke middelen daarvoor zijn besteed.

Met open vizier naar de toekomst durven kijken...

We kijken terug op een veelbewogen jaar waarin we hebben gewerkt aan vele vraagstukken en keuzes voor de langere termijn. Een greep uit de vraagstukken:

- Hoe gaan we om met structureel minder rijksbijdragen?
- Op welke plekken ontwikkelen we woningbouw?
- Hoe betrekken we inwoners beter bij onze besluitvorming?
- Hoe kunnen we gebruik maken van data en technologie om de dienstverlening te verbeteren?
- Hoe behouden we cultuur in de gemeente?
- En, in welke bestuursvorm kunnen we de dienstverlening voor onze inwoners het beste op peil houden?

Samen met uw raad hebben we in het oplossen van deze vraagstukken dit jaar vele stappen gezet. In het kader van het Ravijnjaar 2026 verkenden we de mogelijkheden om scherper te ramen. We hebben onderzocht en besloten welke WVG-locaties we verder gaan ontwikkelen. Er is een visie op gebiedsgericht werken en op participatie vastgesteld. Ook is er een I-visie door uw raad vastgesteld. Voor de zomer heeft u bij de behandeling van de Perspectiefnota extra geld gereserveerd voor de Cultuurvisie, die ook is vastgesteld. En het afgelopen jaar heeft u het college opdracht gegeven om een onderzoek te doen naar de bestuurlijke toekomst van de gemeente Brummen.

Ondanks de toenemende onzekerheden in de wereld werken we als raad, college, inwoners en ambtenaren gezamenlijk werken aan een mooiere toekomst voor Brummen.

2024: een jaar met diverse uitdagingen en veelbelovende voortgang

2024 sluiten we af met een positief saldo. De algemene uitkering viel iets hoger uit. Daarnaast zijn er door vacatureruimte opnieuw gelden overgebleven voor de geraamde personeelslasten.

Onderbezetting zorgt er ook voor dat geprioriteerd is in taken en ambities. Daardoor blijft er op een aantal beleidsterreinen budget over. Ondanks een aantal aanzienlijke nadelen, die aanwezig zijn binnen de grondexploitaties en jeugdzorg, blijft er onder aan de streep 7 ton over.

Het positieve resultaat van 2024 creëert ruimte om toekomstige tegenvallers op te vangen en biedt mogelijkheden voor het treffen van voorbereidingen op het ravijnjaar 2026. Begroten is het evenwicht zoeken tussen verwachtingen en doelstellingen, en de kennis en ervaring van voorliggende jaren kunnen daarbij ondersteunen.

In de programmabegroting waren over de verschillende programma's 70 concrete maatregelen opgenomen. Van deze maatregelen zijn 38 gemarkeerd als groen, dat wil zeggen dat ze op schema zijn uitgevoerd. 26 maatregelen hebben de classificatie oranje gekregen. Deze activiteiten lopen achter op schema. Een zestal maatregelen wordt niet uitgevoerd of loopt ernstig achter op schema. Dit zijn de rode maatregelen. In de programma's worden de maatregelen individueel toegelicht.

De raad is aan zet

De totstandkoming van de jaarstukken vraagt jaarlijks een behoorlijke inspanning. De werklust neemt onder andere toe vanwege een strengere controle door de accountant en een jaarlijkse toename van het aantal specifieke uitkeringen.

Dit jaar is het tweede jaar dat het college verantwoording aflegt over de rechtmatigheid. We zien met vertrouwen uit naar een constructieve bespreking over de voorliggende jaarstukken.

Het college van burgemeester en wethouders
Brummen, mei 2025

Financiële Hoofdlijnen

Inleiding

In de financiële hoofdlijnen nemen wij u mee in het verloop van de Programmabegroting 2024-2027 naar de Jaarstukken 2024.

Het jaarrekeningresultaat

We sluiten het jaar 2024 af met een positief rekeningresultaat van € 700.000. In 2023 bedroeg het rekeningresultaat € 4.228.000 positief. In onderstaande tabel is het rekeningresultaat afgezet tegen de begroting na verwerking van de laatste wijziging in december 2024. In kolom Afwijking 2024 zijn de verschillen tussen de begroting na wijziging en realisatie per programma in beeld gebracht.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
1 Bestuur en veiligheid	-5.997	-5.030	-5.214	-5.850	-636
2 Fysieke leefomgeving	-10.479	-7.627	-6.911	-8.294	-1.383
3 Sociale leefomgeving	-24.572	-26.397	-27.786	-28.073	-286
4 Bedrijfsvoering en Financiën	45.276	39.275	41.819	42.916	1.097
Saldo incl. bestemmingen	4.228	221	1.908	700	-1.208

De grootste voor- en nadelen

Omschrijving

Het rekeningresultaat is de uitkomst van verschillende voor- en nadelen ten opzichte van het financiële beeld bij de slotwijziging. Bij de slotwijziging december 2024 werd nog een positief resultaat verwacht van € 1.908.000. Het werkelijke resultaat is € 1.208.000 lager en bedraagt € 700.000. Dit verschil vraagt een nadere toelichting. In de tabel hierna zijn de grootste voor- en nadelen ten opzichte van de slotwijziging in beeld gebracht.

Tabel 1 (Bedragen x € 1.000)			
Nr.	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Bouwgrondexploitaties, verhogen voorziening en (tussentijdse) winstneming	€ 250	€ 2.583
2	Hogere kosten jeugdzorg		€ 1.762
3	WMO, beschermd wonen	€ 440	
4	Bestuur, kosten voormalig bestuur pensioen en wachtgeld		€ 437
5	Projectbudget Ruimte voor Eerbeek / Eerbeek-Loenen 2030	€ 387	
6	Kosten minimabeleid	€ 364	
7	Decembercirculaire algemene uitkering gemeentefonds	€ 325	
8	Jeugdzorg, budget hervormingsagenda	€ 288	
9	Openbaar Groen, diverse incidentele en renovatiebudgetten	€ 267	
10	Automatisering diversen		€ 202
11	Omgevingsvergunning Bouwen hogere leges en lagere kosten externe capaciteit	€ 224	
12	Organisatiekosten, loonkosten en inhuur	€ 219	
13	Concernposten inkomsten WAZO en ziektegeden	€ 160	
14	Werkfit hogere inkomsten	€ 147	
15	Overhead archief en kosten wet open overheid	€ 135	
16	Sport brede combifunctie en uitvoeringsbudget	€ 131	
17	Ruimtelijk ordening, invoeringskosten omgevingswet	€ 117	
18	Duurzaamheid, projectgeld incl. saldo warmtenet en verrekening met reserve	€ 111	
19	Automatisering, budget nieuw systeem Sociaal domein	€ 111	
	Overige posten < € 100.000	€100	
	Totaal voor- en nadelen t.o.v. de slotwijziging 2024	€ 3.776	€ 4.984
	Begroot resultaat t/m slotwijziging 2024	€ 1.908	
	Werkelijk resultaat 2024	€ 700	

Het resultaat nader toegelicht

1) Het grootste nadeel komt uit de nieuw vastgestelde grondexploitatie Burgersterrein Eerbeek (D447613) tijdens de raadsvergadering van 19 december 2024. Daarnaast zijn de actuele complexen opnieuw doorberekend. Voor een 3-tal complexen is een (tussentijdse) winstneming geboekt.

2) Bij de kosten van jeugdzorg is een nadeel ontstaan wegens complexe gezinssituaties, duurdere kleinschalige duurzame opvang, verschuiving naar complexe zorg en toename van instroom jeugdigen.

3) Voor WMO onderdeel beschermd wonen is een rijksbijdrage ontvangen en enkel de noodzakelijke kosten zijn betaald, waardoor er meer middelen zijn overbleven.

4) Uit de pensioenrechten voor de oud-bestuurders komt naar voren dat er meer geld gereserveerd moet worden om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Verder zijn ook de kosten en toekomstige verplichtingen aan wachtgeld toegenomen, onder andere vanwege één instromer in 2024.

5) De kosten binnen het focusgebied Ruimte voor Eerbeek / Eerbeek-Loenen 2030 zijn lager omdat het budget voor toekomstige investeringen nog niet nodig is geweest.

6) Het minimabeleid laat een voordeel zien in 2024. Dit wordt onder andere veroorzaakt door vervallen bijdrage diftar en rioolheffing. Hiervoor is kwijtschelding in de plaats gekomen.

- 7) Uit de decembercirculaire 2024 van het gemeentefonds komt een voordeel naar voren van € 239.000. Daarnaast tellen hoeveelheidsverschillen in de maatstaven 2024 en een afrekening vanuit 2022 mee voor het totale voordeel.
- 8) Het budget voor de VNG hervormingsagenda Jeugd laat een restant zien van € 288.000. De implementatie van de hervormingsagenda is op dit moment nog volop in ontwikkeling.
- 9) Vanuit het vastgestelde groenplan is er een incidenteel budget gereserveerd voor met name inhaalslagen onderhoud bomen en uitdelen bomen. Van het beschikbare budget resteert nog € 186.000, vooral omdat het uitdelen pas begin 2025 heeft plaatsgevonden en dus niet in 2024 kan worden verantwoord. De renovatie in de Eerbeekse Enk loopt nog door tot het eerste kwartaal 2025. Het niet besteedde deel van ruim € 81.000 is nog nodig in 2025.
- 10) Bij automatisering hebben we in 2024 te maken gehad met hogere kosten. De kosten voor licenties nemen toe en ook het portfolio breidt uit. Daarnaast zijn er meerkosten vanwege (de migratie naar) een nieuwe back-up oplossing en een extra security test.
- 11) Bij omgevingsvergunning bouw zien we hogere leges, opgelegde dwangsommen en lagere benodigde kosten voor inhuur van externe deskundigen.
- 12) Loonkosten en kosten van inhuur levert per saldo een voordeel op. Zie ook paragraaf E Bedrijfsvoering,
- 13) In 2024 is een hogere vergoeding ontvangen van € 160.000 aan zwangerschaps- en bevallingsverlof en ziekteverloven voor het personeel.
- 14) Werkfit heeft een positief resultaat door een bemachtigde ESF subsidie en enkele wettelijke loonkosten tegemoetkomingen.
- 15) het budget voor het gemeentelijk archief en kosten in het kader van de wet open overheid (WOO) laten een voordelig resultaat zien in 2024. Het project om tijdig aan de WOO te voldoen is in de opstartfase en daardoor zijn in 2024 minder kosten gemaakt.
- 16) De Sport combifunctie functie laat een positief saldo zien, door een eveneens aangetrokken specifieke uitkering met eenzelfde beoogd doel.
- 17) Het budget voor invoeringskosten Omgevingswet is niet volledig nodig geweest in 2024. Daarnaast is minder externe adviezen nodig geweest voor de toetsing van particuliere plannen.
- 18) Bij het focusgebied Klimaat en duurzaamheid resteert per saldo een budget van € 111.000. Een aantal incidentele projecten worden in 2025 afgerond.
- 19) Binnen het sociaal domein wordt een nieuw softwarepakket ingevoerd. Het project loopt nog door in 2025 en het restantbudget zal ook nog nodig zijn daarbij.

Vaststelling

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 juni 2025

De gemeenteraad van Brummen,

M.E.A. Knook
griffier

G.J.M. van Rumund
voorzitter

Leeswijzer

Aanbieding

Het doel van de jaarstukken is om aan de gemeenteraad, de toezichthouder en inwoners van de gemeente Brummen verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid, de financiële ontwikkelingen en de rechtmatigheid van de uitgaven in 2024. De jaarstukken bestaan uit de programmaverantwoording, de paragrafen en de financiële jaarrekening.

Programmaverantwoording

In de programmaverantwoording vindt u per programma een overzicht van de beleidsindicatoren en de financiën. Onder de vraag "Wat heeft het gekost?" staan de lasten en baten per programma, uitgesplitst naar welke incidenteel en welke structureel zijn.

Per focusgebied en basistaak vermelden we de stand van zaken op de vraag "Wat wilden we bereiken?" en "Wat hebben we gedaan?". De stand van zaken aan het eind van het jaar wordt in een kleur van een stoplicht weergegeven:

groen = Doelstelling behaald / activiteit uitgevoerd;

oranje = Doelstelling / activiteit gedeeltelijk behaald / uitgevoerd . We verwachten deze volledig te behalen / uitgevoerd te hebben in een volgend jaar;

rood = We hebben de doelstelling / activiteit niet behaald / uitgevoerd. We gaan deze niet meer halen / uitvoeren in een volgend boekjaar.

Per focusgebied/basistaak wordt ook het financieel verloop weergegeven. Afwijkingen, ten opzichte van de begroting, die groter zijn dan € 25.000 worden toegelicht.

Paragrafen

De paragrafen zijn dwarsdoorsnedes van de begroting op bepaalde thema's.

Bij het jaarverslag vindt u 3 bijlagen. Het overzicht van de subsidieplafonds, relevante beleidsdocumenten en een lijst van gebruikte afkortingen.

Jaarrekening

In de jaarrekening ziet u de financiële vertaling van het gevoerde beleid; de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten.

De balans is een staat waarin de waarde van de bezittingen (activa) en de waarde van de schulden en het eigen vermogen (passiva) zijn opgenomen. Dit is de financiële positie van de gemeente.

Via het overzicht van baten en lasten krijgt u inzicht in de begrote en werkelijke baten en lasten per programma. In dit hoofdstuk vindt u ook een overzicht van het gerealiseerde resultaat inclusief de incidentele lasten en baten en onttrekkingen en toevoegingen aan de verschillende bestemmingsreserves.

Bij de jaarrekening vindt u 3 bijlagen. De verantwoordingsinformatie van specifieke uitkeringen (de SiSa-verantwoording), het overzicht van de taakvelden en als laatste de controleverklaring van de accountant.

Programma 1 Bestuur en Veiligheid

Introductie

Dit programma gaat over de volgende basistaken:

- Bestuur en dienstverlening
- Veiligheid, toezicht en handhaving

Dit programma gaat over het focusgebied:

- Bestuurskracht.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Lasten					
Incidenteel	1.586	0	284	188	-96
Structureel	5.654	5.412	5.529	6.379	850
Totaal Lasten	7.240	5.412	5.813	6.567	754
Baten					
Incidenteel	2.329	0	150	189	39
Structureel	323	382	449	527	78
Totaal Baten	2.651	382	599	717	117
Saldo excl. bestemmingen	-4.589	-5.030	-5.214	-5.850	-636
Stortingen					
Mutaties reserves	2.407	0	0	0	0
Totaal Stortingen	2.407	0	0	0	0
Onttrekkingen					
Mutaties reserves	998	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	998	0	0	0	0
Bestemmingen per saldo	-1.409	0	0	0	0
Saldo incl. bestemmingen	-5.997	-5.030	-5.214	-5.850	-636

Focusgebied Bestuurskracht

Portefeuillehouders

G.J.M. van Rumund

Wat wilden we bereiken?

1. Ons doel is om onze gemeentelijke taken goed uit te kunnen voeren en beter in positie te komen in de opgaven die de aanwezigheid van de papierindustrie in Eerbeek met zich meebrengt.

Wat wilden we doen?

1. In 2024 komen we tot een door de raad vastgestelde visie op de toekomst van onze gemeente.

Stand van zaken

Van eind april tot en met augustus is de onderzoeksopzet geschreven voor het onderzoek naar de bestuurlijke toekomst van de gemeente Brummen. In september lag deze ter besluitvorming bij de raad. De termijn voor de uitvoering van het onderzoek en het opleveren van het onderzoeksrapport loopt tot maart 2025. Na besluitvorming hierover wordt het opstellen van een Toekomstvisie 2035 opgepakt, deze Toekomstvisie of het opstellen ervan is afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek naar de bestuurlijke toekomst.

Het financieel verloop van het focusgebied Bestuurskracht

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Focusgebied Bestuurskracht					
Lasten	0	0	250	185	-65
Baten	0	0	125	100	-25
Totaal Focusgebied Bestuurskracht	0	0	-125	-85	40
Saldo incl. bestemmingen	0	0	-125	-85	40

Toelichting financiële afwijkingen - Lasten

De lasten binnen deze basistaak zijn € 65.000 lager uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Voor het bestuurskrachtonderzoek heeft de gemeenteraad € 250.000 beschikbaar gesteld. Het onderzoek is nog niet afgerond en loopt nog door in 2025.

Toelichting financiële afwijkingen - Baten

De baten binnen deze basistaak zijn € 25.000 lager uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

De Provincie heeft voor het Bestuurskrachtonderzoek € 125.000 aan subsidie toegezegd, zijnde 50% van de kosten. Verder is een afrekening ontvangen vanuit een eerder onderzoek uit 2022.

Basistaken Bestuur en Dienstverlening

Portefeuillehouders

G.J.M. van Rumund

Wat wilden we bereiken?

1. We willen gemeentelijke activiteiten beter op elkaar afstemmen. Dan versterken ze elkaar.

Wat wilden we doen?

1. We ronden in 2024 de pilots gebiedsgericht werken af en komen tot aanbevelingen voor gebiedsgericht werken in onze gemeente

Stand van zaken

De Participatievisie en de Visie gebiedsgericht (samen)werken zijn in 2024 gerealiseerd. Ook het uitvoeringsplan participatie is vastgesteld en er is een begin gemaakt met de realisatie van een toolkit en workshops voor medewerkers om de nieuwe werkwijze t.a.v. participatie te implementeren. Afgelopen jaar hebben we de laatste van vier pilotprojecten gebiedsgericht werken afgerond en alle pilotprojecten geëvalueerd. Op basis van de evaluatie hebben we een plan van aanpak opgesteld voor gebiedsgerichte projecten in 2025 en 2026.

We werken daarnaast aan een meer gestructureerde samenwerking met de wijk- en dorpsraden en hebben, bij wijze van proef, de jaarplannen (planningen) geherintroduceerd. Dit is geëvalueerd met de wijk- en dorpsraden en we hebben besloten deze werkwijze te continueren.

Wat wilden we bereiken?

2. Een toegankelijk en zichtbaar gemeentebestuur

Wat wilden we doen?

2. We onderzoeken welke aanpassingen gewenst zijn in de raadszaal, zowel aan de technische installatie als ruimtelijk.

Stand van zaken

We hebben een start gemaakt met het onderzoeken welke technische en AV aanpassingen mogelijk en wenselijk zijn aan de raadszaal. In maart 2024 is dit in het presidium aan de orde gesteld. Er is inmiddels een raads werkgroep ingesteld om de behoeften te peilen.

Inmiddels is besloten om de huidige AV-installatie te behouden totdat er meer duidelijkheid is over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Brummen. Voor de herinrichting (meubilair en kleine bouwkundige aanpassingen) is een conceptplan gereed. Dit plan wordt medio februari 2025 voorgelegd aan de werkgroep. Bij goedkeuring door de werkgroep zal gestart worden met het inkoopproces. De verwachting is dat de herinrichting in 2025 wordt afgerond.

Het financieel verloop van de basistaken Bestuur en Dienstverlening

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Basistaken bestuur en dienstverlening					
Lasten	3.062	2.830	2.898	3.762	865
Baten	319	369	436	521	85
Totaal Basistaken bestuur en dienstverlening	-2.743	-2.461	-2.462	-3.242	-780
Saldo incl. bestemmingen	-2.743	-2.461	-2.462	-3.242	-780

Toelichting financiële afwijkingen - Lasten

De lasten binnen deze basistaak zijn € 865.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Vanwege noodzakelijke inhuur, door met name (langdurige) ziekte, zwangerschapsverlof en ontwikkeling team KCC/Burgerzaken, is er een nadeel van € 378.000. Zie voor nadere toelichting paragraaf E Bedrijfsvoering.

Bestuur

Pensioen en wachtgeld voor oud-bestuurders levert een nadeel op van € 437.000. De pensioenen zijn gestegen en bij het wachtgeld is in 2024 één oud bestuurder ingestroomd. Deze bedragen zijn toegevoegd aan de voorziening voor pensioenen van oud bestuurders en de voorziening wachtgeld.

Dienstverlening burgerzaken

Vanwege een toename van de aanvragen van reisdocumenten (paspoortpiek) zijn er hogere afdrachten van rijksleges. Daarnaast zijn er meer naturalisaties. Dit levert samen met algemene kosten van de burgerlijke stand en kosten van de verkiezingen een nadeel op van € 41.000. Hier staan ook extra inkomsten tegenover. Zie hiervoor het onderdeel baten.

Toelichting financiële afwijkingen - Baten

De baten binnen deze basistaak zijn € 85.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Dienstverlening burgerzaken

Het voordeel op deze basistaak komt uit meeropbrengst leges reisdocumenten, rijbewijzen, naturalisaties en burgerlijke stand.

Basistaken Veiligheid, Toezicht en Handhaving

Portefeuillehouders

G.J.M. van Rumund

Wat wilden we bereiken?

1. Een veilige gemeente blijven.

Wat wilden we doen?

1. In- en externe bewustwordingsactiviteiten organiseren

Stand van zaken

Sinds enkele jaren richten we ons specifiek op de thema's Buitengebied, Bedrijventerreinen, Zorgfraude, Cybercrime en Drugscriminaliteit. In 2024 is extra aandacht besteed aan de interne weerbaarheid en het herkennen van signalen door onze eigen medewerkers (lunchbreaks, ondermijningsbus, en twee weerbaarheidsdagen gezamenlijk met de gemeenten Zutphen, Voorst en Lochem). Met deze gemeenten hebben we in 2024 ook gezamenlijk een (tijdelijke) coördinator Ondermijning aangenomen.

Ook is er extra aandacht besteed aan inzet van Bibob (voorkomen van witwassen) bij vergunningaanvragen. Daarnaast waren er periodieke interne en externe overleggen over onder andere ondermijningscasussen, maar ook casussen in het sociale domein.

In 2024 hebben we 9 meldingen via Meld Misdaad Anoniem in samenwerking met o.a. politie opgepakt/afgehandeld.

Recentelijk zijn we ook gestart met een werkgroep Veilige Bedrijventerreinen Rhienderen Noord en de Hazenberg.

In het voorjaar is het VTH-beleid vastgesteld en is een evaluatie uitgevoerd op het VTH-beleid. De conclusie uit deze evaluatie, welke is opgetekend in het rapport "Beleidsevaluatie & Periodeverslag Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving" is als volgt samen te vatten. Een actualisatie van de missie, visie en doelstelling, uitgangspunten en strategieën is noodzakelijk. Het oude VTH-beleid was verouderd en te omslachtig. Nieuwe wet- en regelgeving maakt ook, dat actualisatie noodzakelijk.

Nieuw beleid gaat de gemeente meer grip geven op de VTH-taken. Meer consequentie in het beleid kan leiden tot kwaliteitsverbetering. Door komende jaren, jaarlijks een evaluatie op het beleid en de uitvoering ervan uit te voeren, spelen we hierop in.

2. Effectieve inzet van bestuursrechtelijke aanpak

Stand van zaken

Van deze aanpak wordt gebruikt gemaakt bij bijvoorbeeld het aantreffen van illegaal vuurwerk en de aanpak van woonoverlast. In 2024 hebben we casussen van met name woonoverlast gehad. Deze hebben echter (nog) niet geleid tot een bestuursrechtelijke aanpak.

3. De samenwerking met zorg- en veiligheidspartners versterken

Stand van zaken

We hebben vaste periodieke afstemmingsmomenten ingepland met zowel de interne als de externe partners. Ad hoc casussen worden op dat moment met elkaar afgestemd. Op deze manier voorkomen we het zgn. 'langs elkaar heen werken' en versterken we elkaar.

Het financieel verloop van de basistaken Veiligheid, Toezicht en Handhaving

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Basistaken VTH					
Lasten	4.178	2.582	2.665	2.619	-46
Baten	2.332	14	39	95	57
Stortingen	2.407	0	0	0	0
Onttrekkingen	998	0	0	0	0
Totaal Basistaken VTH	-3.254	-2.569	-2.627	-2.524	103
Saldo incl. bestemmingen	-3.254	-2.569	-2.627	-2.524	103

Toelichting financiële afwijkingen - Lasten

De lasten binnen deze basistaak zijn € 46.000 lager uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Kosten opvang evacués Soedan

Voor de maatschappelijk opvang is € 25.000 minder budget nodig geweest

Toelichting financiële afwijkingen - Baten

De baten binnen deze basistaak zijn € 57.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Voor de opvang van evacués Soedan is € 64.000 meer subsidie ontvangen dan geraamd.

Beleidsindicatoren

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Jaar	Waarde Brummen	Waarde Nederland	Bron
Lokaal	Tevredenheid dienstverlening	Rapportcijfer	2018	6,8		Inwonerspanel Brummen Spreekt
			2022	6,3		
			2023	6,5		
			2024	6,5		
Lokaal	Tevredenheid communicatie	Rapportcijfer	2018	6,6		Inwonerspanel Brummen Spreekt
			2022	6,3		
			2023	6,3		
			2024	6,4		
Lokaal	Tevredenheid participatie	Rapportcijfer	2018	6,1		Inwonerspanel Brummen Spreekt
			2022	5,9		
			2023	6,2		
			2024	6,3		
6	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	2020	13	11	Bureau Halt
			2021	5	8	
			2022	5	8	
			2023	11	9	
			2024	1	9	
8	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2020	0,5	2,0	CBS
			2021	0,5	1,8	
			2022	0,5	2,3	
			2023	0,7	2,5	
			2024	0,2	2,2	
9	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2020	2,4	4,6	CBS
			2021	1,9	4,3	
			2022	1,9	4,5	
			2023	2,1	4,2	
			2024	2,1	4,3	
10	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2020	1,9	1,8	CBS
			2021	1,4	1,4	
			2022	1,4	1,4	
			2023	1,2	1,3	
			2024	1,2	1,2	
11	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2020	5,1	6,3	CBS
			2021	6,2	6,0	
			2022	4,3	6,0	
			2023	5,0	5,8	
			2024	2,8	5,7	

Programma 2 Fysieke leefomgeving

Introductie

Dit programma gaat over de volgende focusgebieden:

- Klimaat en duurzaamheid
- Ruimte voor Eerbeek / Eerbeek – Loenen 2030
- Centrum Brummen
- Wonen

Dit programma gaat over de volgende basistaak:

- Fysieke leefomgeving

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Lasten					
Incidenteel	1.972	1.367	6.108	5.025	-1.083
Structureel	14.741	14.356	14.962	18.025	3.063
Totaal Lasten	16.713	15.723	21.070	23.050	1.980
Baten					
Incidenteel	1.522	738	5.632	7.330	1.698
Structureel	8.038	7.008	7.510	7.751	241
Totaal Baten	9.560	7.746	13.141	15.081	1.939
Saldo excl. bestemmingen	-7.153	-7.977	-7.928	-7.969	-41
Stortingen					
Mutaties reserves	3.860	75	2.038	5.128	3.090
Totaal Stortingen	3.860	75	2.038	5.128	3.090
Onttrekkingen					
Mutaties reserves	534	425	3.055	4.803	1.748
Totaal Onttrekkingen	534	425	3.055	4.803	1.748
Bestemmingen per saldo	-3.326	350	1.017	-325	-1.342
Saldo incl. bestemmingen	-10.479	-7.627	-6.911	-8.294	-1.383

Focusgebied Klimaat en duurzaamheid

Portefeuillehouder

P. Inberg

Wat wilden we bereiken?

1. Verbeteren van onze ecologische omgeving: natuurwaarden, biodiversiteit, bodemkwaliteit, waterbalans, landschapsontwikkeling.

Wat wilden we doen?

1a. We werken op veel manieren aan versterking van natuur en biodiversiteit. Met bovenlokale projecten streven we naar zo groot mogelijke impact. Daarmee dragen we bij aan adaptatie, kringlooplandbouw, cultuurtoerisme, leefbaarheid, etc.

Stand van zaken

Samen met organisaties zoals de Regio Stedendriehoek, Gebiedscoöperatie Zuidelijke IJsselvallei, IJsselmarke, Natuurmonumenten werken we aan projecten die toekomstgerichte landbouw beogen. Dus met aandacht voor het verdienvermogen van boeren, het landschap, bodem, water en natuurwaarden.

Door middel van financiële impulsen voeren we projecten uit om Groen Blauwe Dooradering in de gemeente te realiseren en te versterken, waarbij het toegankelijk maken hiervan voor recreanten ook de aandacht heeft.

1b. We ondersteunen met behulp van provinciale subsidie educatie, projecten, werkgroepen en/of initiatieven op basis van het Landschapscontract 2023-2027.

Stand van zaken

Onder het Landschapscontract 2023-2027 zijn en worden door inwoners allerlei projecten op kleine en grote schaal uitgevoerd binnen en buiten de bebouwde kom. Dit is een subsidie mede mogelijk gemaakt door Provincie Gelderland. In het buitengebied gaat dit bijvoorbeeld over de aanplant van landschapselementen, ontwikkeling van natuurlijke bermen, het beschermen van de ringslang, het verbeteren van biotoop voor de patrijs, het helpen van de steenuil en bonte vliegenvanger. Binnen de bebouwde kom worden bollen geplant, bijenprojecten uitgevoerd, plantsoenen biodiverser gemaakt. Overal worden vrijwilligersgroepen opgezet, uitgebreid en worden er bijeenkomsten gehouden over allerlei onderwerpen om over landschap en biodiversiteit te leren.

1c. Met buurgemeenten werken we samen in een ketengerichte aanpak om bio-based bouwen te stimuleren, bij voorbeeld door agrarische producten te promoten als materiaal voor het isoleren van gebouwen.

Stand van zaken

Er is duidelijk interesse bij boeren in de regio (en ook daarbuiten) om aan de slag te gaan met biobased gewassen. De toepassing van deze producten in de bouw blijft nog wel achter. Dit heeft te maken met afhankelijkheden in de keten van plant naar pand, onder andere in de verwerking van de gewassen.

De regio werkt aan een plan om hier een doorbraak in te bereiken, zoals een meer

collectieve aankoop om beweging op de markt op gang te brengen. We zijn aangesloten op het programma Building Balance van het Rijk en wij betrekken hen bij ons beleid voor duurzame woningbouw en gebiedsontwikkeling.

1d. We werken samen met provincie, waterschap en Natuurmonumenten aan maatregelen om water langer vast te houden voor landbouw en natuur. Daarbij zal het beheer van Natura 2000 gebied centraal staan.

Stand van zaken

Het project WaardeVOL Brummen is gestopt. De Provincie zou dit jaar een nieuw project opstarten om het Natura 2000-gebied Landgoederen Brummen te herstellen. Anti-verdrogingsmaatregelen en wegwerken van achterstallig onderhoud zijn hier onderdeel van. De Provincie zal opnieuw de communicatie zoeken naar betrokkenen in het gebied. De eerste stap is een interne projectopdracht bij de provincie, een concept hiervan is in 2024 voorbereid. Hoofdlijn van de projectopdracht staat vast. Dat is het uitvoeren van de maatregelen die nodig zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelen voor Natura 2000 Landgoederen Brummen in de deelgebieden Voorstonden en Leusveld. Definitieve versie van de projectopdracht wordt in Q2 2025 verwacht.

Wat wilden we bereiken?

2. Aanpassen van onze gebouwde omgeving richting een groene en klimaatbestendige gemeente

Wat wilden we doen?

2a. We zetten met de papierindustrie, de provincie, Veluwonen en de gemeenten Apeldoorn en Rheden in op een gebiedsgerichte aanpak voor een warmtenet in Eerbeek en omgeving.

Stand van zaken

Het haalbaarheidsonderzoek warmtenet Eerbeek is afgerond. De raad is over de uitkomsten geïnformeerd. Een grootschalig warmtenet is technisch haalbaar in Eerbeek, maar de financiële doorrekening laat een groot tekort zien. Daarom maakten we samen met de projectpartners een pas op de plaats.

Er is verdiepend onderzoek nodig om een evenwichtige oplossing te vinden en/of naar meer kleinschalige oplossingen te komen. In 2025 wordt naar nu verwacht inzicht gegeven of een kleinschaliger warmtenet in Eerbeek mogelijk is en zo ja op welke wijze dit gerealiseerd kan worden. De intentie is om dit een kiem te laten zijn voor een grootschaliger verband.

2b. Om tot een uitvoeringsprogramma voor de warmtetransitie te komen, stellen we een warmte-bronnenstrategie op die inzicht geeft welke vorm van warmte(-opwek) beschikbaar is in welke wijken.

Stand van zaken

Met behulp van een adviesbureau is in Q2 de eerste slag in de totstandkoming van de bronnenstrategie opgeleverd. We werken aan een nadere uitwerking / aanvullingen op onderdelen. De bronnenstrategie wordt onderdeel van het warmteprogramma, waarvan het opstellen in 2025 start.

2c. *In het kader van onze woonopgave stimuleren we duurzame huisbouw en gebiedsontwikkeling, bij voorbeeld door natuurinclusieve keuzes in ontwerp en uitvoering.*

Stand van zaken

In 2023 is een adviesbureau begonnen met het opstellen van een Beleidskader Duurzaam Ontwikkelen. In het tweede kwartaal van 2024 is dit Beleidskader ter besluitvorming aangeboden aan de raad. Nu dit is vastgesteld wordt op basis daarvan een toetsingskader c.q. uitvoeringsstrategie opgesteld.

In 2025 Q2 wordt dit stuk ter vaststelling aan het college van burgemeester en wethouders en ter kennisname aan de raad aangeboden. |

2d. *In 2024 en 2025 wordt een ecologisch onderzoek uitgevoerd in de kernen Brummen en Eerbeek, op basis waarvan een Soorten Management Plan (SMP) wordt opgesteld. De meest voorkomende soorten worden geïnventariseerd.*

Stand van zaken

In overleg met de Provincie is een inventarisatieprotocol en -programma vastgesteld voor de inventarisatie van huismussen, vleermuizen en gierzwaluwen in de dorpen Brummen en Eerbeek. Op basis van een groot aantal waarnemingen is het onderzoek in 2024 uitgebreid met de steenmarters en huiszwaluwen. De inventarisaties hebben tussen april en oktober plaats gevonden. Op basis van de inventarisaties worden werkinstructies/-protocollen opgesteld. Het concept-SMP dient in mei 2025 gereed te zijn waarna dit samen met een ontheffingsaanvraag voor de omgevingswet (deel natuurbescherming) bij de provincie ingediend wordt.

Wat wilden we bereiken?

3. Een transitie in onze energievoorziening: meer energiebesparing en opwek van schone energie.

Wat wilden we doen?

3a. *We herijken het Uitnodigingskader zonnevelden en windmolens, dit op basis van de evaluatie die is uitgevoerd na de eerste tranche van de maatschappelijke tender en bereiden een tweede tender voor.*

Stand van zaken

In opdracht van de gemeente evalueerde Moventem onafhankelijk de maatschappelijke tender met een eerste tranche voor 35 hectare zon. De resultaten van de evaluatie worden meegenomen in een volgende tranche, wellicht op basis van een geactualiseerd uitnodigingskader.

Onze gemeente heeft hierbij te maken met beleid elders. Vanuit het Rijk is de voorkeursvolgorde voor zon op land aangescherpt. De provincie Gelderland past de omgevingsverordening hierop aan en verwacht deze begin 2025 te hebben vastgesteld. Daarnaast stelt de RES Stedendriehoek een geactualiseerde lijn op voor zon op land. We wachten deze ontwikkelingen af voordat we ons buigen over het actualiseren van het uitnodigingskader.

Ook speelt er tot en met 2030 en mogelijk ook nog daarna netcongestie. Dit leidt ertoe dat in 2025 naar verwachting nog geen tweede tranche (voor ongeveer 30 hectare zon) in de maatschappelijke tender wordt opengesteld.

3b. *We ontwikkelen een lokale energiestrategie om te bepalen aan welke specifieke energiedoelstellingen wij in onze gemeente werken en op welke wijze.*

Stand van zaken

In 2023 zijn we gestart met het opstellen van een lokale energiestrategie met een uitvoeringsprogramma. De concept energiestrategie is in Q4 van 2024 aan de Raad voorgelegd, waarna het college een proces heeft gestart voor het indienen van zienswijzen.

Na de vaststelling van de definitieve energiestrategie wordt het uitvoeringsprogramma in Q2 van 2025 ter vaststelling aan het college van burgemeester en wethouders en ter kennisname aan de raad aangeboden.

3c. *We voeren met behulp van rijkssubsidie in de periode tot 2029 een isolatieprogramma uit, met aandacht voor de bestrijding van (dreigende) energiearmoede.*

Stand van zaken

Dit betreft het NIP (Nationaal Isolatie Programma), inmiddels de LAI (Lokale Aanpak Isolatie) genoemd.

De aanpak en de samenwerking met Brummen Energie is gestart in Q4 2024.

3d. *We stellen een uitvoeringsprogramma voor verbetering van de luchtkwaliteit op, om invulling te geven aan het Schone Lucht Akkoord waar onze gemeente bij aangesloten is.*

Stand van zaken

In het voorjaar van 2024 is een uitvoeringsprogramma Schone Lucht Akkoord toegezonden aan Rijkswaterstaat. Na feedback van Rijkswaterstaat is een aangepast uitvoeringsprogramma aan Rijkswaterstaat verzonden. Dit uitvoeringsprogramma vormt de basis voor het uitvoeringsprogramma 2025.

Wat wilden we bereiken?

4. Een duurzamere organisatie wat betreft vastgoed en bedrijfsvoering.

Wat wilden we doen?

4a. *We werken aan de uitvoering van het besluit tot een zonneparking bij het gemeentehuis.*

Stand van zaken

De aanbesteding hiervan is in 2023 voorbereid en opgestart met de verwachting dat de werkzaamheden in de zomerperiode zouden starten. Uiteindelijk is het werk in oktober 2024 opgestart. Vanwege leveringsproblemen en ongunstige weersomstandigheden is de verwachte oplevering in Q2 2025.

4b. We voeren het besluit uit om gemeentelijke gebouwen te verduurzamen en versneld van het aardgas af te brengen.

Stand van zaken

De uitvoering is nog gaande.

Bij de brandweerkazerne in Brummen is een gewijzigd verzoek van de VNOG binnengekomen. Hierdoor is een gevelwijziging noodzakelijk. Hiervoor is een vergunning aangevraagd, welstand is inmiddels akkoord. De gevelwijziging kost extra geld en dit moet worden uitgewerkt naar een voorstel/aanvraag. Dit proces kan leiden tot vertraging voor het aanbrengen van de vloerverwarming in combinatie met de warmtepomp. Dit kan pas na de gevelwijziging plaats vinden. Hiervoor is inmiddels een omgevingsvergunning voor aangevraagd. Oplevering van het werk wordt voorzien in het tweede kwartaal van 2025.

Bij het zwembad is er gekozen voor een gewijzigde aanpak. In plaats van heatpipes passen we nu een accuopslag toe. Dit geeft net als heatpipes een financieel voordeel in de exploitatie vanwege een stabielere afname van stroom op de dynamische energiemarkt. Een accuopslag heeft als extra voordeel dat het helpt om met het energieverbruik binnen het gecontracteerde vermogen te blijven. De accu is inmiddels geplaatst en in het tweede kwartaal van 2025 gaan we de werking hiervan evalueren. Aan de hand van de uitkomst van deze evaluatie volgt een uitvoeringsplan voor de resterende middelen (nog een accu, extra zonnepanelen en/of heatpipes). Dit om een zo voordelig en efficiënt mogelijk pakket van maatregelen te realiseren.

De verwarming bij de villa heeft ook vertraging opgelopen vanwege installatietechnische wijzigingen. In plaats van meerdere kleine units komt er één grotere buitenunit om een energetisch voordeel te realiseren. Deze constructie geeft een betere sturing op afname van warmte op de verschillende plekken in het gebouw. Oplevering wordt voorzien in het tweede kwartaal 2025.

Financieel blijven we grotendeels binnen de begroting van het project. Bij de Brandweer Eerbeek is er echter sprake van een verhoging van het budget wegens onvoorziene werkzaamheden in combinatie met een hogere inschrijving aanbesteding dan eerder voorzien. Bij het gemeentehuis zijn we nog in afwachting van de offerte voor het vervangen van de gasgestookte ketel voor een warmtepomp. Voor het laden van de elektrische auto's bij het gemeentehuis is gekozen om alle 24 laadpalen ineens te realiseren. In het initiële plan zou dit gefaseerd gaan. Dit vergt een extra investering ineens. De verwachting is echter wel dat de extra inkomsten op deze laadpalen i.c.m. het direct kunnen gebruiken van de zonnestroom de extra exploitatiekosten van de investering zullen afdekken. Dit alles zorgt voor een overschrijding van het totale budget van ongeveer 2 tot 3%.

Wat wilden we bereiken?

5. Ontwikkelingen in het bedrijfsleven en in de samenleving: toekomstbestendiger bedrijventerreinen en meer duurzaamheid bij bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Wat wilden we doen?

5a. We werken verder aan het traject om De Hazenberg en Rhienderen Noord toekomstbestendiger te maken: op het gebied van energie en groenere omgeving. Dit doen we met behulp van de Regiodeal.

Stand van zaken

Er is een werkgroep duurzame industriekring Brummen actief. Aanvankelijk was de opkomst/inzet vanuit de ondernemers minder dan verwacht. Inmiddels is daar in onderlinge samenwerking verandering in gekomen: we buigen ons vooral over de beschikbaarheid van (schone) energie.

Er is ook een parallelle werkgroep over veiligheid.

5b. We volgen in het kader van de samenwerking tussen gemeenten, provincie, regio en industrie de ontwikkelingen in de verduurzaming van productie- en bedrijfsprocessen, zoals de verkenning naar een smart energy hub.

Stand van zaken

De industrie heeft in samenwerking met onder andere provincie en gemeente een verkenning laten uitvoeren naar mogelijkheden voor blijvende beschikbaarheid van schone energie en een efficiënter gebruik daarvan. Zo is de vorming van een gesloten distributiesysteem voor de papierfabrieken onderzocht.

Er is een verbinding gelegd met het proces van de Regiodeal Stedendriehoek om een gebundelde vraag naar cofinanciering vanuit het Rijk in te dienen. Het daaruit ontstane project voor smart energy hubs levert naar verwachting inzichten voor de situatie in Eerbeek en leidt mogelijk tot samenwerkingskansen bij de ontwikkeling.

Het financieel verloop van het focusgebied Klimaat en duurzaamheid

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Focusgebied klimaat en duurzaamheid					
Lasten	1.844	1.549	2.355	1.938	-417
Baten	1.059	520	1.359	1.169	-190
Stortingen	75	75	75	75	0
Onttrekkingen	45	149	155	46	-109
Totaal Focusgebied klimaat en duurzaamheid	-815	-955	-916	-798	118
Saldo incl. bestemmingen	-815	-955	-916	-798	118

Toelichting financiële afwijkingen - Lasten

De lasten binnen dit focusgebied zijn € 417.000 lager uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Aan kosten ambtelijke capaciteit is € 76.000 minder uitgegeven dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door een openstaande vacature. Zie paragraaf E Bedrijfsvoering.

Klimaat en Duurzaamheid

Van het structurele budget voor klimaat en duurzaamheid resteert € 162.000. Voor het project

warmtenet is een bedrag van € 245.000 aan kosten gemaakt. Via de Provincie ontvangen we hiervoor een bedrag van € 135.000. Het tekort wordt uit dit structurele budget gedekt. Het budget voor incidentele projecten laat een overschot zien van € 131.000. Voor de uitvoering van het biodiversiteitsplan en project Drinkbare IJssel is in 2025 nog budget nodig.

Voor onderstaande projecten is in 2024 een specifieke uitkering beschikbaar vanuit het Rijk:
(Voor de gemeentelijke exploitatie neutraal)

- Aanpak energiearmoede kwetsbare huishoudens een nadeel van € 129.000
- Nationale isolatieprogramma een nadeel van € 80.000
- Tijdelijke regeling capaciteit een voordeel van € 223.000

Voor het project Versnelling Natuurinclusief isoleren is voor € 57.000 aan kosten gemaakt. Voor dit project ontvangen we 64% subsidie van de Provincie. Het verschil wordt gedekt uit dit focusgebied.

Voor het project Regionale Energie Strategie (RES) is Brummen penvoerder. De gemaakte kosten € 478.000 worden volledig gedekt uit een specifieke rijksuitkering (zie ook onderdeel baten).

Landschap en biodiversiteit

Het project landschapscontract loopt t/m het jaar 2027. In 2024 is € 37.000 minder uitgegeven dan geraamd. Het project wordt voor 75% medegefinancierd door de Provincie.

Voor het project Natuurinclusieve landbouw is € 44.000 meer uitgegeven dan geraamd. De kosten worden volledig gesubsidieerd door de Provincie.

Toelichting financiële afwijkingen - Baten

De baten binnen dit focusgebied zijn € 190.000 lager uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Klimaat en Duurzaamheid

Voor 2024 waren regionale en provinciale bijdragen verwacht voor energieloket en energietoezicht bedrijven, maar die zijn niet ontvangen. Dit levert een nadeel op van in totaal € 40.000. Voor het project warmtenet is een bedrag van € 135.000 van de Provincie ontvangen. (zie ook lasten)

Voor onderstaande projecten is in 2024 een specifieke uitkering beschikbaar vanuit het Rijk:
(Voor de gemeentelijke exploitatie neutraal)

- Aanpak energiearmoede kwetsbare huishoudens een voordeel van € 129.000
- Nationale isolatieprogramma een voordeel van € 80.000
- Tijdelijke regeling capaciteit een nadeel van € 223.000

Voor het project Versnelling Natuurinclusief isoleren ontvangen we 64% van de kosten aan subsidie van de Provincie. In 2024 gaat het om € 37.000.

Voor het project Regionale Energie Strategie (RES) is Brummen penvoerder. De gemaakte kosten € 478.000 worden volledig gedekt uit een specifieke rijksuitkering.

Landschap en biodiversiteit

Het project landschapscontract loopt t/m het jaar 2027. In 2024 is minder uitgegeven dan geraamd. Het project wordt voor 75% medegefinancierd door de Provincie. In lijn met de lasten is de toe te rekenen bijdrage € 27.000 lager (zie ook lasten en onttrekkingen)

Voor het project Natuurinclusieve landbouw is € 44.000 meer uitgegeven dan geraamd. De kosten worden volledig gesubsidieerd door de Provincie.

Toelichting financiële afwijkingen - Onttrekkingen

De onttrekkingen binnen dit focusgebied zijn € 109.000 lager uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Bestemmingsreserve Duurzaamheid

De incidentele projectkosten pakken lager uit, vandaar ook een lagere onttrekking uit deze reserve van € 99.000.

Bestemmingsreserve Ligt op Groen

De kosten voor het landschapscontract worden voor 25% gedekt uit deze reserve. In 2024 pakken de kosten en opbrengsten lager uit, vandaar een lagere onttrekking van € 10.000.

Focusgebied Ruimte voor Eerbeek / Eerbeek Loenen 2030

Portefeuillehouder

S. van de Graaf

Wat wilden we bereiken?

1. Zichtbare verbeteringen in de aantrekkelijkheid in en om het centrum.

Wat wilden we doen?

1a. We maken een keuze over een invulling van het voormalige Burgersterrein.

Stand van zaken

In december 2023 heeft de raad een besluit genomen over de voorkeursvariant voor de invulling van het Burgersterrein. De voorkeursvariant is in 2024 ontwikkeld naar een voorlopig ontwerp met een uitgewerkte grondexploitatie en beeldkwaliteitsplan. In december 2024 heeft de Raad deze stukken vastgesteld.

In 2025 volgt het opstellen van een omgevingsplan en een definitief ontwerp. Dit wordt gedaan in samenspraak met de omgeving en stakeholders.

1b. We maken een keuze over de invulling van het Kerstenterrein.

Stand van zaken

We werken nog steeds toe naar een definitieve keuze voor de invulling van het Kerstenterrein, maar het nadere onderzoek dat nodig is naar de actuele vraag naar winkelruimte / commerciële ruimte (en eventueel andere voorzieningen) is nog niet geheel afgerond.

1c. We benutten kansen om het Stationsplein aantrekkelijker te maken voor recreatie en toerisme

Stand van zaken

In het najaar van 2024 is een definitief ontwerp voor de spoorzone afgerond. Op basis van dit ontwerp kan het werk worden aanbesteed. De huidige planning is om medio 2025 te starten met de uitvoering daarvan. In het ontwerp is rekening gehouden met de belangen voor recreatie en toerisme zodat de spoorzone een officiële Veluwe ontvangstlocatie kan worden

Wat wilden we bereiken?

2. Het verbeteren van het vestigingsklimaat voor de papierindustrie.

Wat wilden we doen?

2. We denken mee in de procedures van de provinciale inpassingsplannen en zorgen na besluitvorming dat de gemeentelijke infrastructuur goed aansluit op de plangebieden met oog voor de verkeersveiligheid van wandelaars en fietsers.

Stand van zaken

De provinciale inpassingsplannen werden in 2024 verder uitgewerkt naar een juridisch definitieve versie, inclusief verwerking van de bezwaar en beroepsprocedures. Afronding in Raad van State wordt verwacht niet eerder dan in 2025 Q2.

De gemeente zet conform de samenwerkingsafspraken in op aanpassing van de (gemeentelijke) infrastructuur, waarbij we vooral ook focus hebben op de verkeersveiligheid voor wandelaars en fietsers. Start uitvoering in principe niet eerder dan na definitieve behandeling in de Raad van State.

Het financieel verloop van het focusgebied Ruimte voor Eerbeek / Eerbeek Loenen 2030

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Focusgebied ruimte voor Eerbeek/Eerbeek-Loenen 2030					
Lasten	700	975	975	567	-408
Baten	0	0	0	38	38
Stortingen	278	0	282	282	0
Onttrekkingen	0	0	282	282	0
Totaal Focusgebied ruimte voor Eerbeek/Eerbeek-Loenen 2030	-978	-975	-975	-529	446
Saldo incl. bestemmingen	-978	-975	-975	-529	446

Toelichting financiële afwijkingen - Lasten

De lasten binnen dit focusgebied zijn € 408.000 lager uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Aan kosten van ambtelijke capaciteit is € 58.000 minder uitgegeven dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door openstaande vacatures. Zie paragraaf E Bedrijfsvoering.

Het positieve resultaat op de overige kosten bedraagt € 349.000 en is met name veroorzaakt doordat het budget voor toekomstige investeringen nog niet hoeft te worden aangesproken. Qua plankosten zijn in 2024 kosten gemaakt voor ontwikkelingen van het Burgersterrein, Spoorzone, verkeerstraject kanaalroute en Oranje Nassaplein.

Toelichting financiële afwijkingen - Baten

De baten binnen dit focusgebied zijn € 38.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Van de Provincie zijn bijdrages ontvangen voor ontwikkelkosten PAKhuis en kosten Oranje Nassauplein.

Focusgebied Centrum Brummen

Portefeuillehouder

S. van de Graaf

Wat wilden we bereiken?

1. Een aantrekkelijk centrum voor inwoners, toeristen en ondernemers.

Wat wilden we doen?

1a. *Woningbouw mogelijk maken voor 1- en 2 persoonshuishoudens die qua uiterlijke verschijningsvorm en haar bewoners bijdraagt aan een levendig dorpscentrum.*

Stand van zaken

Voor het Graaf van Limburg Stirumplein is met bewoners tot een model gekomen om woningen voor 1- en 2-persoonshuishoudens te realiseren. Mei 2025 worden het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan voor dit woningbouwplan voorgelegd aan de gemeenteraad ter vaststelling.

Aan de Leliestraat en Ambachtstraat worden door particuliere initiatiefnemers appartementen voor 1- en 2 persoonshuishoudens gerealiseerd.

1b. *Woningbouw mogelijk maken die voorziet in de woningbehoefte en bijdraagt aan een levendig dorpscentrum.*

Stand van zaken

Met omwonenden is gekomen tot een model voor het Graaf van Limburg Stirumplein waarin appartementen kunnen worden gerealiseerd voor goedkope, middendure en dure huishoudens. De braakliggende locaties als gevolg van branden in het centrum worden ingevuld met woningbouw, door de eigenaren van deze locaties.

1c. *Stimuleren van verblijfsrecreatie voor meer dynamiek en economisch draagvlak.*

Stand van zaken

De visie Strategie toerisme recreatie 2022 - 2026 biedt de kaders, samen met het uitgevoerde marktruimte onderzoek uit 2022. De ambitie wordt gekoppeld aan de omgevingsvisie en gestuurd op kwaliteit, passend bij het DNA van Brummen. In 2025 starten we met een ontwikkelkader recreatie dat als inspirerend uitnodigingsdocument moet gaan fungeren richting initiatiefnemers

1d. *Uitvoering geven aan de plannen voor het Van Limburg Stirumplein.*

Stand van zaken

Het ontwerpbestemmingsplan heeft in december 2023 ter inzage gelegen. Vanwege nader onderzoek flora & fauna worden het bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan Q2 2025 ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.

1e. Zorgen voor een aantrekkelijke, duurzame inrichting van de openbare ruimte die bijdraagt aan de groene toeristische verbindingszone tussen de Veluwe en de veerpont.

Stand van zaken

De duurzame verbinding door middel van bebording tussen de veerpont en het centrum van Brummen is in 2021 gerealiseerd.

Het financieel verloop van het focusgebied Centrum Brummen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Focusgebied centrum Brummen					
Lasten	52	65	65	94	29
Totaal Focusgebied centrum Brummen	-52	-65	-65	-94	-29
Saldo incl. bestemmingen	-52	-65	-65	-94	-29

Financiële ontwikkelingen - Lasten

De lasten binnen dit focusgebied zijn € 29.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

De capaciteitskosten voor dit focusgebied pakken als gevolg van benodigde inhuur hoger uit dan geraamd. Zie paragraaf E Bedrijfsvoering.

Focusgebied Wonen

Portefeuillehouders

G.I. Timmer

P. Inberg

Wat wilden we bereiken?

1. Mogelijkheden creëren voor onze inwoners om binnen de gemeente te blijven wonen.

Wat wilden we doen?

1a. Conform de Routekaart Woningbouw tot 2030 1.250 woningen toevoegen aan ons woningbestand. In de Routekaart Woningbouw staan alle stappen beschreven, hier conformeren wij ons aan.

Stand van zaken

In 2023 is de Routekaart Woningbouw vastgesteld. De Routekaart biedt mogelijkheden en kaders om woningbouw te realiseren voor de juiste doelgroepen. Hier conformeren wij ons aan.

1b. We maken plannen voor woningbouw tot 2040, rekening houdend met bevolkingsopbouw en woonbehoefte.

Stand van zaken

In 2023 heeft de gemeenteraad WVG opgelegd op een drietal locaties in Brummen en Leuvenheim. Deze locaties zijn benodigd om woningbouw te kunnen realiseren voor de periode 2025-2040. In 2024 heeft de gemeenteraad besloten voor 2 van deze locaties de onderhandelingen op te starten. Ook worden locaties onderzocht voor tijdelijke woningen, waarmee woningen voor spoedzoekers kunnen worden gerealiseerd. Onderzocht wordt of optopping, woningsplitsing en woningdeling eveneens oplossingen bieden voor de Brummense woningmarkt.

Het financieel verloop van het focusgebied Wonen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Focusgebied Wonen					
Lasten	3.629	1.048	4.530	6.386	1.856
Baten	1.695	604	4.041	5.147	1.106
Stortingen	3.134	0	1.661	4.596	2.935
Onttrekkingen	304	0	2.284	3.927	1.643
Totaal Focusgebied Wonen	-4.765	-444	134	-1.908	-2.043
Saldo incl. bestemmingen	-4.765	-444	134	-1.908	-2.043

Toelichting financiële afwijkingen - Lasten

De lasten binnen dit focusgebied zijn € 1.856.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Het incidentele project van de routekaart wonen moet nog in 2025 worden afgerond. Van het budget resteert nog € 36.000.

De kosten van de opvang van Oekraïners pakken € 1.615.000 lager uit dan geraamd. In deze raming was ook opgenomen dat we een restant gaan verrekenen met de reserve toekomstige kosten ontheemden. Zie ook stortingen en onttrekkingen.

In 2024 is voor de doorstroomlocatie Michaelshoeve voor € 1.020.000 aan meerkosten gemaakt. Deze worden niet volledig vergoed door het Rijk, zie ook baten.

Bij de omgevingsvergunning bouwen is € 62.000 minder uitgegeven dan geraamd. Er wordt gewerkt aan een nieuw welstandsbeleid en dit project is nog niet afgerond. Verder is minder externe expertise nodig geweest in 2024.

Voor de bouwgrondcomplexen moet op basis van de nieuwste berekeningen van de Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG) de voorziening voor verliesgevende complexen verhoogd worden met € 2.583.000. Op 19 december 2024 is voor de grondexploitatie Burgersterrein een gewijzigde grondexploitatie vastgesteld. Verder zijn indexaties van de grondopbrengsten groter dan de indexaties voor de kosten en is de rekenrente aangepast.

Toelichting financiële afwijkingen - Baten

De baten binnen dit focusgebied zijn € 1.106.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

De rijksbijdrage voor opvang van Oekraïners pakt € 25.000 hoger uit dan geraamd. Per saldo worden de lasten en baten verrekend met de reserve toekomstige kosten ontheemden.

Via het Rijk ontvangen we € 673.000 meer dan begroot voor de gemaakte kosten van de doorstroomlocatie Michaelshoeve. Zie ook lasten.

De leges omgevingsvergunningen bouwen en opgelegde dwangsommen laten een voordeel zien van € 163.000 ten opzichte van de raming.

Voor de bouwgrondcomplexen moet op basis van de nieuwste berekeningen van de Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG) een verplichte tussentijdse winstneming worden gedaan van € 32.000 voor complex Elzenbos II. De complexen Hazenberg en Krullevaar worden per 31 december 2024 afgesloten. Het resultaat van deze complexen komt uit op € 218.000.

Toelichting financiële afwijkingen - Stortingen

De stortingen binnen dit focusgebied zijn € 2.935.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Bestemmingsreserve toekomstige kosten ontheemden

Van het Rijk is € 2.749.000 ontvangen voor opvang van Oekraïners en de doorstroomlocatie. Deze

ontvangst wordt volledig aan deze reserve toegevoegd. Voor onttrekking van de werkelijke kosten zie het onderdeel onttrekkingen hierna.

Bestemmingsreserve Ligt op Groen

Per 31 december 2024 worden de bouwgrondcomplexen Hazenberg en Krullebaar afgesloten. In de reserve Grondexploitatie staan Ligt op Groen gelden tijdelijk gereserveerd. Deze worden nu toegevoegd aan de reserve Ligt op Groen. Het bedrag is afgerond € 186.000. Zie ook onttrekkingen.

Toelichting financiële afwijkingen - Onttrekkingen

De onttrekkingen binnen dit focusgebied zijn € 1.643.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Bestemmingsreserve toekomstige kosten ontheemden

Per saldo zijn de werkelijke lasten voor opvang van Oekraïners in 2024 uitgekomen op afgerond € 1.109.000. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve toekomstige opvang Oekraïners. Voor de meerkosten doorstroomlocatie onttrekken we € 347.000 uit deze reserve,

Bestemmingsreserve Grondexploitatie

Per 31 december 2024 worden de bouwgrondcomplexen Hazenberg en Krullebaar afgesloten. In de reserve Grondexploitatie staan Ligt op Groen gelden tijdelijk gereserveerd. Deze worden nu onttrokken uit de reserve Grondexploitatie. Het bedrag is afgerond € 186.000. Zie ook toevoegingen.

Basistaken Fysieke leefomgeving

Portefeuillehouders

S. van de Graaf

P. Inberg

Y. Çegerek

Wat wilden we bereiken?

1. Een goed onderhouden, bereikbare en klimaatbestendige openbare ruimte.

Wat wilden we doen?

1a. We werken onderhoudsachterstanden in het groen weg en zorgen voor een basisonderhoud in de wijken en een hoog onderhoudsniveau in de centra en langs toegangswegen

Stand van zaken

Aansluitend op het nieuwe groenbeleid zijn wij begonnen met het wegwerken van onderhoudsachterstanden in het groen. Ook zijn per 2024 de wijken op een basisniveau onderhouden. In centra en langs toegangswegen is het onderhoud per 2024 op een hoog niveau. Door het aanhoudende extreem groeizame weer in 2024 (veel vocht en hoge temperaturen) is een onderhoudsachterstand ontstaan. Inzet van extra personeel in onze buitendienst en bij de aannemers was vrijwel niet mogelijk door grote krapte op de arbeidsmarkt. Over deze achterstand is naar onze inwoners in juni gecommuniceerd in de diverse media. Er is door de beschikbare medewerkers hard aan gewerkt om deze tijdelijke achterstand weg te werken. Hieraan wordt ook gedurende de winterperiode 2024-2025 verder aan gewerkt.

Er is een start gemaakt met het wegwerken van achterstanden in het boombeheer.

In 2024 is de boomveiligheidscontrole uitgevoerd in en rond de kern Eerbeek. In dit gebied is vrijwel de gehele achterstand in het boombeheer weggewerkt.

1b. We voeren een goede regie op de uitvoering, zodat snel wordt ingespeeld op klachten en meldingen.

Stand van zaken

We hebben in het jaar 2024 extra aandacht besteed aan het tijdig oppakken van FIXI-meldingen. Er zijn wijzigingen in het systeem doorgevoerd en er zijn betere procesafspraken gemaakt over de afhandeling van meldingen en klachten. Dit alles met een positief effect want het percentage meldingen dat binnen twee werkdagen is opgepakt is door het jaar heen gestegen van 70% naar 83%. Gemiddeld over 2024 is 81,6% van de meldingen tijdig opgepakt (de gestelde norm is minimaal 80%).

1c. We zetten de inrichting en beheer van openbare ruimte in als instrument om de biodiversiteit te vergroten, hittestress te verminderen en piekbuien op te kunnen vangen.

Stand van zaken

Conform de uitgangspunten uit het Programma Water en Riolering en het Programma Groen zijn aanpassingen in de inrichting en het beheer van openbare ruimte uitgevoerd waarbij klimaatadaptie en verbetering van de biodiversiteit uitgangspunten waren. In Eerbeek zijn in de wijk Werfakker aanpassingen aan de afwatering van wegen doorgevoerd waarbij het water nu infiltreert in plantsoenvakken. 11 personen hebben subsidie ontvangen voor het afkoppelen van hemelwater waarbij 1700 m2 dakvlak is afgekoppeld.

De omvorming van groenvakken in Eerbeek is in het najaar van 2024 gestart net als de aanplant van straatbomen in de kern Brummen. Aan de Boshoffweg in Eerbeek is een nieuw bos aangeplant en de aanplant van een stuk bos bij het Gat van Cortenoever is voorbereid en wordt in januari 2025 gerealiseerd.

Wat wilden we bereiken?

2. Een infrastructuur die bijdraagt aan doelstellingen op het gebied van veiligheid, klimaatbeleid en gezondheid.

Wat wilden we doen?

2a. We stellen het programma Mobiliteit (Mobiliteitsvisie) vast.

Stand van zaken

Het Programma Mobiliteit 2050 is op 27 juni 2024 door de gemeenteraad vastgesteld

2b. Veilige fietsverbindingen realiseren van Eerbeek naar Zutphen, Dieren en Apeldoorn en verbetering en uitbreiding van het aantal fiets- en wandelroutes.

Stand van zaken

In het Programma Mobiliteit is het realiseren van vrij liggende fietspaden tussen de kernen als ambitie opgenomen. In het uitvoeringsplan wordt deze ambitie in 2025 verder uitgewerkt.

Visit Veluwe heeft diverse wandelroutes in de gemeente, die aansluiten op de wandelroutes op de Veluwe, verbeterd en voorzien van nieuwe bebording.

2c. Goede en logische doorgaande routes creëren zodat automobility in het buitengebied zoveel mogelijk beperkt wordt door bestemmingsverkeer.

Stand van zaken

In het Programma Mobiliteit 2050 is de ambitie opgenomen om ongewenst doorgaand verkeer te voorkomen. In het uitvoeringsplan wordt deze ambitie in 2025 vertaald naar concrete maatregelen.

2d. Lobby richting provincie voor behoud en verbetering van het openbaar vervoer.

Stand van zaken

In gesprek met gedeputeerde Ruitenbergh is de provincie kenbaar gemaakt dat behoud en verbetering van het openbaar vervoer binnen onze gemeente noodzakelijk is, vanwege het bereikbaar houden van het grote buitengebied en de aanwezigheid van de twee treinstations in Brummen en Empe. Ook in de Regiodeal 2024 is het inzetten op openbaar vervoer opgenomen. Gesprekken met de provincie over de vertragingen en uitval in het busvervoer rond Eerbeek lopen.

2e. Lobby richting provincie voor geluids- en uitstoot reducerende maatregelen op de N348.

Stand van zaken

Eind december 2024 heeft een gesprek met de provincie plaats gevonden waarin de overlast van de N3438 besproken is. De provincie heeft aangegeven de weg uiteindelijk te willen afwaarderen naar 80 km/uur, maar daarbij is ook benoemd dat dit de komende jaren nog niet gaat gebeuren. Er is namelijk geen sprake van verkeersonveiligheid, hierdoor is er geen urgentie. Wel hebben ze toegegeven dat het om een leefbaarheidskwestie gaat. Wij blijven met de provincie in gesprek om de problematiek levend te houden.

Wat wilden we bereiken?

3. Verhogen van het aantal overnachtingen, stimuleren van werkgelegenheid, verhogen van de gemiddelde bestedingen in de toeristische sector door aanbodontwikkeling en verbinden van toerisme om een bijdrage te leveren aan lokale opgaven.

Wat wilden we doen?

3a. Implementeren van de resultaten van het onderzoek verblijfsrecreatie.

Stand van zaken

In 2022 is onderzoek gedaan naar de marktruimte voor verblijfsrecreatie en hoe inwoners tegen toerisme aankijken. Beiden geven een positief beeld. Een vervolg op de onderzoeksresultaten is nodig. Bij voorkeur een uitnodigingskader om ondernemers te enthousiasmeren met goede plannen te komen. Dit kader kan ook bijdragen aan de transitie in de agrarische sector voor boeren die dit interessant vinden. Dit vraagt keuzes in ruimte. Deze ambitie is daarom gekoppeld aan het spoor omgevingsvisie. In 2025 starten we met een ontwikkelkader recreatie.

3b. Aanjagen van aanbodontwikkeling en opleveren van een aantrekkelijk en beleefbaar aanbod.

Stand van zaken

Het potentieel van de vrijetijdseconomie kan door aanbodontwikkeling veel beter benut worden. Dit is een meerjarige opgave. Ook in 2024 is er beleefbaar aanbod opgeleverd. Zo is het wandelnetwerk Veluwe aangelegd, is een derde Klompenpad opgeleverd, een nieuw belevingsobject bij Eerbeek en smartphone speurtochten voor gezinnen met kinderen. In 2025 wordt er gewerkt aan thematische routes met audioverhalen waarmee toerisme wordt verbonden met cultuur en erfgoed.

3c. We versterken de multimediale toeristische communicatie die is opgezet rond Visit Brummen

Stand van zaken

We versterken het lokaal gastheerschap onder Visit Brummen met multimediale communicatie. Dat doen we online, offline en via pers en andere media. We stimuleren het medegebruik door onze ondernemers zodat we communicatiekracht collectief bundelen. Ook hebben we begin 2024 Veluwe Welkomstborden aan de gemeentegrenzen vernieuwd waarop we gastvrij welkom heten, inspireren tot bezoek met mooie beelden en doorverwijzen naar Visit Brummen. In de zomer hebben we social media geactiveerd.

3d. Samenwerking stimuleren en een actieve rol nemen in het lokaal en regionaal netwerk.

Stand van zaken

Regionaal en lokaal samenwerken en verbinden blijft een essentieel speerpunt. Brummen is goed op het netvlies in de Veluwe Alliantie samenwerking door een proactieve rol en aanpak. Ook lokaal bleven we het netwerk bijeenbrengen met ondernemersbijeenkomsten en sparden we met de klankbordgroep toerisme. Daarnaast zetten we in op het verbinden van toerisme en recreatie met andere beleidsvelden, opgaven en agenda's.

3e. Uitwerken van het Masterplan Veluwe Ontvangstlocatie Eerbeek

Stand van zaken

In het voorjaar 2024 is het project PAK Huis en het concept Masterplan voor een Veluwe ontvangstlocatie in de Eerbeekse spoorzone gepresenteerd aan de gemeenteraad. In de zomer is een projectmanager geworven voor de bestuursopdracht van het PAK Huis. Het Masterplan voor het TOP Veluwe in Eerbeek is in december 2024 gereed gemaakt. Het masterplan vormt onze subsidieaanvraag voor de Regiodeal Veluwe in Balans welke begin 2025 is ingediend.

Wat wilden we bereiken?

4. Organiserend vermogen toevoegen om in- en extern economische zaken beter voor het voetlicht te brengen en koppelkansen met ondernemers beter te benutten.

Wat wilden we doen?

4a. We inventariseren de wensen en behoeften van ondernemers en brengen deze samen in een economisch beleid en plan van aanpak.

Stand van zaken

Met de versterking van de formatie op beleidsveld EZ, zijn we 2024 gestart met het eerste sectoraal EZ beleid voor Brummen. Dit programma moet de contouren geven waaraan we meerjarig gaan werken. Dat doen we o.a. in afstemming met de regio, centrumondernemers en de ondernemers op onze bedrijventerreinen. Ook hebben we de organisatiegraad versterken op de bedrijventerreinen Brummen. Het programma economie wordt in het voorjaar gepresenteerd aan de gemeenteraad ter besluitvorming.

Wat wilden we bereiken?

5. Klaar zijn voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Wat wilden we doen?

5a Opstellen van een integrale Omgevingsvisie als doorontwikkeling van de Omgevingsvisie 1.0.

Stand van zaken

In 2023 zijn we gestart met het opstellen van de integrale Omgevingsvisie. Naar verwachting wordt de Omgevingsvisie vastgesteld in het eerste kwartaal van 2025.

De partij die opdracht heeft gekregen om de Omgevingsvisie op te stellen is tot nu toe nog niet in staat gebleken om tot een integraal en breed gedragen stuk te komen. De opdrachtnemer is hier in verschillende gesprekken op gewezen, echter heeft dit tot nu toe nog niet tot het gewenste resultaat geleiden. Vaststellen van de Omgevingsvisie in Q1 2025 is uitgesloten. Op zijn vroegst is Q1 2026 haalbaar, gelet op de huidige voortgang en de huidige staat van het concept-product.

5b. Omgevingsplan kleine kernen opstellen;

Stand van zaken

In 2023 zijn we gestart met het opstellen van het Omgevingsplan kleine kernen. De verwachting was dat we eind 2024 richting raad konden voor vaststelling. Na de zomer van 2024 is een inventarisatie gemaakt. Verwachte vaststelling in de gemeenteraad op zijn vroegst in Q2 2025. Dit hangt ook af van de inventarisatie en de inspraak die nog volgt na publicatie van het ontwerp.

Inmiddels is de inventarisatie geweest en is de Nota van uitgangspunten afgerond. We gaan nu richting concrete planopstelling, waarbij het de verwachting is dat we rond Q3 2025 richting de raad kunnen. Dit hangt natuurlijk af van de inspraak in reactie op het ontwerp dat we zullen publiceren.

5c. Voorbereiden op nieuwe bodemtaken en verantwoordelijkheden van de Omgevingswet door samenwerkingsafspraken over toezicht en vergunningverlening in samenspraak met de Omgevingsdienst Veluwe.

Stand van zaken

Met Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe) zijn samenwerkingsafspraken gemaakt over toezicht en vergunningverlening.

Het financieel verloop van de basistaken Fysieke leefomgeving

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Basistaken fysieke leefomgeving					
Lasten	10.488	12.087	13.145	14.064	919
Baten	6.805	6.622	7.741	8.726	985
Stortingen	372	0	20	175	155
Onttrekkingen	186	276	334	549	215
Totaal Basistaken fysieke leefomgeving	-3.869	-5.188	-5.090	-4.964	125
Saldo incl. bestemmingen	-3.869	-5.188	-5.090	-4.964	125

Toelichting financiële afwijkingen - Lasten

De exploitatie van de basistaken fysieke leefomgeving valt over het geheel positief uit met een positief resultaat van ruim € 125.000. Dit resultaat is echter opgebouwd uit mee- en tegenvallers. Hieronder een uitwerking van de resultaten:

De lasten binnen deze basistaak zijn € 919.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Aan kosten ambtelijke capaciteit is € 86.000 meer uitgegeven dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door hogere kosten van externe inhuur wegens ziekte en openstaande vacatures. Zie paragraaf E Bedrijfsvoering.

Gemeentelijk vastgoed en gronden

Bij de post Gronden en landerijen zijn extra (energie)kosten bij de voormalige Wilhelminaschool en plankosten Burg Dekkerplein. In totaliteit gaat het om € 34.000.

De helft van de 16 Flexwoningen aan de Veldkant zijn eind december verkocht aan Veluwonen. Begin 2025 wordt de 2^e helft verkocht. Dit betekent dat we de gehele boekwaarde met deze wetenschap moeten afboeken in 2024. Tegenover dit nadeel staat dat we geen exploitatielasten hadden in 2024. Per saldo gaat het in 2024 om een extra last van € 1.214.000 (zie ook de onderdelen baten en onttrekkingen). Per saldo budgettair neutraal voor het resultaat.

Per eind december is ook het 2e deel van gebouw Kollergang 14 verkocht aan een sportschool. Dit betekent dat er een deel van de boekwaarde afgeboekt moet worden. Dit levert een eenmalig nadeel op van € 164.000 (zie ook onderdeel baten). Per saldo een klein resultaat.

Ruimtelijke ordening

De kosten voor invoering van de Omgevingswet pakken € 117.000 lager uit dan geraamd. Verder is minder externe capaciteit voor adviezen nodig geweest voor de toetsing van particuliere plannen. Dit levert een voordeel op van € 25.000.

Openbare ruimte

De lasten voor riolering pakken in totaliteit € 105.000 lager uit. Dit voordeel wordt voor € 96.000 veroorzaakt doordat een aantal projecten zoals het opstellen van het Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW), onderzoek naar kwaliteit van oude persleidingen, onderzoek naar lozingen bedrijfsafvalwater en de inventarisatie van duikers en watergangen niet is uitgevoerd. Deze

werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2025. In het kader van 100% kostendekkendheid wordt afgerond € 9.000 meer toegevoegd aan de voorziening rioolheffing dan geraamd.

Bij de onderhoudskosten van onze wegen, extra onderhoud aan de openbare verlichting en kosten gladheidbestrijding (extra kosten zout) pakken de lasten in totaliteit € 60.000 hoger uit dan geraamd. Bij de onderdelen openbare reiniging en reiniging wegen zien we een voordeel van € 33.000. Een groot deel van de externe capaciteit Werkfit is ingezet bij het onderhoud van het openbaar groen.

De kosten voor het op te stellen mobiliteitsplan zijn € 33.000 hoger dan geraamd. Er is extra inzet nodig geweest voor participatieonderdelen en inhoudelijke uitwerkingen. Verder zijn er extra kosten gemaakt ter grootte van € 44.000 voor de aanleg van, het eerste van drie delen van, een nieuw fietspad langs een deel van de Dierenseweg. Deze kosten worden vergoed door de Provincie (zie Baten).

Vanuit het vastgestelde groenplan is er in 2024 een incidenteel budget gereserveerd voor met name inhaalslagen herplant en onderhoud van de bomen en het uitdelen van bomen aan onze inwoners. Van het beschikbare budget resteert nog € 186.000, vooral omdat het uitdelen van de bomen pas begin 2025 heeft plaatsgevonden.

De renovatie van het openbaar groen in de Eerbeekse Enk is in het najaar gestart en loopt nog door tot het eerste kwartaal 2025. Het niet besteedde deel van ruim € 81.000 is dus nog nodig in 2025. Voor de jaarlijkse onderhoudskosten is per saldo € 52.000 meer uitgegeven dan geraamd. Dit wordt onder andere veroorzaakt door verschuiving van de externe capaciteit Werkfit van openbare reiniging en onderhoud groen op begraafplaatsen naar openbaar groen, hoge kosten onderhoud bomen en minder benodigde inzet van aannemers.

Het project Groene opgave landschap laat in 2024 een voordeel zien aan kosten van € 189.000. Voor de gemeentelijke exploitatie is dit project budgettair neutraal omdat deze volledig door de Provincie wordt vergoed. Zie ook onderdeel baten.

Bij het onderhoud van begraafplaatsen is minder besteed dan geraamd. Er is een financieel voordeel van € 55.000 met name doordat de inzet van capaciteit Werkfit is verschoven naar het onderhoud openbaar groen.

Toelichting financiële afwijkingen - Baten

De baten binnen deze basistaak zijn € 985.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Gemeentelijk vastgoed en gronden

Bij Gronden en landerijen zien we een hogere incidentele opbrengst van € 81.000. Deze hogere opbrengst is onder andere veroorzaakt door de verkoop van pand op de Hazenberg, in Lombok een groenstrook, diverse percelen voor transformatiestations en grond aan de Bredenoordweg.

Veluwonen heeft eind december 8 van de 16 Flexwoningen gekocht. In de begroting was op dit taakveld rekening gehouden met een rijksbijdrage maar deze zijn verantwoord bij het focusgebied Wonen . Per saldo is hier een voordeel van € 987.000. Zie ook de onderdelen lasten en onttrekkingen. Per saldo budgettair neutraal voor het resultaat.

In 2024 zijn de laatste werkzaamheden in het plangebied Elzenbos deel I afgerond aan de Akkergeelster. Er worden geen kosten meer gemaakt. Ter dekking van de nog te maken kosten was een voorziening ingesteld en deze kan nu met een positief resultaat van € 42.000 worden afgesloten ten gunst van het resultaat 2024.

Per eind december is ook het 2e deel van gebouw Kollergang 14 verkocht aan een sportschool. Dit levert een eenmalig voordeel op van € 166.000 (zie ook onderdeel lasten). Per saldo een klein positief resultaat.

Ruimtelijke ordening

In 2024 is € 155.000 aan Ligt op Groen gelden ontvangen van een aantal grote nieuwbouwprojecten. Deze wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Ligt op Groen (zie ook onderdeel storting).

Openbare ruimte

Bij riolering zien we een lagere opbrengst vanuit het waterverbruik. Dit levert een nadeel op van € 312.000. Naast dit nadeel is € 22.000 meer ontvangen wegens nieuwe huisaansluitingen en vergoeding voor inhuurkosten. Uiteindelijk worden alle kosten en opbrengsten verrekend met de voorziening rioolheffing in het kader van 100% kostendekkendheid.

Via de Nutsbedrijven zijn hogere leges en straatwerkvergoedingen ontvangen dan geraamd. Het gaat in totaal om een meeropbrengst van € 59.000.

Van de Provincie hebben we een voorschot ontvangen van afgerond € 35.000 ter dekking van de kosten van het aanleggen van een nieuw fietspad langs een deel van de Dierenseweg. De definitieve afrekening volgt in 2025.

Voor het project Groene opgave landschap zijn minder kosten gemaakt ter grootte van € 189.000, dus ook minder subsidie hier aan toe te rekenen. Het project wordt volledig gesubsidieerd (zie ook onderdeel lasten).

Circulariteit en afval

De opbrengst afvalstoffenheffing en bijdrage vanuit het afvalfonds verpakkingen pakken € 209.000 hoger uit dan geraamd. Alle kosten en opbrengsten worden verrekend met de voorziening afvalstoffenheffing. Per saldo wordt € 287.000 minder onttrokken uit de voorziening in het kader van 100% kostendekkendheid.

Toelichting financiële afwijkingen - Storting

De storting binnen deze basistaak zijn € 155.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaak toe.

Bestemmingsreserve Ligt op Groen

Vanuit een aantal grote nieuwbouwprojecten wordt de meeropbrengst van € 155.000 gestort in deze reserve (zie ook onderdeel baten).

Toelichting financiële afwijkingen - Onttrekkingen

De onttrekkingen binnen deze basistaak zijn € 215.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Bestemmingsreserve toekomstige kosten ontheemden

Per saldo onttrekken we € 227.000 meer uit deze reserve dan geraamd in verband met verkoop van de Flexwoningen. Met deze mutatie wordt de gemeentelijke exploitatie niet belast met kosten (zie ook de onderdelen lasten en baten).

Bestemmingsreserve Toerisme en recreatie

Op het gebied van toerisme en recreatie zijn er € 12.000 minder kosten gemaakt dan geraamd. Dit betekent dat de bestemmingsreserve minder hoeft te worden aangesproken.

Beleidsindicatoren

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Jaar	Waarde Brummen	Waarde Nederland	Bron
Lokaal	Banen in recreatie en toerisme	%	2020	8,0%	6,1%	LISA/CBS
			2021	7,1%	5,8%	
			2022	7,7%	6,4%	
			2023	7,8%	6,7%	
14	Functiemenging	%	2020	46,5	53	LISA
			2021	46,7	53,3	
			2022	46,2	53,8	
			2023	46,4	54,2	
16	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	2020	143	157,8	LISA
			2021	146,8	164,5	
			2022	152,6	173,3	
			2023	159,9	181,8	
33	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2020	106	171	CBS
			2021	103	164	
			2022	99	152	
			2023	98	150	
34	Hernieuwbare elektriciteit	%	2019	3,4%	20,1%	Klimaatmonitor RWS
			2020	5,6%	26,8%	
			2021	11,9%	33,3%	
			2022	21,8%	40,9%	
35	Gemiddelde WOZ Waarde	x duizend euro	2020	€ 265	€ 271	CBS
			2021	€ 279	€ 290	
			2022	€ 311	€ 317	
			2023	€ 372	€ 368	
			2024	€ 384	€ 379	
36	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2019	9,8	9,2	Basisregistratie adressen en gebouwen
			2020	8,6	8,9	
			2021	14,2	8,9	
			2022	14,9	9,3	
			2023	15,3	9,1	
37	Demografische druk	%	2020	81,3%	70,0%	CBS
			2021	81,2%	70,1%	
			2022	81,3%	70,3%	
			2023	81,4%	70,3%	
			2024	82,4%	70,4%	
38	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	2020	€ 637	€ 700	COELO
			2021	€ 699	€ 733	
			2022	€ 829	€ 823	
			2023	€ 978	€ 860	
			2024	€ 1.019	nb	
39	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2020	€ 853	€ 773	COELO
			2021	€ 917	€ 810	
			2022	€ 1.056	€ 905	
			2023	€ 1.149	€ 942	
			2024	€ 1.221	nb	

Programma 3 Sociale leefomgeving

Introductie

Dit programma gaat over het volgende focusgebied:

- Sociaal Domein

Dit programma gaat over de volgende basistaak:

- Vitale Samenleving

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Lasten					
Incidenteel	2.080	1.268	1.875	1.485	-390
Structureel	30.208	32.447	33.873	35.054	1.182
Totaal Lasten	32.288	33.715	35.748	36.540	792
Baten					
Incidenteel	1.452	1.130	1.645	1.842	197
Structureel	6.564	6.464	7.107	7.414	308
Totaal Baten	8.016	7.593	8.751	9.256	505
Saldo excl. bestemmingen	-24.272	-26.122	-26.997	-27.283	-286
Stortingen					
Mutaties reserves	300	275	857	857	0
Totaal Stortingen	300	275	857	857	0
Onttrekkingen					
Mutaties reserves	0	0	68	68	0
Totaal Onttrekkingen	0	0	68	68	0
Bestemmingen per saldo	-300	-275	-789	-789	0
Saldo incl. bestemmingen	-24.572	-26.397	-27.786	-28.073	-286

Focusgebied Sociaal domein

Portefeuillehouders

G.I. Timmer

Y. Çegerek

Wat wilden we bereiken?

1. We realiseren de doelstellingen voor het jaar 2024 uit het integrale plan van aanpak in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord van de gemeente Brummen.

Wat wilden we doen?

1. In 2024 geven we uitvoering aan het integrale plan van aanpak in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord

Stand van zaken

In 2024 is in de gemeente Brummen gewerkt aan het leggen van een solide basis en het uitbouwen van netwerken met maatschappelijk partners en inwoners. Vele acties uit het lokale plan van aanpak GALA, de Cultuurvisie en het uitvoeringsplan Sport zijn vanuit een integrale aanpak uitgevoerd. Een aantal voorbeelden zijn;

- Sjors Sportief
- Sjors Creatief
- de website; doemeinbrummen.nl
- De Brummense methode voor valpreventie is ontwikkeld en wordt uitgevoerd door o.a. SWB, Sportkompas, fysiotherapeuten, huisartsen en de apotheek
- Het programma één tegen eenzaamheid
- Ondersteuning van mantelzorgers is verder uitgebreid.
- Inzet van cultuur/muziek bij mensen met beginnende dementie.
- In samenhang met het gebiedsgericht werken is een focusbuurt bepaald om aandacht te geven aan het terugdringen van gezondheidsachterstanden.
- Het project Kansrijke start is uitgebreid met de acties binnen het programma Voorzorg.
- Het project Podkastjes is uitgerold ter bevordering van de mentale gezondheid van jongeren.
- Welzijn op recept is verder uitgebreid.

Wat wilden we bereiken?

2. De integrale visie op de sociale basis is in samenspraak met inwoners, maatschappelijk partners, de gemeenteraad en andere betrokkenen is opgesteld en vastgesteld

Wat wilden we doen?

2. Samen met inwoners, maatschappelijke partners, de gemeenteraad en andere betrokkenen ontwikkelen we de visie op de sociale basis.

Stand van zaken

Bij het opstellen van de visie op de sociale basis worden we geholpen door bureau Berenschot. Vanaf juli 2024 is hier volop aan gewerkt. De planning was om de visie in december van dit jaar door de gemeenteraad te laten vaststellen. Omwille van de zorgvuldigheid is er eind 2024 voor gekozen om de visie in 2025 te laten vaststellen.

Wat wilden we bereiken?

3. We zijn voorbereid op de vorming van een robuuste regionale samenwerkingsvorm in de regio voor de uitvoering inkoop Jeugdwet

Wat wilden we doen?

3. In 2024 bereiden we ons voor op de ontwikkeling die, naar verwachting, in 2025 moet gaan leiden tot de vorming en inrichting van een gemeenschappelijke regeling.

Stand van zaken

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft geconcludeerd dat onze zorgregio een robuuste zorgregio is. Er worden intensieve gesprekken over de vorming van de GR gevoerd. Onderzocht wordt welke vormen er zijn en welke vorm het meest passend is in onze regio. Dit gebeurt in regionaal verband en wordt aangestuurd door een regionaal projectleider. Het proces verloopt overeenkomstig de afgesproken planning. Besluitvorming hierover staat voor april 2026 gepland.

Wat wilden we bereiken?

4. Op basis van het door de VNG ontwikkeld bestuurlijk kader en convenant 'stevige lokale teams' versterken we het Team voor Elkaar en WerkFit

Wat wilden we doen?

4. In 2024 werken we aan de implementatie van het convenant 'stevige lokale teams' binnen het Team voor Elkaar en WerkFit.

Stand van zaken

Het richtinggevend kader voor toegang sociaal domein is op 28 maart 2024 door de VNG vastgesteld. Het kader brengt in beeld wat gemeenten vanuit onder andere de Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming, de Wmo en de Wet gemeentelijke

schuldhulpverlening kunnen doen om toegang tot hulp en ondersteuning voor inwoners te optimaliseren.

In 2025 werkt de gemeente Brummen, in samenwerking met de ondersteuningslijn Stevige Lokale Teams van de VNG, aan de verdere optimalisatie van de toegang tot voorzieningen, waaronder Team voor Elkaar en WerkFit. De VNG ondersteunt dit proces actief met een transformatiecoach en werkpakketten voor zowel de ontwikkeling als de implementatie van het plan van aanpak.

Wat wilden we bereiken?

5. (lichte) ambulante jeugdhulp en opvoed- en opgroeiondersteuning is vormgegeven als (groepsgerichte) vrij toegankelijke voorziening (lichte toets, zonder beschikking) en voor inwoners laagdrempelig en dichtbij beschikbaar.

Wat wilden we doen?

5. In samenhang met het GALA, de sociale basis van de gemeente Brummen en de ervaringen binnen de implementatie van het rapport "Naar een evenwichtig sociaal domein" gaan we de vormgeving als vrij toegankelijke voorziening projectmatig inrichten.

Stand van zaken

Op dit moment wordt er een plan van aanpak ontwikkeld wat in 2025 moet gaan leiden tot vrij toegankelijke lichte vormen van jeugdhulp en opvoed- en opgroei ondersteuning. Dit plan omvat alle processtappen en een concrete tijdsplanning zodat in 2026 de vrij toegankelijke hulp gerealiseerd kan zijn. Tevens wordt beschreven welke externen ons hierin kunnen helpen zoals de VNG en maatschappelijk partners. De ontwikkeling van preventie binnen het GALA en het bouwen aan de sociale basis dragen bij aan het benodigde palet van voorzieningen.

Wat wilden we bereiken?

6. De beschikbaarheid van zorg en ondersteuning voor jeugdigen met complexe en samengestelde problemen op meerdere levensgebieden wordt verbeterd door de transformatie te versnellen.

Wat wilden we doen?

6. Samen met alle gemeenten in de Provincie Gelderland realiseren wij inkoop van de essentiële functies jeugdhulp, waardoor de beschikbaarheid (en transformatie) van de zorg voor jeugdigen net complexe en samengestelde problemen wordt verbeterd.

Stand van zaken

De inkoop en aanbesteding is inmiddels afgerond. Per januari 2025 is deze zorgvorm beschikbaar voor onze inwoners.

Wat wilden we bereiken?

7. Binnen de uitvoering in het Team voor Elkaar en WerkFit staat de context van het gezin/huishouden centraal, wordt de best passende en meest effectieve integrale oplossing gezocht en wordt volgens de Doorbraakmethode gewerkt.

Wat wilden we doen?

7. In 2024 wordt projectmatig gestart met de implementatie van de Doorbraakmethode binnen het sociaal domein.

Stand van zaken

In april 2024 is de testfase binnen de gemeente Brummen gestart. Medewerkers zijn en worden in deze fase opgeleid in het werken volgens de doorbraakmethode. De noodzakelijke randvoorwaarden voor het werken volgens de doorbraakmethode in de gemeente Brummen zijn ingericht. In de testfase is gestart met 30 casussen en deze zijn gerealiseerd. De testfase wordt in Q1 2025 afgerond met een evaluatie.

Wat wilden we bereiken?

8. Het gebruik van de regelingen minimabeleid neemt met 10% per regeling ten opzichte van 2021 toe.

Wat wilden we doen?

8. Op basis van een projectplan gaan er in 2024 acties en maatregelen worden ingevoerd om het gebruik per regeling met 10% ten opzichte van 2021 te laten stijgen.

Stand van zaken

Deze doelstelling is niet gerealiseerd in 2024 door onvoorzien vertrekkende medewerkers en openstaande vacatures. Bij het vaststellen van de Integrale Armoedenota en de nota Minimaregelingen 2024 is afgesproken dat er in 2025 een uitvoeringsplan wordt ontwikkeld met meetbare resultaten en KPI's. Het verhogen van het gebruik wordt hierin meegenomen.

Wat wilden we bereiken?

9. We besluiten over het aansluiten bij het Waarborgfonds saneringskredieten.

Wat wilden we doen?

9. We doen onderzoek naar het aansluiten bij het Waarborgfonds saneringskredieten.

Stand van zaken

Het onderzoek naar het aansluiten bij het Waarborgfonds saneringskredieten is afgerond en de besluitvorming over aansluiting bij het Waarborgfonds saneringskredieten door het college heeft plaatsgevonden. De gemeenteraad is via een raadsinformatiebrief geïnformeerd. Het college heeft aanvullend besloten tot een subsidie aan de Voedselbank Zutphen waar inwoners uit de gemeente Brummen gebruik van maken.

Het financieel verloop van het focusgebied sociaal domein

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Focusgebied sociaal domein					
Lasten	25.591	26.496	27.753	29.149	1.396
Baten	6.484	6.277	6.734	7.385	652
Stortingen	300	0	582	582	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0
Totaal Focusgebied sociaal domein	-19.407	-20.219	-21.601	-22.346	-745
Saldo incl. bestemmingen	-19.407	-20.219	-21.601	-22.346	-745

Toelichting financiële afwijkingen - Lasten

De lasten binnen dit focusgebied zijn € 1.396.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Aan kosten van ambtelijke capaciteit is € 180.000 minder uitgegeven dan geraamd. Dit wordt onder andere veroorzaakt door openstaande vacatures. Daar waar noodzakelijk, is capaciteit ingehuurd. Zie paragraaf E Bedrijfsvoering.

Jeugdzorg

In 2024 is er sprake van een overschrijding in de kosten voor de jeugdzorg van € 1.474.000. Voor de overschrijding zijn diverse oorzaken te benoemen.

Complexe gezinssystemen

In 2023 is de gemeenteraad geïnformeerd over gezinnen met complexe problematiek in Brummen. Deze gezinnen hebben intensieve en zeer dure zorg nodig. We zien in Brummen een toename van het aantal gezinnen met complexe problemen. Dit betekent een enorme druk op de beschikbare middelen van een kleine gemeente als Brummen. Deze 27 gezinnen gebruiken op dit moment 46% van het beschikbare budget voor jeugdzorg.

Duurdere kleinschalige duurzame opvanglocaties

Vanuit de Hervormingsagenda Jeugd is er de opdracht om te komen tot kleinschalige duurzame opvanglocaties voor de jeugd ter vervanging van de bestaande grote jeugdzorg instellingen. Dit is voor onze jeugdigen een goede ontwikkeling waaraan de gemeente Brummen graag bijdraagt. Echter, de kosten voor deze vormen van opvang zijn in 2024 aanzienlijk gestegen. Er is sprake van een gemiddelde stijging van tussen de 30 en 40% van deze kosten. Dit heeft als effect dat de onderdelen Jeugdhulp begeleiding en behandeling overschrijdingen vertonen van € 465.000 en € 290.000.

Verschuiving van de inzet eenvoudige zorg naar complexe zorg

We constateren een verschuiving van eenvoudige basisarrangementen naar complexere zorgarrangementen, wat de toenemende complexiteit van de hulpvragen benadrukt. Dit betekent dat zorgaanbieders intensievere zorg aan jeugdigen moeten bieden, waardoor ook de kosten per traject hoger zijn dan in het verleden. Het effect hiervan is zichtbaar in de kosten Jeugdzorg maatwerk, waar een overschrijding van € 559.000 aanwezig is. Eveneens is er een trend zichtbaar naar Jeugdhulp gezinsgericht en verblijf zwaar, waar overschrijdingen van € 224.000 en € 129.000 zichtbaar zijn, daar waar gesloten plaatsing en inzet Praktijkondersteuners voordelen van € 107.000

en € 43.000 vertonen. Daarnaast zijn er hogere uitgaven voor inzet van crisisverblijf LTA en pleegzorg wat resulteert in overschrijdingen van € 94.000 en € 86.000. Verder is er vaker een beroep gedaan op jeugdbescherming en reclassering wat resulteert in een nadeel van € 56.000. We kunnen deze kosten niet beïnvloeden omdat externe verwijzers deze zorg indiceren.

VNG Hervormingsagenda Jeugd

In 2022 is de hervormingsagenda jeugd vastgesteld. De implementatie hiervan is verspreid over meerdere jaren. Het ene jaar zal de implementatie meer kosten hebben dan het andere jaar. Door de niet besteedde bedragen steeds toe te voegen aan de reserve zijn de noodzakelijke middelen gedurende de hele implementatiefase steeds voorhanden. In 2024 is € 288.000 op de uitvoering van de VNG Hervormingsagenda Jeugd niet besteed. Dit bedrag zal in een latere fase van de implementatie alsnog worden uitgegeven.

Toename van de instroom van jeugdigen in de jeugdzorg

Tot slot blijft de instroom binnen de jeugdzorg zowel landelijk als lokaal toenemen. In 2024 had maar liefst 1 op de 8 jeugdigen in Brummen behoefte aan jeugdhulp. Deze toename legt blijvende druk op het zorgsysteem en benadrukt de noodzaak om adequaat in te spelen op de stijgende vraag en de daarmee gepaarde kosten.

Adviesrapport Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugdzorg

Er is een advies van de Deskundigencommissie van Ark aan het Rijk om de ontstane tekorten binnen gemeenten over 2023 en 2024 te gaan compenseren. Het advies bestaat onder andere uit: Compensatie van 50% van het tekort voor 2023 en 2024 (€ 729.000 voor Brummen). Aanpassen van meerjarig financieel kader door vanaf 2025 uit te gaan van uitgaven 2024. Volledig wegnemen van de extra bezuinigingen per 2026. Indexatie van de budgetten op volume en prijsontwikkeling volgen het advies Van Ark voor de Aanpassing van de indexatie: 4,7% structureel + OVA/PPC.

Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)

De totale uitgaven voor dit werkgebied zijn € 50.000 hoger dan geraamd.

De uitgaven voor maatwerkvoorzieningen binnen de WMO laten een stijging in de kosten zien, veroorzaakt door extra zorg- en ondersteuningsvraag mede als gevolg van de toenemende vergrijzing binnen de gemeente Brummen. Dit resulteert in een negatief resultaat van € 83.000. Er heeft in 2024 een verrekening plaatsgevonden van enkele achterstallige facturen van twee leveranciers WMO hulpmiddelen over de jaren 2019 tot en met 2023 ter grootte van het negatieve resultaat.

De uitgaven voor WMO begeleiding zijn gestegen doordat er meer vraag is naar Wmo begeleiding en er zwaardere zorg en ondersteuning nodig is. Dit resulteert in een negatief resultaat van € 55.000. De kosten voor huishoudelijke hulp laten een lichte stijging zien van € 30.000 dit wordt met name veroorzaakt door personeelstekorten bij huishoudelijke hulp aanbieders, waardoor er duurdere particuliere huishoudelijke hulp moest worden ingezet.

De uitgaven voor Beschermd Wonen laten een voordeel zien van € 129.000 ten opzichte van de begroting. Dit is gedeeltelijk veroorzaakt omdat abusievelijk baten zijn geboekt op een kostenpost. Daarnaast zijn er niet meer kosten gemaakt dan noodzakelijk was, waardoor er € 89.000 minder is uitgegeven.

Werk en inkomen

De totale uitgaven voor dit werkgebied zijn € 16.000 hoger dan geraamd.

De uitgaven in het kader van de Participatiewet zijn € 419.000 hoger dan geraamd. Er zijn een groter aantal nieuwkomers in de gemeente komen wonen in 2024. De nieuwkomers zijn in eerste instantie aangewezen op een uitkering van de Participatiewet. Tegenover deze extra kosten voor de uitvoering van de Participatiewet staan extra inkomsten van het Rijk voor de uitvoering. De extra inkomsten van het Rijk dekken niet de meerkosten in 2024. Dit komt door de systematiek die het Rijk hanteert bij het bepalen van het bedrag wat gemeenten ontvangen. De aantallen inwoners met een uitkering in de gemeente Brummen tellen pas na twee jaar mee in de financiering. Brummen zal vanaf 2026 een hogere Rijksbijdrage gaan ontvangen op basis van het gerealiseerde resultaat en het aantal inwoners met een Participatiewet uitkering op 31.12.2024.

Bij inburgering is een positief resultaat zichtbaar van € 67.000, dit is te verklaren doordat de groep inwoners die onder de oude wetgeving Inburgering valt kleiner is geworden. Daarnaast zijn verplichtingen aangegaan in 2024 voor de uitvoering van de nieuwe wet inburgering welke doorlopen tot en met Q1 2025.

De uitvoering Bijzondere Bijstand laat een nadeel zien van € 34.000 zien ten opzichte van de raming. Meer inwoners hebben als gevolg van de hoge kosten van boodschappen en de nog steeds hoge energielasten een beroep gedaan op bijzondere bijstand.

De uitvoering van het minimabeleid geeft een overschot van € 364.000. In de begroting 2024 is er abusievelijk budget opgenomen voor de minimaregelingen Diftar en Rioolheffing terwijl deze regelingen ingaande 01.01.2024 niet meer bestaan. Er is een kwijtscheldingsregeling ingevoerd. Hierdoor is er budget overgebleven. Een andere reden voor lagere uitgaven is dat de doelstelling van de toename van het gebruik van de minimaregelingen door vertrekkende medewerkers en openstaande vacatures niet overeenkomstig de ambitie is gerealiseerd in 2024. Een communicatieplan met een plan van aanpak voor het realiseren van een groter bereik is inmiddels in ontwikkeling.

De kosten voor WerkFit zijn gestegen doordat er een nieuwe landelijke CAO voor de Wet sociale werkvoorziening is afgesloten. In deze nieuwe CAO zijn hogere lonen voor Wsw-medewerkers bepaald vanwege de inflatie en hogere kosten voor het levensonderhoud. Hierdoor is een negatief resultaat zichtbaar van € 129.000.

Het gebouw van WerkFit is verduurzaamd, tijdens de werkzaamheden van de verduurzaming kwamen verouderde materialen aan het licht en zijn er extra onderhoudswerkzaamheden voor de veiligheid van het pand uitgevoerd, dit heeft geleid tot een overschrijding € 27.000.

Er is minder vaak een beroep gedaan op beschikbare inkomensvoorzieningen onder andere de inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, bijstandsbesluit zelfstandigen waardoor er een voordeel is van € 162.000.

Er zijn enkele specifieke uitkeringen ontvangen, de lasten en baten zijn exploitatie neutraal voor de gemeente.

Versterking Clientondersteuning (H21) vertoont een positief resultaat van € 31.000 deze middelen zijn tot en met juni 2026 besteedbaar voor de beoogde versterking.

Inburgeringsvoorzieningen (G10) uitgegeven € 460.000. In 2024 € 29.000 meer besteed dan begroot, echter gelijk aan de ontvangen middelen.

Onderwijsroute (G13) uitgegeven € 26.000 gelijk aan de ontvangen middelen.

Toelichting financiële afwijkingen - Baten

De baten binnen dit focusgebied zijn € 652.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)

De ontvangen bijdrage vanuit de gemeente Apeldoorn ontvangen vanuit het overschot regionaal budget maatschappelijke opvang & beschermd wonen is hoger geweest in 2024 dan was voorzien. Hierdoor laat het budget incidenteel beschermd thuis een positief resultaat van € 311.000 zien.

Werk en inkomen

Aan Rijksbijdrage Participatiewet is een bedrag van € 171.000 meer ontvangen dan begroot, dit biedt een gedeeltelijke dekking voor de hogere kosten Participatiewet uitkeringen. Dit komt door de systematiek die het Rijk hanteert bij het bepalen van het bedrag wat gemeenten ontvangen. De aantallen inwoners met een uitkering in de gemeente Brummen tellen pas na twee jaar mee in de financiering. Brummen zal vanaf 2026 een hogere Rijksbijdrage gaan ontvangen op basis van het gerealiseerde resultaat en het aantal inwoners met een Participatiewet uitkering op 31.12.2024.

Er is voor de uitvoering WerkFit een hoger bedrag vanuit het Rijk ontvangen dan geraamd van € 147.000. Hierin is opgenomen de verworven ESF subsidie ter grootte van € 99.000 daarnaast zijn er tegemoetkoming lage lonen van het UWV ontvangen.

Er zijn enkele specifieke uitkeringen ontvangen, de lasten en baten zijn exploitatie neutraal voor de gemeente.

Versterking cliëntondersteuning (H21) ontvangen middelen a € 50.000 waarvan € 19.000 zijn besteed, het restant van € 31.000 is besteedbaar tot juni 2026

Inburgeringsvoorzieningen (G10) middelen a € 459.000 zijn ontvangen en volledig besteed, dit is € 29.000 meer dan begroot.

Onderwijsroute (G13) ontvangen middelen a € 26.000 zijn volledig besteed.

Basistaken Vitale Samenleving

Portefeuillehouders

Y. Çegerek

G.I. Timmer

Wat wilden we bereiken?

1. **In de gemeente Brummen zijn we een inclusieve samenleving met elkaar.**

Wat wilden we doen?

1. *We ontwikkelen samen met de inwoners en de samenleving in 2024 een Brede Lokale Inclusie Agenda voor de gemeente Brummen.*

Stand van zaken

Een eerste concept lokale inclusie agenda is in ontwikkeling. Op basis van het plan van aanpak is in september 2024, samen met onder andere ervaringsdeskundigen, inwoners, Maatschappelijke Advies Raad en maatschappelijke partners, gestart met het ontwikkelen van de brede lokale inclusie agenda. In 2025 zal het ontwikkelproces van de inclusieagenda continueren. Voorzien is dat besluitvorming door de Raad plaatsvindt eind Q2 2025.

Wat wilden we bereiken?

2. **We willen meer inwoners stimuleren om een gezonde leefstijl in te passen door onder andere een leven lang voldoende en gevarieerd te bewegen**

Wat wilden we doen?

2a. *In het uitvoeringsplan Sport en Bewegen gaan wij verbindingen leggen in het maatschappelijk veld om te komen tot een breed en gevarieerd sportaanbod*

Stand van zaken

Het uitvoeringsplan Sport en Bewegen is vastgesteld door het college. De uitvoering van het plan is in 2024 gestart. Er is gewerkt aan het verbeteren van de onderlinge afstemming en samenwerking en deze is in 2024 verbeterd. Er is nu een structureel uitvoeringsoverleg met Sportkompas en Stichting Welzijn Brummen. Er is ook een structureel bestuurlijk overleg ingericht. Het uitvoeringsplan zal begin 2025 tussentijds worden geëvalueerd. Op basis van de evaluatie zal er een bijgesteld uitvoeringsplan met herijkte doelen worden opgesteld. In het uitvoeringsplan zullen meetbare doelstellingen en KPI's worden opgenomen.

2b. We gaan actief kijken naar mogelijkheden in de bestaande sportaccommodaties, maar ook in de openbare ruimte, op schoolpleinen e.d. om de faciliteiten voor meer sport- en bewegingsactiviteiten te vergroten.

Stand van zaken

Dit onderwerp is meegenomen in het uitvoeringsplan Sport en Bewegen wat in 2024 is vastgesteld. De uitvoering van het plan is gestart in 2024. Een aantal ideeën/initiatieven worden momenteel met externe partners verkennend besproken.

2c. We verbinden het uitvoeringsplan Sport en Bewegen actief aan het uitvoeringsplan Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Stand van zaken

De verbinding is meegenomen in het uitvoeringsplan GALA en in het uitvoeringsplan Sport en Bewegen.

Wat wilden we bereiken?

3. Gemeentelijke sportaccommodaties, waaronder het zwembad, worden met als uitgangspunten laagdrempeligheid, nabijheid en toegankelijkheid in stand gehouden met de daarbij horende optimale beheersvorm.

Wat wilden we doen?

3a. We werken aan de implementatie van het raadsbesluit over de beheersvorm van de binnensportaccommodaties en het werkgeverschap van de buurtsportcoaches.

Stand van zaken

Het onderzoek naar de best passende en efficiënte beheersvorm van de binnensportaccommodaties en het werkgeverschap van de buurtsportcoaches is na het aantrekken van een tijdelijk medewerker gestart in 2024. Voorzien is besluitvorming door de Raad in Q2 2025.

3b. Na besluit van de raad over de tarieven en vergoedingen van de sportaccommodaties, zal de huidige tarievennota herzien worden in 2024. In samenspraak met de huurders van de buitensportaccommodaties worden de overeenkomsten geactualiseerd.

Stand van zaken

In een werkgroep met vertegenwoordigers van de sportverenigingen is gewerkt aan een voorstel tarievennota. Door het vertrek van de strategisch beleidsmedewerker is deze werkgroep tijdelijk stil komen te liggen. De werkgroep met vertegenwoordigers van de sportverenigingen is eind 2024 weer opgestart. Voorzien is dat er een voorstel tarieven binnensport eind Q2 2025 in de Raad besluitvormend wordt besproken.

Wat wilden we bereiken?

4. Sportaccommodaties en verenigingsgebouwen worden multifunctioneel gebruikt

Wat wilden we doen?

4. We starten bij twee sportaccommodaties en verenigingsgebouwen een tweetal experimenten gericht op het multifunctioneel gebruik. Dit geldt ook voor activiteiten en initiatieven vanuit de buurt, wijk en inwoners.

Stand van zaken

Multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties is meegenomen in het uitvoeringsplan Sport en Bewegen. Er zijn nog geen experimenten gestart gericht op multifunctioneel gebruik. Momenteel vindt er een inventarisatie plaats van het bestaande multifunctioneel gebruik van de accommodaties. Op basis van deze inventarisatie zullen verdere acties en maatregelen volgen in 2025 om het multifunctioneel gebruik verder te gaan verbeteren. Multifunctioneel gebruik van verenigingsgebouwen zoals dorpshuizen wordt meegenomen in het uitvoeringsplan Cultuurvisie dat in 2025 gereed zal zijn.

Wat wilden we bereiken?

5. De werkwijze RMC en Leerplicht sluit aan bij het lokale jeugd- en participatiebeleid

Wat wilden we doen?

5. Voor we een nieuwe overeenkomst aangaan, onderzoeken wij samen met de gemeente Epe en Voorst, of de huidige werkwijze goed aansluit en waar mogelijk verbeteringen nodig zijn.

Stand van zaken

In samenwerking met de gemeenten Apeldoorn, Epe en Voorst is besloten om een gezamenlijk onderzoek, met ondersteuning van een extern bureau, te starten naar de huidige werkwijze van de uitvoering, de kansen en mogelijkheden voor inhoudelijke verbetering en de onderlinge samenwerking. Het onderzoek is eind 2024 afgerond. Het onderzoeksrapport zal in Q1 2025 bestuurlijk met de portefeuillehouders van de 4 gemeenten besproken gaan worden. Met de gemeente Apeldoorn is afgesproken dat de huidige overeenkomst uitvoering leerplicht tijdelijk doorloopt zodat zorgvuldige besluitvorming naar aanleiding van het onderzoek kan plaatsvinden.

Wat wilden we bereiken?

6. Cultuur en sport worden gezien en ervaren door inwoners als een beleving, een ontmoetingsplek en vormt een middel binnen het sociaal domein om sociale cohesie te behouden en te bevorderen.

Wat wilden we doen?

6. We ontwikkelen een compacte meerjarige toekomstvisie cultuur met haalbare doelen, waaraan een realistisch uitvoeringsprogramma is gekoppeld, passend bij de schaalgrootte van de gemeente Brummen.

Stand van zaken

Op 27 juni 2024 is door de Raad de meerjarige cultuurvisie 2024 - 2034 "Cultuur verbindt ons allemaal" vastgesteld. Voor het opstellen van een uitvoeringsplan zijn in de periode november 2024 tot en met januari 2025 bijeenkomsten met betrokken partijen georganiseerd. Dit om te komen tot een uitvoeringsplan met concrete acties en activiteiten voor de komende vier jaar. De vastgestelde uitgangspunten in de cultuurvisie vormen hiervoor de basis. De verwachting is dat eind Q1 2025 het uitvoeringsplan 2025 - 2028 gereed zal zijn.

Wat wilden we bereiken?

7. We hebben voor het sociaal domein zicht op uitgangspunten op het gebied van leefbaarheid op wijk- en buurniveau

Wat wilden we doen?

7. We ontwikkelen in 2024 een analyse o.b.v. de "Leefbaarometer" om te zien waar aandachtspunten in beleid en uitvoering op wijk- en buurniveau liggen. Deze worden meegenomen in de visie op de sociale basis die we in 2024 gaan opstellen.

Stand van zaken

Binnen de uitvoering van pilots gebiedsgericht werken is ervaring opgedaan in het gebiedsgericht werken en zijn er aandachtspunten opgehaald voor het verbeteren van het beleid en de uitvoering ervan op wijk- en buurniveau. De Leefbaarometer is een van de instrumenten die is gebruikt om te bepalen welke buurten prioriteit hebben voor de uitvoering van een gebiedsgericht project in 2025. De Visie op de sociale basis is in ontwikkeling en zal in mei 2025 besluitvormend in de raad worden besproken. De concrete uitwerking van de Visie op de sociale basis zal middels een uitvoeringsagenda plaatsvinden. De opgedane aandachtspunten binnen de pilots gebiedsgericht werken zullen in de uitvoeringsagenda meegenomen worden.

Het financieel verloop van de basistaken vitale samenleving

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Basistaken Vitale Samenleving					
Lasten	6.697	7.220	7.995	7.390	-604
Baten	1.532	1.317	2.017	1.871	-146
Stortingen	0	275	275	275	0
Onttrekkingen	0	0	68	68	0
Totaal Basistaken Vitale Samenleving	-5.165	-6.178	-6.185	-5.727	458
Saldo incl. bestemmingen	-5.165	-6.178	-6.185	-5.727	458

Toelichting financiële afwijkingen - Lasten

Lasten

De lasten binnen deze basistaak zijn € 604.000 lager uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Aan kosten ambtelijke capaciteit is € 99.000 minder uitgegeven dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door openstaande vacatures. Zie paragraaf E Bedrijfsvoering.

Volksgezondheid en sport

Er is een voordeel zichtbaar op Sport van € 131.000, door een ontvangen specifieke uitkering ten bate van Sport. De ontvangen middelen zijn niet in het geheel uitgegeven. Er zijn wel plannen in ontwikkeling overeenkomstig het uitvoeringsplan sport en bewegen.

Bij de publieke gezondheidszorg is de bijdrage aan de GGD NOG lager uitgevallen dan geraamd, waardoor hier een voordeel van € 55.000 aanwezig is. De Jeugdgezondheidszorg toont een voordeel van € 35.000, dit komt door te verrekenen compensabele btw en een terugbetaling voor niet uitgevoerde werkzaamheden door Verian.

Welzijn en cultuur

Van het budget Winterfonds hebben 5 organisaties zich gemeld voor een bijdrage in het verduurzamen van hun maatschappelijk vastgoed. Het restant van € 35.000 blijft gereserveerd voor aanvragen in het volgende jaar.

Onderwijs

De vraag naar leerlingenvervoer is gestegen waardoor er een nadeel zichtbaar is van € 40.000.

Er is minder gebruik gemaakt van de voorschoolse peuteropvang en ook de kinderopvang vanwege medische indicatie wat resulteert in een voordeel van € 32.000.

Specifieke uitkeringen

Er zijn diverse specifieke uitkeringen ontvangen, de lasten en baten zijn exploitatie neutraal voor de gemeente, voor Vitale samenleving zijn dit:

Voorschoolse educatie ontheemde peuters (D8) aangewende middelen a € 360.000, het resterende bedrag is volgend jaar beschikbaar voor deze doelgroep.

Gezond en actief leven akkoord (H30) aangewende middelen a € 310.000, het restant van € 70.000 wordt terugbetaald.

Integraal Zorgakkoord (H35B) aangewende middelen a € 165.000, het resterende bedrag a € 47.000 is volgend jaar beschikbaar voor dit doel.

Verbeteren Bibliotheek voorziening (D23) aangewende middelen a € 0 de bibliotheek dient hiervoor een aanvraag in te dienen.

Toelichting financiële afwijkingen - Baten

De baten binnen deze basistaak zijn € 146.000 lager uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Volksgezondheid en sport

De specifieke rijksuitkering voor de exploitatie van de binnensportaccommodaties pakt in 2024 € 55.000 hoger uit dan geraamd.

Welzijn en cultuur

Van het budget Winterfonds hebben 5 organisaties zich gemeld voor een bijdrage in het verduurzamen van hun maatschappelijk vastgoed. Het restant van € 35.000 blijft gereserveerd voor aanvragen in het volgende jaar. De huuropbrengsten van onze welzijnsaccommodaties pakken in 2024 € 28.000 hoger uit dan geraamd. In de raming was geen rekening gehouden met de indexering.

Onderwijs

Geen bijzonderheden.

Specifieke uitkeringen

Er zijn diverse specifieke uitkeringen ontvangen voor het programma Vitale Samenleving, de lasten en baten zijn neutraal voor de gemeentelijke exploitatie.

Voorschoolse educatie ontheemde peuters (D8) ontvangen middelen a € 494.000

Gezond en actief leven akkoord (H30) ontvangen middelen a € 380.000

Integraal Zorgakkoord (H35B) ontvangen middelen a € 211.846

Verbeteren Bibliotheek voorziening (D23) ontvangen middelen a € 118.000

Beleidsindicatoren

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Jaar	Waarde Brummen	Waarde Nederland	Bron
Lokaal	Gebruik Peuteropvang	%	2019	90%		CBS
			2020	91%		
			2021	90%		
			2022	93%		
17	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2019	2,2	2,4	DUO & Ingrado
			2020	-	2,7	
			2021	2,3	2,7	
			2022	9,4	4,2	
			2023	4,3	6,3	
18	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2019	20	25	DUO & Ingrado
			2020	16	20	
			2021	16	20	
			2022	33	24	
			2023	20,5	27,2	
19	Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2019	1,3%	2,0%	DUO & Ingrado
			2020	1,3%	1,7%	
			2021	1,6%	1,9%	
			2022	1,4%	2,4%	
			2023	1,7%	2,4%	
20	Niet sporters	%	2012	49,5%	46,7%	GGD, CBS & RIVM
			2016	47,3%	48,7%	
			2020	52,7%	49,3%	
			2022	48,2%	46,4%	
21	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	2019	637,0	796,0	CBS & LISA
			2020	639,3	796,2	
			2021	650,1	805,5	
			2022	654,0	825,0	
			2023	656,8	836,6	
22	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2020	1%	1%	CBS
			2021	1%	1%	
			2022	1%	1%	
			2023	1%	1%	
23	Kinderen in uitkeringsgezin	Domein % kinderen tot 18 jaar	2020	3%	6%	CBS
			2021	2%	6%	
			2022	2%	6%	
			2023	3%	6%	
24	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2020	69,4%	69,6%	CBS
			2021	70,3%	70,4%	
			2022	72,2%	72,2%	
			2023	72,8%	73,1%	
			2024	72,6%	73,2%	
26	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2020	2%	2%	CBS
			2021	2%	2%	
			2022	2%	1%	
			2023	2%	2%	
27	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2021	221,3	431,2	CBS
			2022	171,6	366,7	
			2023	170,0	344,8	

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Jaar	Waarde Brummen	Waarde Nederland	Bron
			2024	190,7	343,6	
28	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar	2019	173,3	196,2	CBS
			2020	134,3	199,1	
			2021	118,4	197,7	
			2022	126,5	197,7	
			2023	118,1	191,5	
29	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2021	13,9%	13,2%	CBS
			2022	14,0%	13,5%	
			2023	14,9%	13,9%	
			2024	11,4%	11,5%	
30	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2021	1,5%	1,2%	CBS
			2022	1,1%	1,2%	
			2023	1,2%	1,1%	
			2024	1,0%	0,9%	
31	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot tot 23 jaar	2021	nb	0,3%	CBS
			2022	nb	0,3%	
			2023	nb	0,3%	
			2024	nb	0,3%	
32	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2020	780	700	CBS
			2021	720	702	
			2022	730	710	
			2023	720	700	
			2024	660	650	

Programma 4 Financiën

Introductie

Dit programma gaat over de volgende basistaak:

- Bedrijfsvoering en financiën

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Lasten					
Incidenteel	151	430	480	238	-242
Structureel	9.340	9.411	9.863	9.663	-200
Totaal Lasten	9.491	9.841	10.343	9.901	-442
Baten					
Incidenteel	0	0	38	0	-38
Structureel	49.357	49.440	51.736	52.443	707
Totaal Baten	49.357	49.440	51.774	52.443	669
Saldo excl. bestemmingen	39.866	39.599	41.431	42.542	1.111
Stortingen					
Mutaties reserves	3.686	323	3.840	3.854	14
Totaal Stortingen	3.686	323	3.840	3.854	14
Onttrekkingen					
Mutaties reserves	9.096	0	4.228	4.228	0
Totaal Onttrekkingen	9.096	0	4.228	4.228	0
Bestemmingen per saldo	5.410	-323	388	374	-14
Saldo incl. bestemmingen	45.276	39.275	41.819	42.916	1.097

Basistaken Bedrijfsvoering en financiën

Portefeuillehouders

G.J.M. van Rumund

S. van de Graaf

Wat wilden we bereiken?

1. Het stapsgewijs digitaliseren van de gemeentelijke producten.

Wat wilden we doen?

1. Uitvoering geven aan het actieplan voor Wmebv en WOO.

Stand van zaken

In het kader van de Woo hebben we inmiddels anonimiseringssoftware (Datamask) aangeschaft. In 2024 gaat de aandacht uit naar het verder digitaliseren van gemeentelijke processen en het aanbieden van gemeentelijke producten via e-formulieren (WMEBV).

Het financieel verloop van de basistaken Bedrijfsvoering en financiën

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Basistaken bedrijfsvoering en financiën					
Lasten	9.491	9.841	10.343	9.901	-442
Baten	49.357	49.440	51.774	52.443	669
Stortingen	3.686	323	3.840	3.854	14
Onttrekkingen	9.096	0	4.228	4.228	0
Totaal Basistaken bedrijfsvoering en financiën	45.276	39.275	41.819	42.916	1.097
Saldo incl. bestemmingen	45.276	39.275	41.819	42.916	1.097

Toelichting financiële afwijkingen - Lasten

De lasten binnen deze basistaak zijn € 442.000 lager uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Aan kosten ambtelijke capaciteit is per saldo € 289.000 minder uitgegeven dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door openstaande vacatures.

Overhead

De kosten voor overhead zijn € 190.000 lager dan begroot (exclusief ambtelijke capaciteit). Dit voordeel kan als volgt worden onderbouwd:

De kosten voor het archief, budget voor Wet Open Overheid en digitaliseren bouwdoossiers laat een voordeel zien van € 135.000. Het budget voor de digitalisering van bouwdoossiers is nog nodig in 2025. Ook de post drukwerk laat mede als gevolg van de nieuwe aanbesteding een voordeel zien van € 88.000.

In 2024 zijn extra onderzoekskosten gemaakt voor volledigheid en juistheid van de crediteurenadministratie en is een extra dotatie in de voorziening voor dubieuze debiteuren gestort in verband met onzekerheden van invordering. Samen een nadeel van € 51.000.

De post huisvesting bestuursdienst inclusief ingebruikgeving en kantoorbenodigdheden laat een nadeel zien van € 43.000. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere schoonmaakkosten en portokosten. Het budget voor onderzoek naar de inrichting van de raadszaal loopt nog in samenwerking met de raads werkgroep. Restant bedraagt € 47.000.

De kosten voor vorming en opleiding personeel, Arbo aangelegenheden en personeelsadministratie pakken samen € 97.000 lager uit dan geraamd. Van dit restant is € 42.000 bestemd voor de maatregelen in het kader van de risico-inventarisatie en evaluatie die nog niet is afgerond in 2024.

Bij de kosten voor Automatisering zien we een overschrijding van € 202.000. De kosten van licenties, applicatie- en systeembeheer zijn fors gestegen. Het budget voor aanschaf van een nieuwe softwareapplicatie voor het sociaal domein laat een restant zien van € 111.000. Dit restant is nog nodig in 2025.

Gemeentelijke belastingen

De kosten voor o.a. Tribuut zijn € 82.000 lager dan geraamd. Enerzijds door een deels dubbele raming en minder kosten in verband met bezwaren.

Financiering en overige zaken

In 2024 zijn meer medewerkers in een ziektewet en WW uitkering terecht gekomen. Deze kosten komen ten laste van de gemeente als eigen risicodragers. Het volledige recht moet worden toegevoegd aan de voorziening. Samen leidt dit tot een nadeel van € 97.000.

Bij de tweede bestuursrapportage werd voor de gehele organisatie een onderuitputting op de personeelsbudgetten verwacht van € 500.000. Deze onderuitputting is centraal in programma 4 geraamd. In de jaarstukken stellen we vast dat de onderuitputting € 680.000 bedraagt, per saldo dus € 180.000 hoger dan begroot. Zie paragraaf E Bedrijfsvoering.

Binnen programma 4 wordt ook het centrale budget voor ziektevervangingsgeraamd. Dit was in 2024 € 425.000. De kosten van vervangende inhuur worden geboekt op de programma's beleidsterreinen waar de inzet daadwerkelijk wordt gepleegd. Dit levert voor dit programma een voordeel op. Zie paragraaf E Bedrijfsvoering.

Toelichting financiële afwijkingen - Baten

De baten binnen deze basistaak zijn € 669.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Gemeentelijke belastingen

De totale OZB belastingopbrengst pakt € 38.000 hoger uit dan geraamd. Dit komt vooral vanuit de opbrengst voor niet-woningen. De toeristenbelasting laat een voordeel zien van € 55.000. Dit betreft

de definitieve afrekening over 2023. 25% van de totale opbrengst wordt gestort in de reserve Toerisme en recreatie.

Algemene uitkering gemeentefonds

Ten opzichte van de slotwijziging in december laat de Algemene uitkering een voordeel zien van € 325.000. Dit bedrag komt voor € 239.000 uit de decembercirculaire. Daarnaast zijn er nog maatstaven bijgesteld en is een nabetaling ontvangen vanuit de vaststelling over het jaar 2022.

Financiering en overige zaken

De rentebaten vallen in 2024 € 63.000 hoger uit dan geraamd. Daarnaast is een bedrag van € 65.000 meer ontvangen vanuit de SVN leningen (rente- en beheerkosten). In 2024 is een hogere vergoeding ontvangen van € 160.000 aan zwangerschaps- en bevallingsverlof en ziektebewinduitkeringen voor het personeel. Verder is de verwachte vergoeding wegens contractwijziging van Gazprom naar Vattenfall nog niet afgewikkeld in 2024. Hiervoor was een bedrag van € 38.000 geraamd.

Toelichting financiële afwijkingen - Stortingen

De stortingen binnen deze basistaak zijn € 14.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Hieronder lichten we de belangrijkste oorzaken toe.

Bestemmingsreserve Toerisme en recreatie

Aan deze reserve wordt afgerond € 14.000 meer toegevoegd. Dit is 25% van de meeropbrengst vanuit 2023.

Beleidsindicatoren

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Jaar	Waarde Brummen	Bron
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2021	8,15	Eigen gegevens
			2022	8,30	
			2023	9,15	
			2024	9,24	
			2025	9,04	
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2021	7,43	Eigen gegevens
			2022	7,59	
			2023	7,66	
			2024	8,19	
			2025	7,73	
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2021	€ 711	Eigen gegevens
			2022	€ 792	
			2023	€ 856	
			2024	€ 945	
			2025	€ 1.026	
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale begroting loonsom + totale kosten inhuur	2021	8,3%	Eigen gegevens
			2022	13,8%	
			2023	15,5%	
			2024	15,7%	
			2025	5,5%	
5	Overhead	% van de totale lasten	2021	12,9%	Eigen gegevens
			2022	13,8%	
			2023	12,8%	
			2024	11,8%	
			2025	14,9%	

Paragrafen

A. Lokale heffingen

Algemeen

In deze paragraaf worden de beleidslijnen beschreven die van belang zijn voor de gemeentelijke belastingen en heffingen. De wijzigingen van de belastingverordeningen worden in de jaarlijkse, afzonderlijke, raadsvoorstellen vastgesteld.

De gemeente Brummen heeft de heffing en inning van gemeentelijke belastingen, met uitzondering van de rioolheffing, uitbesteed aan Tribuut. Vitens int de rioolheffing over het jaar 2024. Vanaf 2025 wordt deze heffing via Tribuut geïnd.

De inflatiecorrectie 2024 is gebaseerd op het indexeringscijfer voor de consumentenprijsindices (CPI) zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan (CEP). Dit percentage kwam voor 2024 uit op 4,2%.

Onroerende Zaak Belasting (OZB)

Onder de onroerende zaakbelastingen vallen twee belastingen. Voor woningen geldt een eigenarenbelasting en voor niet-woningen geldt, naast de eigenarenbelasting, ook een gebruikersbelasting.

De onroerende zaakbelastingen (OZB) worden geheven als een percentage van de WOZ-waarde van de betreffende onroerende zaak. Bij de vaststelling van de percentages voor 2024 hebben we rekening gehouden met de waardepeildatum van 1 januari 2024. De gemiddelde waardestijging over 2024 werd in onze gemeente op 5% bij woningen geschat. Voor niet-woningen is de verwachting dat de waarde niet stijgt. Deze waardeontwikkeling zorgt niet voor extra inkomsten, omdat dit verrekend wordt in het tarief voor 2024.

Voor de opbrengst is in onderstaande berekening rekening gehouden met de jaarlijkse inflatiecorrectie zoals beschreven aan het begin van deze paragraaf. Daarnaast is rekening gehouden met een areaaluitbreiding met een te verwachten extra opbrengst van € 50.000.

De werkelijke opbrengst pakt € 39.000 hoger uit dan geraamd, met name door het deel belastingen op het onderdeel niet-woningen.

Bedragen x €1.000

Opbrengst	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Baten	6.926	6.992	7.031

Toeristenbelasting

De hoogte van de aanslag toeristenbelasting wordt bepaald door twee factoren. Het aantal overnachtingen door personen die niet in onze gemeente woonachtig zijn en het tarief per overnachting. Op basis van het Bestuursprogramma verhogen we het tarief jaarlijks met de inflatiecorrectie. Het tarief werd voor 2024 extra verhoogd naar € 2,50 per overnachting voor hotels en vakantieparken en het tarief voor de overige verblijfsaccommodaties op maximaal € 1,94 bepaald (amendement A3 Verhoging toerismebelasting VVD).

De totale opbrengst bestaat uit de definitieve afrekening van 2023, meeropbrengst van € 55.000, en de geraamde opbrengst van 2024. De definitieve afrekening over 2024 wordt pas in 2025 verzonden.

Van dit bedrag voegen we 25% toe aan de bestemmingsreserve Recreatie en Toerisme. Deze reserve zetten we in voor bestaande en nieuwe recreatieve voorzieningen.

Bedragen x €1.000

Opbrengst	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Baten	1.004	1.294	1.349

Bedrijven Investeringszone (BIZ)

Op basis van de Verordening BI-Zone Eerbeek 2021-2025 heffen we een directe belasting. De huidige verordening loopt t/m 2025. De opbrengst wordt besteed aan activiteiten in de openbare ruimte en op het internet. Hiermee bevorderen we collectieve samenwerking en economische versterking van het centrum van Eerbeek.

De BIZ-bijdrage bedraagt per onroerende zaak € 566.

Bedragen x €1.000

Opbrengst	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Baten	45	44	48

Afvalstoffenheffing

Bij de afvalstoffenheffing is het beleidsuitgangspunt dat 100% van de toe te rekenen kosten van de afvalverwerking gedekt wordt met de heffing. Dekkingstekorten of -overschotten worden verrekend met de voorziening Afvalstoffenheffing. Deze voorziening betrekken we bij de tariefstelling in de komende jaren en daarmee vangen we een deel van de kostenontwikkelingen de komende jaren op.

Het afval wordt ingezameld door Circulus. Het aantal ledigingen per huishouden wordt vervolgens aan Tribuut aangeleverd. Tribuut legt in 2024 een aanslag op voor de vaste bijdrage voor 2024 en een definitieve heffing op basis van het aantal ledigingen in 2023.

De kostenontwikkeling in het kader van CO₂, de (aanloop)kosten van het nieuwe grondstoffenplan en de hogere indexering hebben ervoor gezorgd dat het tarief, rekening houdend met inzet van de voorziening afvalstoffenheffing, met 4,5% steeg.

In 2024 zien we een hogere opbrengst van afgerond € 209.000. Mede hierdoor kan er een bedrag van afgerond € 8.000 worden toegevoegd aan de voorziening Afvalstoffenheffing.

Bedragen x €1.000

Opbrengst	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Baten	1.835	1.786	1.918

Rioolheffing

Net als bij de afvalstoffenheffing is ook bij de rioolheffing het beleidsuitgangspunt dat 100% van de toe te rekenen kosten worden gedekt met de heffing. Dekkingstekorten of -overschotten verrekenen we met de egalisatievoorziening rioolheffing. De voorziening betrekken we bij de tariefstelling in de komende jaren. Bij de berekening van de kosten is uitgegaan van de bedragen zoals opgenomen in het Programma Water en riolering inclusief de te nemen klimaatmaatregelen. Het tarief steeg in 2024 met 25%.

Ook in 2024 zien we een lagere opbrengst rioolheffing dan geraamd. Wederom een bevestiging dat de huidige systematiek van heffen niet langer houdbaar is.

Bedragen x €1.000

Opbrengst	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Baten	2.604	3.487	3.175

Kostendekkendheid

Voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing geven we hieronder de kostendekkendheid aan. Onder kostendekkendheid vallen meer kosten dan alleen de kosten van de riolering en afval zelf. Ook kosten van overhead, minimabeleid, openbare reiniging, rente, btw en dividendopbrengsten worden doorberekend.

Bedragen x € 1.000

Berekening van de kostendekkendheid van een heffing	Afvalstoffenheffing		Rioolheffing	
	Begroot nw	Werkelijk	Begroot nw	Werkelijk
Kosten product	€ 1.676	€ 1.676	€ 2.135	€ 1.972
Toevoeging aan voorziening	0	€ 8	€ 40	€ 60
Netto kosten taakveld (7.3/7.2)	€ 1.676	€ 1.685	€ 2.175	€ 2.032
<u>Toe te rekenen kosten:</u>				
Overhead op organisatiekosten	€ 72	€ 66	€ 379	€ 325
Kosten minimabeleid (taakveld 6.3)	€ 65	€ 7	€ 75	€ 9
Kosten openbare reiniging/straatvegen (taakveld 2.1)	€ 111	€ 102	€ 160	€ 153
Aandeel rente over investeringen (taakveld 0.5)			€ 370	€ 397
BTW	€ 319	€ 304	€ 389	€ 343
Totale kosten	€ 2.243	€ 2.165	€ 3.548	€ 3.258
Opbrengst heffing	€ 1.786	€ 1.918	€ 3.487	€ 3.175
Opbrengst product, excl. heffingen	€ 170	€ 247	€ 61	€ 83
Onttrekking aan voorziening	€ 287	€ 0	€ 0	€ 0
Netto opbrengsten taakveld (7.3/7.2)	€ 2.243	€ 2.165	€ 3.548	€ 3.258
Opbrengst dividend (taakveld 0.5)				
Totale opbrengsten	€ 2.243	€ 2.165	€ 3.548	€ 3.258
Dekkingspercentage	100%	100%	100%	100,0%

Leges

De opbrengst van de leges wordt jaarlijks verhoogd met de inflatiecorrectie. Voor 2024 een percentage van 4,2%.

Bij de leges ingevolge de APV wordt rekening gehouden met hogere kostendekkendheid, door verhoging van bepaalde leges en herinvoering van de evenementenvergunning.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden ook leges voor Omgevingsvergunningen (milieu) in rekening gebracht. Bij de leges omgevingsvergunning wordt op basis van werkelijke aantallen o.a. door stikstof en pfas een volumevermindering verwacht en lagere legesinkomsten in verband met Private kwaliteitsborging (externe toetsing).

In de nieuwe legesverordening is rekening gehouden met de Omgevingswet, deze is op 1 januari 2024 in werking getreden. De tariefstijging bedraagt eveneens 4,2%, uitgezonderd de tarieven die het rijk vaststelt.

Bedragen x €1.000

Opbrengst leges	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Balieverkopen 608.0	201	341	380
Naturalisaties 608.1	18	12	23
Burgerlijke stand 608.3	79	59	93
Overige vergunningen 650.6	3	14	3
Bouwvergunningen en controle 612.0	770	450	560

Begraafrechten

De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd om prijsontwikkelingen in de markt te kunnen volgen. In 2024 is dit met 4,2%.

Bedragen x €1.000

Opbrengst Leges	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Baten	95	119	133

Het kwijscheldingsbeleid

Met ingang van 2024 verlenen wij geen kwijscheldingen meer via het minimabeleid, maar ontwikkelen wij kwijscheldingsbeleid dat in lijn ligt met andere gemeenten binnen het werkgebied van Tribuut. Wij proberen daarbij wel binnen de wettelijke grenzen zoveel mogelijk rekening te houden met de situatie van mensen met een laag inkomen.

De lokale lastendruk

Met het weergeven van de lokale lastendruk geven we aan welke belastingaanslag een gemiddeld huishouden in onze gemeente krijgt. Hierbij rekenen we een aantal algemene heffingen mee. Dit zijn de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Het berekenen van een belastingaanslag is lastig omdat er geen gemiddeld huishouden bestaat. De gezinnen kunnen de hoogte van hun aanslag zelf mede bepalen door hun gedrag aan te passen. Het waterverbruik, de grootte van de container en het aantal keren dat deze geleidigd wordt zijn hierbij bepalend. Om een berekening te maken moeten de volgende gegevens bekend zijn:

- Wat is de woz-waarde van de woning waarin het gezin woont;
- Is het gezin eigenaar van de woning;
- Welke containergrootte heeft het gezin voor het restafval en hoe vaak wordt deze aan de weg gezet;
- Welke containergrootte heeft het gezin voor het gft-afval en hoe vaak wordt deze aan de weg gezet;
- Wat is het waterverbruik van het gezin.

Omdat we jaarlijks dezelfde uitgangspunten hanteren, kunnen we lokaal een vergelijking maken met voorgaande jaren.

Onderdeel	2022	2023	2024
Rioolheffing (huish 4 pers, waterverbruik 150 m3)	€ 354	€ 377	€ 471
OZB-aanslag eigenaren gedeelte	€ 391	€ 393	€ 410
Afvalstoffenheffing (140 l container 8x groenafval/7x restafval)	€ 161	€ 174	€ 182
Totale aanslag	€ 905	€ 944	€ 1.063
Procentuele ontwikkeling t.o.v. het voorgaande jaar	2,8%	4,3%	12,6%

B. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Inleiding

De grondslag voor deze paragraaf vinden we terug in artikel 11 van het BBV. Deze paragraaf gaat over de actuele risico's die we zien en het vermogen om deze risico's op te vangen. Maar ook over het beleid dat hieraan ten grondslag ligt. En tenslotte hoe de financiële positie van de gemeente Brummen zich ontwikkelt aan de hand van 6 financiële kengetallen. De opbouw van deze paragraaf ziet er als volgt uit:

- het beleid dat op de weerstandscapaciteit en de risico's van toepassing is;
- de inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- de inventarisatie van de risico's;
- de weerstandsratio
- de financiële kengetallen

Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het beleid rondom weerstandscapaciteit en risico's is opgenomen in de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

- Het college geeft in relatie tot de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en het jaarverslag een actueel beeld van de financiële risico's in relatie tot de beschikbare weerstandscapaciteit.
- In de begroting wordt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing de gewenste weerstandscapaciteit bepaald.
- We stimuleren risicobewustzijn, communiceren open over risico's en de wijze waarop we met deze risico's omgaan.
- Risico's maken we expliciet zichtbaar in onze besluitvormingsprocessen met daarbij de wijze waarop we deze risico's kunnen beheersen of op kunnen (en willen) vangen.
- We stimuleren niet alleen risicobewustzijn van de risico's in onze eigen organisatie, maar ook van de risico's in organisaties waarmee we 'verbonden' zijn en de mogelijke impact van deze risico's op onze eigen organisatie.
- We accepteren dat een risicoprofiel nooit 100% volledig kan zijn.
- We leren van risico's en incidenten die zich, ondanks een adequaat risicomanagement, hebben voorgedaan en nemen passende maatregelen om herhaling te voorkomen.
- Via de reguliere planning & controlcyclus wordt in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing gerapporteerd over de risico's van de gemeente, de manier waarop deze beheerst worden en de mogelijke impact van de risico's op de financiële positie van de gemeente.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Bij de inventarisatie van de weerstandscapaciteit kijken we naar de mogelijkheden die we als gemeente hebben om de risico's op te vangen. Hierbij kan een onderscheid gemaakt worden in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Onder incidentele weerstandscapaciteit wordt verstaan de capaciteit die de gemeente heeft om eenmalige tegenvallers op te vangen. Onder structurele weerstandscapaciteit worden de middelen verstaan die permanent inzetbaar zijn om tegenvallers op te vangen.

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit:

<i>Incidentele weerstandscapaciteit</i>		<i>Bedragen x 1.000</i>
Onderdeel	Omvang per 31-12-2024	
Algemene reserve		€ 9.623
	Behoedzaamheidsreserve	€ 3.000
	Totaal incidentele weerstandscapaciteit	€ 12.623

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit:

<i>Structurele weerstandscapaciteit</i>		<i>Bedragen x 1.000</i>
Onderdeel		2024
Onbenutte belastingcapaciteit		€ 560
Post onvoorzien		€ 20
Totaal structurele weerstandscapaciteit		€ 580

Toelichting onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is het bedrag dat nog aan extra inkomsten kan worden gegenereerd voor het geval dat zich tegenvallers voordoen. Daarbij wordt uitsluitend rekening gehouden met de onroerendezaakbelastingen, aangezien de meeste andere belastingen en heffingen kostendekkend of van beperkte betekenis zijn. Voor de berekening van de omvang van de onbenutte belastingcapaciteit wordt de ruimte in aanmerking genomen tussen de eigen tarieven (volgens deze begroting) en het normtarief voor de artikel 12-gemeenten.

De totale beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt:

<i>Totaal beschikbare weerstandscapaciteit</i>		<i>(bedragen * € 1.000)</i>	
Onderdeel	Programmabegroting 2024 /Jaarstukken 2023	Jaarstukken 2024	
Incidentele weerstandscapaciteit	€ 8.106	€ 12.623	
Structurele weerstandscapaciteit	€ 580	€ 580	
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	€ 8.686	€ 13.203	

Inventarisatie van de risico's

Een keer per jaar maken we de balans op van de risico's die we gedurende het jaar vaststellen. Dit doen we volgens een methode die opgenomen is in de Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing. Risico's kleiner dan € 25.000 nemen we niet mee in de inventarisatie omdat we er vanuit gaan dat we die kunnen dekken binnen de exploitatiebegroting. In september 2023 is de risico-inventarisatie 2023 vastgesteld. De geïnventariseerde risico's vertegenwoordigden in de begroting 2024/jaarstukken 2023 een waarde van € 4.435.000. In 2024 hebben we deze geactualiseerd en bijgesteld naar nieuwe inzichten. De risico-inventarisatie bedraagt in de begroting

2025/jaarstukken 2024 een waarde van € 3.570.000.

Hieronder worden de risicogebieden die een risico-inschatting van tenminste € 100.000 benoemd.

(Bedragen *
€ 1.000)

Nr.	Programma - Focusgebied / basistaken	Risicogebied	Structureel of incidenteel?	Risico-inschatting Programmabegroting 2025 / Jaarstukken 2024	Risico-inschatting Programmabegroting 2024 / Jaarstukken 2023	Vershil
1.	2 - Focusgebied Ruimte voor Eerbeek / Eerbeek-Loenen 2030	Grondexploitaties	Incidenteel	€ 0	€ 1.433	€ 1.433
2.	4 - Basistaken bedrijfsvoering en financiën	Informatiebeveiliging	Incidenteel	€ 1.803	€ 1.210	€ -593
3.	Alle programma's	Grote calamiteiten	Incidenteel	€ 398	€ 571	€ 173
4.	Alle programma's	Algemeen	Structureel	€ 325	€ 325	€ 0
5.	4 - Basistaken bedrijfsvoering en financiën	Personeel	Structureel	€ 268	€ 153	€ -115
6.	Alle programma's	Inflatie	Structureel	€ 0	€ 150	€ 150
7.	3 - Focusgebied Sociaal domein	Jeugdzorg	Structureel	€ 402	€ 121	€ -281
8.	1. Bestuur en dienstverlening	Bestuur	Structureel	€ 54	€ 104	€ 50
9.	3 - Basistaken Vitale Samenleving	Beheer sportaccommodaties	Structureel	€ 140	€ 100	€ -40
10	Alle programma's	Inkoop en Europese aanbestedingen	Structureel	€ 180	€ 0	€ -180
	Overige risico's			€ 0	€ 268	€ 268
	Totaal risico-inventarisatie			€ 3.570	€ 4.435	€ 865

We benoemen de risico's en kijken terug op 2024:

1. Grondexploitaties

Afgelopen jaar hebben we ingeschat dat er geen risico's zouden optreden die anders waren dan keuzes waartoe we de reserve grondexploitaties hebben ingesteld. Wél is er ten aanzien van het Burgersterrein een andere keuze gemaakt ten aanzien van de grondexploitatie. Dat betrof geen risico, maar een actieve wijziging in gewenste ontwikkeling van dat terrein. Bij de actualisatie van de risico-inventarisatie 2025 zullen we wederom afwegen of we dit risico wél of níet moeten opnemen in het weerstandsvermogen, aanvullend op de reserve.

2. Informatievoorziening en -beveiliging

Afgelopen jaar heeft het risico zich wel voorgedaan, in de vorm van phishing-mails, maar waren er geen financiële consequenties.

4. Algemeen

In deze categorie vallen alle risico's die niet zijn voorzien. Voorbeelden zijn de corona-pandemie van 2020 of de inval in Oekraïne. Om deze onbekende risico's toch een plaats te geven in de risico-inventarisatie is 5% van de jaarlijkse kosten met een 10% kans van realisatie opgenomen als algemeen risico. Afgelopen jaar hebben deze zich niet voorgedaan.

5. Personeel

De krapte op de arbeidsmarkt is een zekerheid en daarmee geen risico. Wél is het voor onze gemeente een risico wanneer deze krapte zich vertaalt in onvervulde vacatures, inhuur die duurder

is en uitval van zittend personeel als gevolg van een lagere bezetting. Dit risico is afgelopen jaren gestegen en vertaalt zich in een hogere kans en waarde. In 2024 hebben we hier zeker mee te maken gehad. Tegelijkertijd hebben we financiële effecten (inhuur) hiervan kunnen opvangen in de lopende begroting.

6. Inflatie

In de vorige begroting was de ontwikkeling van inflatie nog zeer onzeker. Inmiddels zijn prijsstijgingen gestabiliseerd en opgenomen in de meerjarenraming. Inflatie is daarmee geen onzekerheid meer, wel de hoogte ervan. Tegelijkertijd denken we de grootste stijgingen wel te hebben gehad en ramen we het niet meer als afzonderlijk risico. In 2024 heeft dit risico zich inderdaad niet voorgedaan.

7. Jeugdzorg

Afgelopen jaren hebben we gemerkt dat de transformatie van de jeugdzorg niet eenvoudig is. Er is het risico dat we er met de aanbieders niet goed in slagen de transformatie te maken van individuele maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen. Tegelijkertijd zijn er aanvullende financiële risico's. Bijvoorbeeld als gevolg van het woonplaatsbeginsel, waarbij we ineens voor hogere uitgaven kunnen komen te staan. Ook zijn de kostenstijgingen een gevolg van toegenomen huisvestingslasten en hogere lonen. De kans en het risicobedrag zijn toegenomen. In 2024 hebben we te maken gekregen met dit risico. Gedurende het jaar hebben we meermaals het beschikbare budget voor Jeugdzorg moeten vergroten. Dat is in samenspraak met de raad geweest. We intensiveren onze inspanning om de hervormingsagenda door te voeren en grip op de kosten te houden. Tegelijkertijd blijft het door het Rijk beschikbaar gestelde budget achter bij onze uitgaven. Hiertoe sluiten wij aan op de landelijke beweging van gemeenten en VNG om het Rijk te bewegen tot het beschikbaar stellen van meer middelen.

8. Bestuur

Dit risico heeft betrekking op de vergoedingen voor oud-bestuurders van de gemeente. Dat heeft enerzijds betrekking op de pensioenverplichtingen die onderhevig kunnen zijn aan veranderende rekenrentes. Dit zou de gemeente kunnen stellen voor extra toevoegingen aan de voorziening. Anderzijds heeft het betrekking op de wachtgeldvergoeding bij tussentijds terugtreden van een bestuurder. Ook in dat geval moet de gemeente extra toevoegen aan de betreffende voorziening. In voorgaande inventarisaties was dit risico ook al opgenomen, maar niet apart toegelicht.

9. Beheer sportaccommodaties

Ten aanzien van de financiële positie van Sportkompas heeft zich in 2024 geen risico voorgedaan. We hebben in 2024 wel een proces ingezet gericht op actualiseren van de tarievennota, financiële situatie Sportkompas en beheervorm van Sportkompas. Dat proces is bijna afgerond. De financiële consequenties hieruit, nemen we mee in het P&C-proces van 2025.

10. Inkoop en Europese aanbestedingen

We zien een toename van de waarde van inkoop en Europese aanbestedingen die niet rechtmatig verlopen. Er zijn diverse maatregelen genomen maar ook nog te treffen. We maken het risico op een mogelijke onjuiste procedure en toekenning van claim expliciet.

Afgelopen jaar heeft dit risico zich niet vertaald in een juridische claim. Door meer aandacht voor en inzet op een correcte procedure van inkoop en Europese aanbestedingen, sturen we op lagere financiële onrechtmatigheid in 2025.

Overige risico's

In de programmabegroting 2024 was nog een risico opgenomen voor schommelingen in het

gemeentefonds, c.q. de algemene uitkering. Dit risico is deels ondervangen met risico "Algemeen, nr. 4". Ook is dit risico incidenteel op te vangen via de algemene reserve en/of de per dit jaar ingestelde behoedzaamheidsreserve van € 3 miljoen om dit risico af te dekken. Dit geldt ook voor andere eventuele risico's die we niet kunnen voorzien. In 2024 hebben er zich op dit vlak geen risico's voorgedaan.

De weerstandsratio

In de beleidskaders van de nieuwe nota Weerstandsvormogen en risicobeheersing is opgenomen dat de gewenste weerstandscapaciteit in de begroting bepaald wordt. De gewenste weerstandscapaciteit drukken we uit in de weerstandsratio. De weerstandsratio berekenen we door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door het bedrag aan geïnventariseerde risico's. Als de beschikbare weerstandscapaciteit precies genoeg is om alle risico's te dekken dan is de weerstandsratio 1.

In het financieel herstelplan van juni 2021 heeft de raad vastgesteld dat er in 2028 ruim voldoende weerstandsvormogen gerealiseerd moet zijn. Dit betekent een weerstandsratio van tenminste 1,6.

Op basis van de geraamde beschikbare weerstandscapaciteit eind 2024 en de risico-inschatting in deze jaarstukken bedraagt de weerstandsratio 3,70. Hieronder is de vergelijking met de Jaarstukken 2023 en de Programmabegroting 2024 opgenomen.

Weerstandsratio		(bedragen * € 1.000)	
Onderdeel	Jaarstukken 2023	Programmabegroting 2024	Jaarstukken 2024
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	€ 8.825	€ 8.686	€ 13.203
Totaal geïnventariseerde risico's	€ 4.435	€ 4.435	€ 3.570
Weerstandsratio	1,99	1,96	3,70

Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat gemeenten een aantal financiële kengetallen opnemen. Deze kengetallen geven gezamenlijk een beeld van de financiële positie van de gemeente en maken het mogelijk om verschillende gemeenten met elkaar te vergelijken. Op de websites Findo en Gelderse financiën kunnen de cijfers vergeleken worden met alle Nederlandse of de Gelderse gemeenten.

Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles. Voor een goed beeld moeten de kengetallen in samenhang worden beoordeeld. De provincies hanteren signaleringswaarden voor de kengetallen. Deze zijn opgenomen in het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020 Gemeenten). De signaleringswaarden lichten we onder de kengetallen toe.

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van de gemeente Brummen opgenomen van de jaarstukken 2024 met daarbij de cijfers vanuit de begroting 2024 en jaarstukken 2023.

Financiële kengetallen gemeente Brummen	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024
1a – Netto schuldquote, exclusief verstrekte leningen	59,2	88,9	46,5
1b – Netto schuldquote, inclusief verstrekte leningen	65,4	95,5	52,1
2 – Solvabiliteitsratio	24,4	19,5	26,4
3 – Kengetal Bouwgrondexploitatie	9,9	14,5	6,5
4 – Structurele exploitatieruimte	5,1	1,7	--0,0
5 – Belastingcapaciteit – Woonlasten meerpersoonshuishoudens	112,5	106,9	106,9

Toelichting op de financiële kengetallen

1a – Netto schuldquote, exclusief verstrekte leningen

De netto schuld geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente weer ten opzichte van de eigen middelen. Bij de netto schuldquote worden alle schulden, verminderd met geldelijk bezit, afgezet tegen alle baten (exclusief mutaties reserves).

De volgende signaleringswaarden gelden;

- hoger dan 130%: meest risicovol,
- tussen 90% en 130%: neutraal,
- lager dan 90%: minst risicovol.

1b – Netto schuldquote, inclusief verstrekte leningen

Om inzicht te krijgen in welke mate er sprake is van doorlenen van kapitaal, wordt de netto schuldquote zowel exclusief (1a) als inclusief (1b) verstrekte leningen weergegeven. Zo wordt duidelijk wat het aandeel is van de verstrekte leningen en wat dit betekent voor de schuldenlast van de gemeente.

Hiervoor gelden dezelfde signaleringswaarden als onder 1a.

2 – Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het geeft het eigen vermogen weer als percentage van het balanstotaal.

De volgende signaleringswaarden gelden;

- lager dan 20%: meest risicovol,
- tussen 20 en 50%: neutraal,
- hoger dan 50%: minst risicovol.

3 – Grondexploitatie

Het kengetal geeft aan het aandeel van boekwaarde van de gronden in exploitatie ten opzichte van de totale baten van de gemeente (exclusief mutaties reserves).

De volgende signaleringswaarden gelden;

- hoger dan 35%: meest risicovol,
- tussen 20% en 35%: neutraal,
- lager dan 20%: minst risicovol.

4 – Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de begroting is. Ook geeft het aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen en/of er ruimte is voor nieuw beleid. Voor de berekening delen we het saldo van structurele baten en lasten vermeerderd met het saldo van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves door de totale baten.

De volgende signaleringswaarden gelden:

- lager dan 0%: meest risicovol,
- 0%: neutraal,
- hoger dan 0%: minst risicovol.

5 – Belastingcapaciteit – Woonlasten meerpersoonshuishoudens

Dit kengetal geeft aan wat de woonlasten in de gemeente Brummen zijn, uitgedrukt in een percentage van het landelijk gemiddelde. De cijfers van de Brummense lokale lastenmonitor in de paragraaf A. Lokale heffingen, vormen de basis van de berekening.

De volgende signaleringswaarden gelden;

- hoger dan 105%: meest risicovol,
- tussen 95% en 105%: neutraal,
- lager dan 95%: minst risicovol.

Beoordeling financiële kengetallen

De financiële kengetallen laten een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van de begroting 2024 en de jaarstukken 2023. Het verschil bij de netto-schuldquoten wordt veroorzaakt door hogere werkelijk baten en een lagere vaste schuld. Voor het onderdeel vaste schuld ruim € 10 miljoen positief verschil. De solvabiliteitsratio (verhouding eigenvermogen/balanstotaal) is verbeterd. Dit wordt veroorzaakt door het positieve rekeningresultaten 2023 en 2024. De structurele exploitatie laat in 2024 een nadeel zien. Deze wordt vooral veroorzaakt door de cijfers uit de bouwgrond-complexen en de hoge budgettekorten bij de jeugdzorg. Zie de Financiële hoofdlijnen voor de grootste voor- en nadelen.

C. Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Deze paragraaf gaat in op het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot onze 'grotere' kapitaalgoederen. Hierbij denken we aan de kosten van aanleg en instandhouding van wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Een groot deel van het 'vermogen' van onze gemeente bestaat uit het bezit van wegen, rioleringen, groenvoorzieningen en gebouwen. Een zorgvuldig beheer en onderhoud hiervan vinden we dan ook belangrijk. Daarnaast wordt de kwaliteit van het openbaar gebied door inwoners vaak het meest intensief beleefd. Zwerfvuil, loszittende stoeptegels, boomwortels, slecht onderhouden gebouwen, moeilijk toegankelijke gemeentelijke gebouwen: deze onderwerpen raken inwoners direct.

In de vastgestelde programma's Water en Riolering, Groen en Mobiliteit zijn de beleidskaders voor de inrichting en het beheer van de openbare ruimte voor de komende jaren vastgesteld. Verbetering van de biodiversiteit en inspelen op klimaatontwikkeling zijn daarbij belangrijke speerpunten.

De kosten van instandhouding van wegen, groen, riolering en gebouwen berekenen we aan de hand van beheer- en uitvoeringsplannen. De hoogte van de onderhoudskosten zijn voor een deel te beïnvloeden door keuzes te maken in het niveau van onderhoud. In de beheerplannen hebben we de ambities en de kwaliteit van het beheer van de openbare voorzieningen benoemd. De onderhoudsstaat van de voorzieningen wordt volgens landelijke normen (CROW) gemeten en geanalyseerd. De vastgestelde kwaliteitsniveaus en resultaten van de metingen zijn het toetsingskader voor bestuur en medewerkers.

Wegen

In 2023 is het gemeentelijk wegenbestand geïnspecteerd. Op basis van de resultaten van de weginspectie en het beheerplan Wegen 2020-2024 is een onderhoudsplanung voor 2024 opgesteld. Voor de financiering van de uitvoering voegen we jaarlijks een bedrag toe aan de voorziening Onderhoud wegen. Uit deze voorziening bekostigen we het groot onderhoud van de asfalt- en elementen-verhardingen en ook de oppervlaktebehandelingen. Financiële overzichten vindt u elders in deze begroting in het hoofdstuk Financiële positie.

Naast het uitvoeringsbudget voor repeterend onderhoud is er een incidenteel renovatiebudget voor het herinrichten van wegen beschikbaar (€ 2,5 mln./jr). In afwachting van de Mobiliteitsvisie en bijbehorend uitvoeringsplan is nog niet gestart met renovatie van wegen. Bij deze renovaties wordt gekeken hoe de wegen passend bij hun verkeersfunctie op een duurzame en klimaatbestendige wijze heringericht kunnen worden. Eind 2024 zijn de geselecteerde wegen nader beoordeeld en geprioriteerd.

Het asfaltonderhoud en de straat- en andere werkzaamheden worden in de markt gezet en aanbesteed.

Uitgevoerde werkzaamheden in 2024:

Asfalt:

- Doonweg vanaf de Schoonmansmolenweg tot het Soerense Zand Zuid
- Soerense Zand Zuid vanaf huisnummer 3 tot Den Texweg
- Hallsedijk vanaf de Voorstondensestraat tot de Langedijk
- IJsselstraat vanaf station Empe tot gemeentegrens met Zutphen
- Spoorstraat vanaf de Burgemeester De Wijslaan tot de stationsweg

Elementverharding:

- Diverse trottoirs vogelbuurt
- Diverse trottoirs omgeving Boerenstraat/Smeestraat
- Diverse trottoirs Werfakker
- Voetpad De Deken

Kosten groot onderhoud	(bedragen x 1.000)	
raming na wijziging	€ 814	
werkelijke kosten	€ 815	
restant		€ 0
Stand voorziening groot onderhoud	(bedragen x 1.000)	
per 1-1	647	
Toevoeging vanuit exploitatie	868	
Onttrekking werkelijk	815	
per 31-12	700	

Bruggen

In 2020 zijn de bruggen over het Apeldoorns kanaal geïnspecteerd op mogelijke gebreken. Groot onderhoud voorzien we niet eerder dan in 2032.

Openbare reiniging

Het reinigen van de openbare ruimte (verwijderen zwerfvuil) wordt uitgevoerd op beeldniveau B. Dat is het basisoniveau. Mede door de inzet van de vele vrijwilligers wordt er op veel plekken A-niveau gemeten. De vrijwilligers geven aan dat er regelmatig te weinig ligt om afval te gaan rapen. Het vegen van wegen is op bestekbasis tot en met 2026 uitbesteed. Het bestekmatig vegen van wegen gebeurt alleen binnen de bebouwde kom. Het vegen van wegen wordt binnen heel de bebouwde kom ook op B-niveau uitgevoerd. Ook hier is het afgelopen jaar veel op A-niveau gemeten. Dit zorgt voor een schone uitstraling van de openbare ruimte; het scheelt ook in de groei van onkruid op de verhardingen.

In de herfstperiode is de veegwagen ingezet voor het verwijderen van blad. Blad op gazon is waar mogelijk verkleind en ter plaatse gelaten als meststof voor het gazon.

Huishoudelijk afval

In het beleidsplan grondstoffen 2021-2025 is de doelstelling de hoeveelheid restafval terug te dringen naar 80 kg restafval per inwoner per jaar in 2025.

Gemiddeld had een inwoner van de gemeente Brummen in 2024 115,1 kg restafval per jaar. Dat is inclusief 7,6 kg grof restafval en de afkeur vanuit het apart ingezamelde PMD. Dat is 4,2 kg meer per inwoner dan in 2023. Geconcludeerd kan worden dat de doelstelling van het beleidsplan op deze manier niet gehaald gaat worden.

Per inwoner is er ten opzichte van 2023 2 kg meer groenafval gebracht naar het recycleplein. Dat is een stijging van 12,5%. Daaruit kun je afleiden dat de maatregel 250 kg gratis brengen naar het recycleplein effect heeft. Daarnaast zijn er dit jaar 41 compostvaten verkocht aan inwoners waardoor er meer groenafval thuis verwerkt wordt.

Openbare straatverlichting

Op basis van het beleidsplan openbare verlichting verduurzamen we het bestand van lichtmasten en armaturen. In 2024 is het onderhoud van de openbare verlichting gezamenlijk met een aantal Achterhoekse gemeenten (o.a. Montferland en Doetinchem) aanbesteed. In dit onderhoudsbestek is ook de vervanging van de nog aanwezige oude armaturen door ledverlichting in onze gemeente opgenomen. De aanbesteding van de inkoop van de ledarmaturen is eind 2024 gezamenlijk met gemeente Montferland opgestart.

Het opstellen van een nieuw beleids- en beheerplan heeft vertraging opgelopen en is nu voor de 2e helft van 2025 voorzien.

Riolering

In december 2022 heeft de gemeenteraad het Programma Water & Riolering 2023 – 2027 vastgesteld. In dit programma is de visie op onze zorgtaken meegenomen. De zorgtaken van het (afval)watersysteem zijn:

Het beschermen van de volksgezondheid tegen infectieziekte.

Het schoonhouden van de bodem en het oppervlaktewater.

Het voorkomen van schade door hevige regenval en/of bij extreme droogte.

Het voorkomen en beperken van structureel nadelige gevolgen van grondwater voor de aan de grond gegeven bestemming.

Met dit beleid zorgen we ervoor dat deze functies gewaarborgd blijven. We dragen zo bij aan een veilige en gezonde leefomgeving, nu en in de toekomst.

Voor onderhoud aan rioolgemaal, (correctief) onderhoud en onderzoek aan het rioolstelsel zijn binnen de exploitatiebegroting jaarlijkse budgetten beschikbaar. Voor toekomstige renovaties van rioolstelsels is een voorziening beschikbaar die jaarlijks wordt gevoed ten laste van de exploitatiebegroting.

De kosten voor het rioolstelsel worden voor 100% gedekt door de rioolheffing.

In 2024 stond de renovatie van het riool in de Coldenhovenseweg tussen het spoor en de Volmolenweg op het programma. In verband met werkzaamheden van de nutsbedrijven is dit doorgeschoven naar 2025. Ook het project aan de Veldkantweg is doorgeschoven naar 2025.

Kosten rioolrenovaties	(bedragen x 1.000)	
Begroting na wijziging	€ 300	
Werkelijke uitgaven	€ 10	
Restant		€ 290
Projecten voor rioolvervanging/renovatie riolering zijn gekoppeld aan andere disciplines (herinrichting wegen, waterplan e.d.) Bij deze projecten is vertraging ontstaan of is nog niet duidelijk hoe toekomstige situatie riolering wordt.		
Stand voorziening groot onderhoud	(bedragen x 1.000)	
per 1-1	1.422	
Toevoeging vanuit exploitatie	500	
Onttrekking werkelijk	10	
per 31-12	1.912	

Bermen en sloten

De biodiversiteit staat onder druk. Om de biodiversiteit te verbeteren is gestart met een meer bio-diverse wijze van onderhoud van de gemeentelijke bermen en sloten. Door gericht verschrallingsbeheer kan in de bredere bermen en sloten meer soortenrijkdom optreden. Om dit te

bereiken is in 2023, met input van het Landschapsnetwerk Brummen een nieuw maaibestek op de markt gebracht. In 2024 is op basis van dit bestek ongeveer 40% van de bermen ecologisch beheerd. Dit ecologisch beheer zal t/m 2027 stapsgewijs jaarlijks met 20% worden uitgebreid naar 100% ecologisch beheer in de kansrijke bermen. Het vrijkomende maaisel van bermen en sloten is op agrarische gronden in onze gemeente verwerkt.

Door de aanhoudende regenval van het afgelopen jaar en daarmee gepaard gaande optredende kwel vanaf het Veluwemassief was er op meerdere locaties in de gemeente sprake van wateroverlast. Er is extra inzet gepleegd om de gemeentelijke watergangen en duikers gangbaar te maken en houden. Deze maatregelen konden de wateroverlast niet wegnemen maar plaatselijk wel bijdragen aan het beter afstromen van oppervlaktewater.

Op meerdere locaties zijn ongewenste invasieve exoten in bermen en sloten aanwezig.

In het buitengebied aanwezige invasieve soorten zijn structureel aangepakt. Door herhaalde bestrijding door bestrijding met elektriciteit of injecteren met eiwitten moeten de planten steeds verder verzwakken en uiteindelijk verdwijnen. Gezien het beschikbare budget is geprioriteerd bij de bestrijding op basis van kwetsbaarheid van de locatie en de kans op succes. Ca. 60-70% van de bekende gemeentelijke locaties hebben een behandeling ondergaan.

Openbaar groen

Het inrichtingsniveau en het onderhoud van het openbaar groen in de gemeente heeft haar basis in het Programma Groen dat in 2023 door de gemeenteraad is vastgesteld. Het openbaar groen wordt op een verantwoord niveau onderhouden (A-kwaliteit in de centra en B-niveau in de wijken) en verbetering van de biodiversiteit en klimaatbestendigheid zijn leidend bij het beheer.

2024 was een extreem warm en vochtig jaar. Hierdoor groeide alles extreem snel. Inzet van extra medewerkers in onze buitendienst en bij de aannemers was vrijwel niet mogelijk door de krapte op de arbeidsmarkt. Het was daardoor niet mogelijk om het afgesproken onderhoudsniveau te halen. Er zijn daardoor achterstanden in het groenonderhoud ontstaan die in de winter van 2024-2025 worden weggewerkt. Hierover is via diverse media gecommuniceerd naar onze inwoners.

In 2024 zijn de eerste verbeterprojecten vanuit het programma Groen opgestart en uitgevoerd. De eerste groenrenovaties zijn opgepakt in de Eerbeekse Enk en Noorder Enk (vervangen a. 6.000 m² verouderd/versleten groen, inclusief aanplant 67 nieuwe bomen en inzaai 1.400 m² bloemenweiden).

De volgende projecten zijn in 2024 uitgevoerd:

- inhaalslag snoei- en onderhoud bomen;
- aanplant 130 extra straatbomen binnen de bebouwde kom: zijn er 145 geworden;
- uitdeelactie bomen aan inwoners: groot succes met uiteindelijk 3.400 uitgedeelde bomen;
- aanplant twee bospercelen: bossen aangeplant met ca. 10.000 geplante bomen;
- aanleg bloemrijke graslanden: diverse gazons omgevormd naar bloemenweide;

In 2024 is ook een grote stap gezet op het gebied van inzet van duurzaam materieel. Op alle gemeentelijke begraafplaatsen worden gazons volledig met een elektrisch aangedreven machine gemaaid. Hiermee is uitstoot van schadelijke stoffen en geluidsoverlast sterk afgenomen. Daarnaast worden ook voor veel andere groenwerkzaamheden waar mogelijk elektrisch aangedreven machines ingezet.

Blad in beplantingen is in 2024 niet opgeruimd maar bleef liggen zodat organische voedingsstoffen beschikbaar blijven voor de beplantingen. Ook op een groot deel van gazons werd in 2024 geen blad meer afgevoerd maar ter plaatse gemulched. Zo blijven ook hier de natuurlijke voedingsstoffen beschikbaar voor gazons en bomen en blijft in droge periodes hemelwater langer beschikbaar.

Begraafplaatsen

De geplande vervanging van, door de droogte van afgelopen jaren, afgestorven bomen en heesters heeft in 2024 nog niet plaatsgevonden. De aanplant is doorgeschoven naar 2025.

Het onderhoudsniveau op de begraafplaatsen heeft plaatsgevonden op B-niveau (CROW kwaliteitscatalogus). In het kader van duurzaamheid en geluidsreductie zijn de gazons op de begraafplaatsen gemaaid met volledig accu aangedreven machines.

Boombeheer

Gemeentelijke bomen worden volgens de wettelijke normen geïnspecteerd. Het boomonderhoud vindt op een basisniveau plaats. Prioriteit bij het onderhoud krijgt het voorkomen van gevaarlijke situaties en schade aan derden.

In 2024 zijn 7.530 bomen gecontroleerd. Op basis van deze boomveiligheidscontrole zijn 3.769 bomen gesnoeid in en rondom Eerbeek.

121 bomen zijn na de boomveiligheidscontrole en uitvoering van een second opinion aangemerkt als te kappen boom. Het betreft bomen die in slechte conditie of dood zijn en geen veilige toekomst meer hebben.

Voor het verwijderen van een klein deel van de dode en slechte bomen worden vrijwilligers van de groep Holthakkers ingezet.

De eikenprocessierups is ook in 2024 in beperkte mate in de gemeente aangetroffen. Dit ondanks het feit dat preventieve bestrijding van de rups (door bespuiting van de eiken met aaltjes) dit jaar nog maar op een beperkt aantal locaties plaats kon vinden. Aanwezigheid van beschermde vlindersoorten maakten bespuiting op veel locaties niet mogelijk. Er zijn slechts 11 FIXI-meldingen ontvangen over de rups. Het aantal bestrijdingsacties kon daarmee beperkt blijven.

In het kader van het coalitieakkoord waarin is afgesproken dat er 21.000 extra bomen aangeplant gaan worden zijn in 2024 de eerste grote stappen gemaakt.

In een uitdeelactie voor inwoner, "Elke Brummenaar een boom", zijn 3.400 inheemse bomen uitgedeeld die een plek hebben gekregen in de tuinen van inwoners van de gemeente Brummen. Gedurende het plantseizoen zijn vanaf november 2024 in en rondom de kern Brummen 181 nieuwe bomen in de openbare ruimte geplant. Ook zijn er 2 bospercelen met 10.000 inheemse bomen en struiken aangelegd aan de Boshoffweg in Eerbeek en bij het Gat van Cortenoever in Brummen. In de komende jaren worden conform het Programma Groen ook in de kernen Eerbeek, Hall, Empe, Leuvenheim en in het buitengebied nieuwe bomen aangeplant op daarvoor geschikte locaties. Ook het wegwerken van de achterstand in herplant van 214 gekapte bomen wordt hierin meegenomen.

Bosbeheer

In het Wilhelminapark wordt het bosbeheer uitgevoerd in samenwerking met de aldaar actieve Groengroep. Met de Groengroep zijn in 2024 goede afspraken gemaakt over het beheer wat zij met ca. 25 vrijwilligers uitvoeren in de bospercelen van het Wilhelminapark. Belangrijkste activiteit was het verwijderen van exoten zoals Amerikaanse Vogelkers en zaailingen van Amerikaans Eik. Daarnaast zorgt men ervoor dat de randen van de bospercelen geen overlast veroorzaken op de openbare weg en de wandelpaden.

Langs alle gemeentelijke bospercelen in het Wilhelminapark zijn in 2024 alle bomen in de bosranden in het kader van (verkeers)veiligheid gesnoeid.

Speeltoestellen

De gemeentelijke speeltoestellen werden in 2024 conform de wettelijke eisen structureel gecontroleerd op gebreken (5x per jaar). Gebreken werden waar mogelijk gerepareerd. Onveilige en niet te repareren speeltoestellen werden verwijderd.

Vervanging van speeltoestellen en herinrichting van speellocaties vindt plaats volgens uitgangspunten die in 2019 zijn vastgesteld. Herinrichting van speellocaties gaat in overleg met de buurt.

De speeltuinen aan de Trepkesweide in Empe en De Eendrachtweg in Leuvenheim werden in 2024 opgewaardeerd door het plaatsen van nieuwe speeltoestellen. Dit kwam tot stand in nauw overleg met buurtbewoners.

Op beide locaties is gekozen voor toepassing van natuurlijke materialen en uitdagende toestellen voor een brede leeftijdsgroep.

Belangrijk uitgangspunt was ook de wens om een speeltuin te gebruiken als ontmoetingsplek.

Plaatsing van picknickbanken en extra bomen maakte daarvan onderdeel uit.

Sportvelden

De sportvelden worden door de gemeente dusdanig onderhouden dat ze voldoen aan de bespelings-eisen van de sportbonden. De gemeente beheert natuurgrasvelden, rubber en zand ingestrooide kunstgrasvelden en hybridevelden. Groot onderhoud aan de velden vindt plaats in overleg met de betreffende sportverenigingen.

Er is een grote druk op een aantal voetbalvelden ontstaan door explosieve groei van de Grote Weegbree. De kwaliteit en bespeelbaarheid van de velden hebben hieronder aanzienlijk geleden. In 2024 is door het college besloten om geen chemische bestrijding toe te passen.

Aangepaste beheermaatregelen zijn in 2024 ingezet en moeten zorgen voor een sterkere grasmat zodat de Grote Weegbree wordt teruggedrongen. Dit aangepaste beheer zal in de komende jaren worden voortgezet.

Gemeentelijke gebouwen

Voor periodiek- en groot onderhoud is een voorziening beschikbaar die jaarlijks wordt gevoed. Uit de voorziening moet het onderhoud worden bekostigd van alle gebouwen die bij de gemeente in eigendom zijn. Deze bedragen zijn exclusief te nemen verduurzamingsmaatregelen en het wegwerken van eventueel uitgesteld onderhoud. De financiële overzichten staan in het hoofdstuk Financiële positie.

Het reguliere onderhoud van schoolgebouwen wordt gedaan door de schoolbesturen. Alleen nieuwbouw, uitbreiding en zeer groot onderhoud valt nog onder de gemeente. Aanvragen daarvoor lopen via de huisvestingsverordening voor het onderwijs. Budget wat hiervoor nodig is wordt jaarlijks aangevraagd en via de investeringslijst in de begroting inzichtelijk gemaakt.

Kosten groot onderhoud	(bedragen x 1.000)	
Begroot na wijziging	€ 484	
Werkelijke kosten	€ 466	
Restant		€ 18
Het restant wordt veroorzaakt door de volgende posten:		
Rhienderoord, nog terug te ontvangen btw (bosa)		-€ 38
MFC's w.o. Troelstralaan, doorschuiven van groot onderhoud		€ 35
Overig		€ 22
Stand voorziening groot onderhoud	(bedragen x 1.000)	
per 1-1	€ 136	
Toevoeging vanuit exploitatie	€ 528	
Onttrekking werkelijk	€ 466	
per 31-12	€ 199	

Actualiteit van beheers- en beleidsplannen

De beleids- en beheerplannen plannen voor de openbare ruimte hebben over het algemeen een looptijd van 4 of 10 jaar. In 2024 is het Programma Mobiliteit vastgesteld en is gewerkt aan het uitvoeringsprogramma Mobiliteit dat begin 2025 vastgesteld wordt.

Voor de komende jaren staat de actualisatie van de volgende plannen ingepland:

2025: Uitvoeringsprogramma Mobiliteit

2025: Groenbeheerplan

2025: Beleids- en uitvoeringsplan Openbare Verlichting

2025: Biodiversiteitsplan

2025: Beheerplan wegen 2026-2030

2025: Grondstoffenplan 2026-2030 en Uitvoeringsplan Grondstoffeninzameling 2026-2030

2025: Systeemoverzicht Stedelijk Water (voorheen BRP)

2027: Programma Water en Riolering 2028-2031

2027: Uitvoeringsprogramma Water en Riolering

D. Financiering

Algemeen

In de paragraaf Financiering geven we informatie over de manier waarop de gemeente geld aantrekt. We beschrijven hier hoe we de financieringsfunctie uitvoeren.

De wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO) en de wet Hof zijn de kaders waarbinnen de uitvoering van de financieringsfunctie plaatsvindt. Daarnaast heeft de raad kaders vastgesteld in de financiële verordening en in het Treasurystatuut.

Het gemeentelijke financieringsbeleid is opgesteld om te voorzien in de financieringsbehoefte op korte en op lange termijn. De belangrijkste doelstelling is het beheersen van de risico's die hieraan verbonden zijn en de rentekosten te beperken.

Renteontwikkelingen

De Europese Centrale Bank (ECB) bepaalt het monetaire beleid. De ECB ziet de zorg voor stabiele prijzen als de allerbeste bijdrage die de centrale banken kunnen leveren aan de welvaart van mensen in Europa. Daarbij hoort een inflatie van 2% in het hele eurogebied, op de middellange termijn. Dat maakt de prijsontwikkeling voor iedereen duidelijk en voorspelbaar. De huidige inflatie is thans fors hoger. Prijsstabiliteit draagt bij aan de toename van economische welvaart en de potentiële groei van de economie.

De door de ECB gehanteerde herfinancieringsrente is van invloed op de ontwikkeling van de rente op de kapitaalmarkt (lange termijn leningen). Dit tarief was in december 2024 3,40%.

De Euribortarieven worden gehanteerd om de geldmarkten (korte termijn leningen) te bepalen. Dit tarief was in December 2024 ongeveer 2,4%. (December 2023: 3,6%)

Risicobeheer

Voor de beheersing van de renterisico's gelden twee concrete richtlijnen: de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

De financieringsbehoefte is afhankelijk van de geplande uitgaven, inkomsten en investeringen.

In 2024 zijn de uitgaven en de investeringen gedekt door de inkomsten alsmede door het aantrekken van een kasgeldlening (van 364 dagen) in Februari 2024, deze lening is afgelost in Januari 2025.

Hieronder volgt een overzicht van de schuldpositie met lang lopende leningen. De (resterende) looptijd varieert van 1 jaar tot 12 jaar. Het gemiddelde rente tarief ligt rond 1,0%. Jaarlijks lossen we lange-termijnleningen af. De totale aflossing mag niet hoger zijn dan 20% van de begroting van dat jaar. In 2024 is de renterisiconorm niet overschreden. Ook voor komende jaren is overschrijding van deze norm niet voorzien of verwacht.

Omschrijving (bedragen x1000)	Stand per 31-12-2023	Opgenomen	Aflossing	Stand per 31-12-2024	Betaalde rente
Langlopende leningen	€ 49.617	€ 0	€ 10.166	€ 39.451	€ 446
Kortlopende leningen	€ 0	€ 5.000	€ 0	€ 5.000	€ 159
Totaal	€ 49.617	€ 5.000	€ 10.166	€ 44.451	€ 605

Kasgeldlimiet

Het maximale op te nemen kasgeld is gebonden aan een limiet (8,5% van het begrotingstotaal). De uitnutting ervan wordt berekend aan de hand van het saldo van de vlottende middelen en vlottende schulden.

Kasgeldlimiet 2024

	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024	2024
Grondslag: Oorspronkelijke omvang begroting	€ 65.635.000,00	€ 65.635.000,00	€ 65.635.000,00	€ 65.635.000,00	€ 65.635.000,00
Kasgeldlimiet (8,5% van grondslag)	€ 5.578.975,00	€ 5.578.975,00	€ 5.578.975,00	€ 5.578.975,00	€ 5.578.975,00
Korte schuld (laatste dag maand 1)	€ -1.939.244,26	€ -6.864.006,97	€ -8.433.724,00	€ -9.790.336,89	€ -6.756.828,03
Korte schuld (laatste dag maand 2)	€ -5.910.879,29	€ -7.335.932,65	€ -8.891.347,23	€ -10.252.721,21	€ -8.097.720,10
Korte schuld (laatste dag maand 3)	€ -6.365.021,70	€ -7.909.891,21	€ -9.336.672,37	€ -10.727.938,94	€ -8.584.881,06
Gemiddelde korte schuld	€ -4.738.381,75	€ -7.369.943,61	€ -8.887.247,87	€ -10.256.999,01	€ -7.813.143,06
Korte middelen (laatste dag maand 1)	€ 283.658,83	€ 4.991.121,71	€ 8.902.994,98	€ 11.442.871,44	€ 6.405.161,74
Korte middelen (laatste dag maand 2)	€ 1.719.108,45	€ 5.319.959,68	€ 10.030.026,24	€ 12.017.776,33	€ 7.271.717,68
Korte middelen (laatste dag maand 3)	€ 2.936.151,70	€ 8.549.404,30	€ 10.772.195,38	€ 11.850.295,22	€ 8.527.011,65
Gemiddelde korte middelen	€ 1.646.306,33	€ 6.286.828,56	€ 9.901.738,87	€ 11.770.314,33	€ 7.401.297,02
Netto korte schuld (som gemiddelden)	€ -3.092.075,42	€ -1.083.115,05	€ 1.014.491,00	€ 1.513.315,32	€ -411.846,04
% van de begroting	5%	2%	-2%	-2%	1%
Ruimte / overschrijding	€ 2.486.899,58	€ 4.495.859,95	€ 6.593.466,00	€ 7.092.290,32	€ 5.167.128,96

Verstrekte leningen

De Gemeente heeft verschillende leningen aan partijen verstrekt. Daarnaast zijn en worden er via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) stimuleringsregelingen verstrekt aan inwoners. Dit zijn revolverende fondsen. De rentebaten uit deze fondsen blijven binnen het fonds om deze binnen het fonds weer in te kunnen zetten. Hieronder volgt een overzicht van de partijen en de rentebaten van de verstrekte leningen.

Omschrijving Partij	Hoofdsom per 31-12-2023	Verstrekt	Afgeleest	Hoofdsom per 31-12-2024	Rente
Stichting Welzijn Brummen	€ 264	€ 0	€ 19	€ 245	€ 3
Alliander	€ 847	€ 0	€ 0	€ 847	€ 85
IJsselwind	€ 58	€ 0	€ 0	€ 58	€ 1
E.B.E.M.	€ 10	€ 0	€ 0	€ 10	€ 0
Rentebaten totaal	€ 1.179	€ 0	€ 19	€ 1.160	€ 89

Rente

Een groot deel van onze (externe) rentelasten ligt vast omdat in het verleden geldleningen zijn opgenomen waarbij de op dat moment geldende marktrente voor langere tijd contractueel is vastgelegd.

Rentetoerekening

De toerekening van rente aan producten berekenen we op basis van de zogenoemde “rente-omslag”. Dit houdt in dat de totale rentelast moet worden verrekend op basis van de boekwaarde van de relevante investeringen aan de hand van een “gemiddeld” rentepercentage.

Het percentage voor de omslagrente wordt afgerond binnen een marge van 0,5%. De ruimte van 0,5% is bedoeld voor feitelijke afronding naar een dichtstbijzijnde handige rekenrente en dient ter stabiliteit bij kleine afwijkingen in navolgende jaren. Door deze afronding wijkt de rente die we aan taakvelden toerekenen enigszins af van de daadwerkelijke rentekosten. Het verschil wordt als

renteresultaat verantwoord op het taakveld treasury en is zichtbaar als resultaat in het renteschema.

Bouwgrondexploitatie

Ten aanzien van de bouwgrondexploitatie moet een rente (percentage) worden toegerekend, vanaf 2025 is het verplicht om het percentage van de omslagrente te gebruiken in plaats van de werkelijke rente van het vreemde vermogen. In 2024 is het toegestaan om de omslagrente te gebruiken, de Gemeente Brummen heeft ervoor gekozen om ook in 2024 de omslagrente te hanteren.

Renteschema

Schema renteomslag berekening	Begroot 2024	Werkelijk 2024
a. Externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 623.905	€ 630.308 +
b. Af: De externe rentebaten over de lange en korte financiering	-€ 204.622	-€ 332.632 -
Saldo rentelasten en rentebaten	€ 419.283	€ 297.676 +
c1. Af :De rente die direct aan de grondexploitatie wordt toegerekend	-€ 70.465	-€ 69.068 -
c2 Af: De rente van projectfinanciering die direct aan het betreffende taakveld / product wordt toegerekend (lening SWB)	-€ 2.764	-€ 2.764 -
c3 Bij: De rentebaten van doorverstrekte leningen, als daarvoor een specifieke lening is aangetrokken en als deze bate rechtstreeks aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ 0	€ 0 +
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ 346.054	€ 225.845 +
d1 Bij: Rente over het eigen vermogen	€ 0	€ 0 +
d2 Bij: Rente over voorzieningen	€ 0	€ 0 +
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (via rente-omslag)	€ 346.054	€ 225.845 +
e. Af: De aan taakvelden toegerekende rente (rente-omslag)	-€ 308.525	-€ 308.758 -
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury	€ 37.529	-€ 82.913
Rente-omslag per jaar	0,50%	0,37%
Te hanteren rente-omslag mag afgerond op 0,5% cf. BBV	0,50%	0,50%

Vennootschapsbelasting

Gemeenten kunnen te maken hebben met de vennootschapsbelasting. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de gemeente Brummen niet door de ondernemerspoort komt en daarom niet vennootschapsbelastingplichtig is.

E. Bedrijfsvoering

Algemeen

Het realiseren van doelstellingen is mede afhankelijk van een goede sturing en van een goede interne bedrijfsvoering. In deze paragraaf gaan we in op actuele ontwikkelingen op het terrein van de bedrijfsvoering.

Planning en Control

Als vertegenwoordiger van de inwoners van onze gemeente heeft de gemeenteraad een kaderstellende en controlerende rol. Middels de begroting stelt de raad vast welke doelen de gemeente nastreeft, de maatregelen die daarvoor worden genomen en de middelen (personeel en geld) die hiervoor beschikbaar zijn. Via de twee bestuursrapportages kan hierop gecontroleerd en bijgestuurd worden.

In 2024 hebben we ingezet op twee ontwikkelingen: scherper of realistischer begroten en het verder ontwikkelen van de kwaliteit van de P&C-documenten.

De afgelopen jaren hebben we meermaals grote overschotten gekend bij de jaarstukken. In het licht van het ravijnjaar hebben we onderzocht of er mogelijkheden waren om, op basis van de resultaten van de voorgaande jaren, aanscherpingen te maken in hoe de ramingen worden opgesteld. Dit heeft geresulteerd in unanieme steun van de gemeenteraad voor het doorvoeren van het zogenoemde "Scenario 1: Scherper ramen". Samen met het financiële afsprakenkader heeft dit geleid tot een sluitende meerjarenbegroting.

Daarnaast was er in voorgaande documenten sprake van onevenwichtigheid tussen de verschillende programma's. Dit had te maken met hoe uitgebreid programma's werden toegelicht, maar ook in de hoeveelheid concrete maatregelen die waren opgenomen. In de Programmabegroting 2025-2028 is hier extra aandacht aan besteed en zijn ook meetbare doelen (KPI's) opgenomen om de controlerende rol van de raad te versterken.

Rechtmatigheidsverantwoording

Bij de verantwoording over de jaarstukken spelen twee begrippen een rol: rechtmatigheid en getrouwheid. Rechtmatigheid houdt in dat de (financiële) handelingen van de gemeente in het boekjaar in overeenstemming met wet- en regelgeving zijn uitgevoerd. Getrouwheid houdt in dat de jaarstukken een juist en volledig beeld geven van het boekjaar. Voorheen toetste de accountant de jaarstukken op beide onderdelen en waren deze onderdeel van de controleverklaring van de accountant. Met ingang van de jaarstukken 2023 legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over rechtmatigheid. De accountant geeft nog steeds een oordeel over de getrouwheid van de jaarstukken. Daarmee toetst de accountant ook de juistheid en volledigheid van de rechtmatigheidsverantwoording. De verandering heeft tot doel om het gesprek over rechtmatigheid te laten plaatsvinden tussen gemeenteraad en college. De rechtmatigheidsverantwoording over 2024 is opgenomen als onderdeel van de Jaarrekening, toelichting op de baten en lasten.

Hier benoemen we relevante zaken die samenhangen met de rechtmatigheidsverantwoording, maar die - conform eigen regelgeving of BBV - thuishoren in de toelichting van de paragraaf bedrijfsvoering.

Naleving M&O-beleid

In 2023 hebben we een nieuwe Nota misbruik en oneigenlijk gebruik vastgesteld. We hebben afgesproken over naleving van het M&O-beleid in deze paragraaf te rapporteren.

Misbruik is het opzettelijk verkeerd gebruiken van middelen, regels of macht voor persoonlijk voordeel of om anderen schade te doen. Het kan bijvoorbeeld gaan om het onterecht gebruiken van gemeentegeld of informatie. Oneigenlijk gebruik is het gebruiken van middelen, regels of voorzieningen op een manier waarvoor ze niet bedoeld zijn. Dit gebeurt soms zonder kwade bedoeling, maar het past niet binnen de regels of het beoogde doel.

Het toetsingskader van het M&O beleid kent zijn uitwerking in specifieke regelingen, verordeningen en processen. We hebben risicogebieden geïdentificeerd waarbij we op basis van classificatie (licht, middel, zwaar) beheersmaatregelen definiëren en classificeren. Waar mogelijk toetsen we de opzet, bestaan en werking van het beleid via (verbijzonderde) interne controle.

Ten aanzien van 2024 kunnen we hierover het volgende melden:

- Uit de interne controles op de verschillende processen is níet gebleken dat zich situaties hebben voorgedaan waarin eenduidig sprake is van misbruik of oneigenlijk gebruik. We zien dat in de dossiervorming ten aanzien van het vaststellen van identiteit in de processen Jeugd en Wmo we achteraf níet kunnen controleren of controle van identiteit feitelijk heeft plaatsgevonden. In het proces is dit wel opgenomen als essentiële stap, maar bewijs dat dit is gebeurd, is in dossier niet altijd terug te vinden.
- Door een fout in het berichtenverkeer met het CAK heeft een groep inwoners die gebruikmaakt van een WMO-voorziening onterecht een bedrag op hun rekening gestort gekregen. In totaal ging het om een bedrag van € 31.221. Hier heeft een herstelactie op plaatsgevonden. Dit heeft niet geleid tot volledig terug ontvangen van onterecht gestorte gelden. Tot en met 28 maart 2025 is hiervan € 8.114 terug ontvangen.
- De gemeente Apeldoorn voert op onderdelen werkzaamheden voor de gemeente Brummen uit. Uit de verantwoording hierover blijkt dat in 2024 er voor een bedrag van € 64.232 teruggevorderd is aan bijzondere bijstand.

M&O-beleid vraagt om continu scherp zijn met elkaar. Hebben we de processen goed ingericht? Waar lopen we risico's? Waar nemen we – omwille van dienstverlening en voorkomen bureaucratie – expliciet een risico? Jaarlijks actualiseren we de processen op dergelijke risico's. Tegelijkertijd vraagt dit ook om een actieve frauderisicoanalyse. Deze is in 2024 niet uitgevoerd. Deze voeren we wél uit in 2025.

Toelichting fouten boven rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

Ten aanzien van de rechtmatigheid hebben we afgesproken dat we een rapporteringstolerantie hanteren van 0,1% (zijnde €85.896) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. Afwijkingen lichten we toe in deze paragraaf en de rechtmatigheidsverantwoording.

Inkoop

Het gaat om 18 afwijkingen (totaal € 1.250.995) rond inkoop waarbij we op enig moment de Europese aanbestedingsgrens overschreden door inhuur van dezelfde type functionaris, meerwerk of verlenging van het contract. Het gaat om vijf leveranciers waarbij de onrechtmatigheid de rapportagegrens overschrijdt, met een totaal van € 1.171.521. Bij vier andere leveranciers is er óók

sprake van onrechtmatige inkoop, maar per leverancier blijft dit onder de rapportagegrens. Het totaal hiervan is € 79.467.

Daarbij zijn er in 25 situaties afwijkingen geconstateerd van de Gids Proportionaliteit. In ons inkoopbeleid hebben we afgesproken deze als leidraad te hanteren. In 25 gevallen hebben we hier dus van afgeweken.

In drie gevallen is een “position paper” opgesteld. Dit zijn gevallen die niet evident rechtmatig zijn. De opdrachten zijn in eerste instantie als onrechtmatig beoordeeld vanuit de interne controle. Op basis van aanvullende toelichtingen en onderbouwingen zijn de opdrachten daarna toch als rechtmatig beoordeeld.

Ten behoeve van dienstverlening aan inwoners en realisatie van onze ambities kopen we veel in. In sommige situaties moeten en willen we snel handelen. Bijvoorbeeld omdat een leverancier zelf geen verlenging van het contract meer aan wil gaan. Of vanwege het snel moeten aantrekken van tijdelijke capaciteit of inhuur. Om steeds beter grip te krijgen op inkoop en inkoopvoordelen te realiseren, werken we aan beter zicht op lopende contracten via een contractbeheersysteem. We analyseren het inkoopproces en voeren verbeteringen door, zodat de inkoopadviseur conform ons inkoopbeleid actief benaderd wordt bij inkoopbehoeften. Zo kunnen we aan de voorkant expliciet bewuste keuzes maken waardoor we achteraf minder onrechtmatigheid hebben.

Investeringskredieten

In 11 situaties is er sprake geweest van een beperkte overschrijding van het toegekende investeringskrediet. In totaal gaat het om een bedrag van € 104.164. Dit betreft negen overschrijdingen bij toegekende kredieten t.a.v. gebouwen voor een waarde van € 86.230. In twee situaties betreft het overschrijding van twee kredieten voorbereidingskosten GREX (WVG-locaties) voor een totale waarde van € 17.934.

Bevindingen en verloop kwaliteit- en interne controle

Uit de interne controles maken we op dat we steeds beter "in control" komen op onze processen. Toch blijkt dat we op onderdelen nog verbeterslagen moeten doorvoeren in actueel houden van relevante documenten, volledigheid van dossiers en bewaken termijnen. In het borgen van de opvolging van de benodigde verbeteringen hebben we afgelopen een slag gemaakt door in rapportages en gesprekken expliciet maken wie wat wanneer gaat doen. Tegelijkertijd zien we dat niet alles tegelijk kan en lukt; er is veel te doen waarbij voor veel collega's focus ligt op dienstverlening aan inwoners en inhoudelijke dossiers. Soms komt het bijhouden van een dossier, doorvoeren van een verbetering of nakomen van een termijn daardoor onbedoeld in de knel. Afgelopen jaar constateerden we bijvoorbeeld:

- Het is én blijft het een uitdaging dossiers op orde te hebben ten behoeve van naslagwerk. Bijvoorbeeld in processen van Jeugd en Wmo. We zetten in op maximale dienstverlening aan zij die het nodig hebben. Maar conform proces de administratie bijhouden blijft lastig in tijden van werkdruk en krappe arbeidsmarkt.
- We zien dat we soms een (wettelijke) termijn missen. Bijvoorbeeld door het niet tijdig vaststellen van subsidies of opstellen van persoonlijke inburgeringsplannen (binnen 10 weken).
- Eind 2024 is het proces gestart om het mandaatbesluit te actualiseren. Deze was verouderd. Daardoor hebben we in een aantal processen vast moeten stellen dat beschikkingen of besluiten niet door de juiste functionaris zijn ondertekend.

- Ten aanzien van prestatieleveringen Jeugd en Wmo van leveranciers die niet gecontracteerd zijn via de regio, maar door onszelf hebben we nog slagen te maken. Bij herindicaties checken we dit zorgvuldig, maar op andere momenten of in geval van berichtenverkeer 315 doen we dit niet. En juist in het werken buiten regionaal gecontracteerde leveranciers om, lopen we risico's en moeten we zelf méér controleren om zeker te weten dat de afgesproken zorg geleverd wordt.
- Bij inkoop van goederen, diensten of werken is het tijdig betrekken van de inkoopadviseur, prestatieverklaren en coderen van facturen een verbeterpunt. Hiermee zijn we - middels een procesverbetering - mee aan de slag.
- Een ander aandachtspunt is het tijdig de juiste tarieven te publiceren. Bijvoorbeeld in het geval van leges voor bijvoorbeeld vergunningen, paspoorten, etc. Dit jaar is dat niet goed gegaan, waardoor we deze hebben moeten opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De waarde ligt onder de rapportagegrens van 0,1%. We zullen scherper toezien op het proces van tijdige publicatie.

Interim-controle accountant 2024 en opvolging

De bevindingen van de interim-controle door de accountant sluiten aan op bovenstaande hoofdlijnen. De accountant ziet investeringen in de interne controle en toename van grip op processen. Tegelijkertijd waarschuwt de accountant ons (specifiek t.a.v. de controle van de jaarrekening) voor onduidelijkheden in het inkoopproces, prestatieleveringen t.a.v. Jeugd en Wmo én het risico's als gevolg van het uitbesteden van de salarisadministratie. Wij hebben uw raad (middels raadsbrief D452046) aangegeven hoe wij deze punten oppakken.

Procesverbetering

Ten aanzien van procesverbetering hebben we in 2024 een start gemaakt met de procesverbetering van het inkoopproces. Aanleiding is dat we in periode 2022 en 2023 een toename zagen in niet (juist) doorlopen inkoopprocedures. Hierdoor ontstond en hebben we nog steeds te maken met een financiële onrechtmatigheid bij inkoop als inhuur. Ook prestatieverklaren en het (in één keer goed) coderen van een factuur vragen om aandacht. Ook de accountant heeft tijdens de interim-controle aandachtspunten benoemt. In Q2 2025 is dit gereed. Eind 2024 hebben we procesmatig afspraken gemaakt voor het oppakken van andere procesoptimalisaties in 2025. Focus ligt hierbij op dienstverlenende processen aan inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties. Het verbeteren van het subsidieproces is hier één van.

Personeel en Organisatie

Personeel en Organisatie

De gemeentelijke organisatie werkt vanuit de kernwaarden dichtbij, aandacht, samen en bewust. Vanuit het bestuurskracht onderzoek is een ontwikkelspoor organisatieontwikkeling ingezet waarbij de periode 2022-2026 in het teken staat van het staan van het opnieuw, dan wel aangepast vormgeven en versterken van de structuur en werking van de organisatie. In dit kader is er voor gekozen om de hoofdstructuur terug te brengen van 5 naar 3 domeinen. Met ingang van 1 januari 2024 zijn de procesmanagers naast verantwoordelijk voor het proces ook hiërarchisch verantwoordelijk voor de mensen werkzaam in zijn/haar domein en de bijbehorende loonsombudgetten. De rol van coördinator heeft daarnaast in 2024 verder vorm gekregen. De focus binnen de organisatie heeft gelegen op het aanpassen en verbeteren van de stuurinformatie.

Strategische Personeelsplanning

In 2023 is onder begeleiding van Berenschot een SPP (Strategische Personeels Planning)-project doorlopen. De personele knelpunten zijn met oplossingsrichtingen in kaart gebracht. In 2024 is het SPP-traject in lijn gebracht met de reguliere P&C-cyclus. Het SPP dient jaarlijks als input voor de perspectiefnota en vervolgens voor de begroting.

Krapte op de arbeidsmarkt

Net als vele andere organisaties heeft ook Brummen in 2024 te maken gehad met een arbeidsmarkt waarin schaarste heerst. Vacatures stonden langer open om voldoende gekwalificeerde reacties te ontvangen. In 2024 is geïnvesteerd in de online zichtbaarheid van Brummen middels deelname aan activiteiten via Werken in Gelderland zoals de werkbelevingsweek, het programma Starters in Gelderland waarmee medewerkers naast een arbeidsovereenkomst een breed georiënteerde opleiding volgen voor instroom in de Fysieke Leefomgeving. Daarnaast is ervoor gekozen om de erkenning als leerbedrijf uit te breiden met ICT om zo middels stages en leer-werktrajecten in te zetten om toekomstige IT-ers aan ons te kunnen binden en de zichtbaarheid op scholen te vergroten.

Duurzame inzetbaarheid

Het is van essentieel belang om gericht in te spelen op het belang van duurzame inzetbaarheid. Dat gaat over vitaliteit, maar ook over het bieden van meer ruimte aan werknemers om in te spelen op wat in hun leven nodig is, persoonlijke en professionele ontwikkeling. Ook in 2024 bleef de focus op de thema's mobiliteit, vitaliteit, ontwikkeling, medewerkerstevredenheid en de balans belasting – belastbaarheid groot. In dit kader is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor aanvullende activiteiten waarmee verbeterd beleid kan worden opgesteld en geïmplementeerd.

RI&E

Vanuit de regelgeving over de arbeidsomstandigheden is het verplicht om een Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) uit te voeren. In 2024 heeft er een RI&E plaatsgevonden. Het plan van aanpak dat hieruit is voortgekomen zal zijn doorwerking hebben in 2025 e.v. in planmatige aandachtspunten. De Arbowet verplicht organisaties de RI&E actueel te houden.

Formatie, loonsombeheer en inhuurkosten

De vraag vanuit de samenleving is aan verandering onderhevig. Het is daarom noodzakelijk om continu te peilen welke nieuwe ontwikkelingen in wettelijke taken, ambities en afspraken uit het bestuursakkoord op ons afkomen. In 2024 is gestuurd op de vastgestelde fte-begroting. Uitbreiding van capaciteit is via het vastgestelde proces beoordeeld. De invulling van formatie, de loonsom en inhuurkosten wordt gemonitord door management, HR en financiën door middel van maandelijkse overleggen.

Ontwikkeling aantal fte's

In de Perspectiefnota 2024 waren een aantal formatie-uitbreidingen opgenomen om de bestuurskracht te versterken en een aantal knelpunten op te lossen. Zo werd functie van strategisch bestuursadviseur ingevuld, de beleidscapaciteit van openbare ruimte en sociaal domein vergroot. Ook in de uitvoering van het sociaal domein kon er een groot deel van de formatie-uitbreiding worden ingevuld.

Het totaal van deze uitbreidingen maakte dat de ambtelijke organisatie in 2024 met 12,3 fte toenam van 178,72 naar 191,02 fte. Hiermee werd opvolging gegeven aan de eerdere besluitvorming door de gemeenteraad (juni 2023) inzake de Jaarstukken 2022 (incl. bijlage D406612), de Notitie Investerings Organisatie (D409114 / D405940) en de 1e Bestuursrapportage 2023.

Loonsomontwikkeling

In 2024 hebben we te maken gehad met onderbezetting bij het personeel. Waar we bij Programmabegroting 2024-2027 nog uitgaven van een totale formatie van 193 fte. (inclusief griffie) is er een gemiddelde bezetting van 171,1 fte geweest. Dit leidt ertoe dat de loonkosten voor vast personeel met € 2,8 miljoen fors lager uitvallen dan begroot. De inhuur om deze vacatureruimte op te vangen in 2024 bedroeg € 1,5 miljoen. Per saldo resteert er in de vaste formatieruimte circa € 1,3 miljoen. Daarentegen is er meer inhuur ingezet om afwezigheid vanwege ziekte of zwangerschap op te vangen. Deze budgetten leveren een nadeel op van circa € 460.000.

In 2024 is gewerkt aan het verbeteren van de managementinformatie op het gebied van personeelslasten. Maandelijks bespreekt het management de huidige en de geprognostiseerde uitputting van de budgetten. Mede daardoor kon bij de Tweede Bestuursrapportage al een prognose worden afgegeven. Destijds was de verwachting dat er in 2024 € 500.000 aan loonbudget over zou blijven. Inmiddels blijkt dat er € 719.000 resteert. Aangezien er al rekening was gehouden met onderuitputting, betekent dit per saldo een voordeel van € 219.000.

Resultaat loonkosten en kosten van inhuur

bedragen x € 1.000			
Omschrijving	Begroot nw	Werkelijk	Restant
Loonkosten	€ 16.595	€ 13.773	€ 2.822
Inhuur i.v.m. vacatureruimte	-	€ 1.506	€ -1.506
Inhuur i.v.m. ziekte en zwangerschap	€ 565	€ 1.023	€ -458
Centrale raming overwerk, beloningsdifferentiatie en WKR	€ 101	€ 60	€ 41
Verwachte onderuitputting personeelslasten	-€ 500	-	€ -500
Capaciteit buitendienst ingezet t.b.v. derden	-€ 180	-	€ -180
Totaal	€ 16.581	€ 16.362	€ 219
Inhuur i.v.m. projecten en tijdelijke werkzaamheden	€ 1.430	€ 1.180	€ 249

Personeelslasten en overige kerncijfers over de organisatie.

bedragen x € 1.000				
Omschrijving	Werkelijk 2023	Raming 2024	Werkelijk 2024	Resultaat 2024
Griffie	€ 172	€ 203	€ 207	€ -4
Ambtelijke organisatie	€ 12.469	€ 16.392	€ 13.565	€ 2.827
Totaal	€ 12.640	€ 16.595	€ 13.773	€ 2.822
Aantal personeelsleden	182		192	
Aantal fte.	160,0	193,0	171,1	
Percentage mannen in dienst (in personen)	45%	47%	40%	
Percentage vrouwen in dienst (in personen)	55%	53%	60%	
Ziekteverzuimpercentage, totaal (excl. zwangerschap)	5,47%	6,00%	7,53%	

In bovenstaande tabel is een correctie opgenomen ten aanzien van de capaciteit van de buitendienst. Een deel van het loonsombudget van de buitendienst wordt ingezet om opdrachten uit te zetten aan derden. Weliswaar is er een restant op het loonsombudget van de buitendienst, maar aangezien hier elders kosten tegenover staan wordt dit middels deze correctie buiten het resultaat van de loonkosten gehouden.

Er is in 2024 ook ingehuurd voor projecten en tijdelijke werkzaamheden. Het kan voorkomen dat er een restant overblijft op dit budget. Deze rekenen we niet mee in het resultaat van de loonkosten omdat restanten kunnen worden verrekend binnen het project, met een reserve of met een subsidieverstrekker.

Integriteitsbeleid

De gemeente beschikt over een gedragscode integriteit. Deze gedragscode is opgenomen in het Personeelshandboek. De gedragscode is de basis en geldt als minimumkader en is aanvullend op bestaande wet- en regelgeving. In de gedragscode zijn onder andere regels opgenomen over het aannemen van geschenken, melden van nevenwerkzaamheden, gedrag in de privésfeer, et cetera. Nieuwe medewerkers en inhuurkrachten zijn verplicht een Verklaring Omtrent Gedrag te overleggen. Voor aangewezen functies is een VOG-P verplicht. Na indiensttreding wordt de ambtseed of -belofte afgenomen en uitleg gegeven over de gedragscode. Er wordt ook casuïstiek behandeld. Ingehuurde personeelsleden tekenen bij start werkzaamheden een integriteitsverklaring.

Niet-financiële onrechtmatigheden wet Fido

De totale aflossing mag niet hoger zijn dan 20% van de begroting van het betreffende jaar. In 2024 is de renterisico-norm niet overschreden.

Informatievoorziening

Data gedreven werken

Datagedreven werken is een innovatieve en strategische ontwikkeling die voor burgers, bedrijven, overheden en organisaties en de samenleving als geheel veel voordelen biedt. Dit vanuit het idee dat met inzichten verkregen uit data betere beslissingen kunnen worden genomen (beleids- en besluitvormingstraject). Data is ondersteunend zo niet noodzakelijk bij een goede bedrijfsvoering, het vormen van beleid en bij de ondersteuning/monitoring van de uitvoering daarvan. De potentie van aanwezige in- en externe data is groot. Maar wordt door onze organisatie nog onvoldoende benut vanwege gebrek aan noodzakelijke kennis, competenties, capaciteit en budget. Met gerichte datapilots, zoals de Monitor Sociaal Domein, gaan we deze fundamentele (data)kennis opbouwen, datatoepassingen ontwikkelen en verkrijgen we beter inzicht in wat organisatorisch en financieel op de lange termijn nodig is.

Digitaal archief

Het juist vastleggen van informatie krijgt meer nadruk in onze dagelijkse werkzaamheden. Dit jaar werken we aan de verdere bewustwording van het goed vastleggen van informatie in de vorm van introductietrainingen en herhaalcursussen. Ook zetten we een frame op waarmee kwaliteitscontroles uitgevoerd kunnen worden op het informatiebeheer van de hele organisatie.

Het e-depot is volop in ontwikkeling. We digitaliseren onze bouwdoSSIERS en dragen die digitaal over aan het Regionaal Archiefcentrum Zutphen (RAZ). Zo kunnen collega's rechtstreeks bij het RAZ hun doSSIERS opvragen en gelijk toegang krijgen tot bouwdoSSIERS.

Het digitaliseren gaat dit jaar door, zodat ook die bouwdoSSIERS makkelijker opgevraagd kunnen worden bij het RAZ.

F. Verbonden partijen

Algemeen

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de mate van de financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden waarin onze gemeente deelneemt en verder een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen.

Een “verbonden partij” is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang is: “zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht”.

Financieel belang is: “indien een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt”.

In lijn met de BBV-voorschriften geven we in deze paragraaf aandacht aan de visie die onze gemeente heeft op de verbonden partijen in relatie tot de uitvoering van de gemeentelijke doelstellingen. Wat willen we met deze partijen? Hoe past de uitvoering van de taken binnen onze gemeentelijke programma's? Hoe dragen zij bij aan het uitvoeren van het door gemeente gewenste beleid? Ook komen beleidsvoornemens van de partijen zelf aan de orde. De laatst beschikbare cijfers over vermogens en resultaten staan per verbonden partij vermeld.

De verbonden partijen van onze gemeente zijn:

I – Deelname in vennootschappen

1. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
2. Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
3. Circulus B.V.
4. Vitens

II – Deelname in gemeenschappelijke regelingen

5. Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)
6. Regio Stedendriehoek / Cleantech Regio
7. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Noord en Oost Gelderland (GGD NOG)
8. Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ)
9. Vervoerscentrale PlusOv
10. Tribuut
11. Centrumregeling Meten en Monitoren Afvalwaterketen en Grondwater Vallei en Veluwe

III – Overige samenwerkingsvormen

12. Regionaal Archief Zutphen
13. Stichting Archipel
14. Leisure Lands

1. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Het openbaar belang dat de verbonden partij behartigt:

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkerterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.

Wij vragen altijd bij de BNG een offerte bij het aangaan van een nieuwe lening (zie paragraaf D). Brummen heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op aandelen die de gemeente in bezit heeft.

Het financiële belang:

De gemeente bezit 702 aandelen van € 2,50 per stuk, wat een waarde van € 1.755 vertegenwoordigt. Dat aantal is 0,00126% van het totaal aantal aandelen dat de BNG heeft uitgegeven.

Ontwikkelingen:

Het financieringsbeleid van BNG Bank blijft onveranderd gericht op permanente toegang tot de geld- en kapitaalmarkt voor de gewenste looptijden en volumes tegen zo laag mogelijke kosten. De volatiliteit op de financiële markten zal dit jaar naar verwachting groot blijven.

Balansgegevens

(bedragen x miljoen)	2019	2020	2021	2022	2023
Eigen vermogen	€ 4.887	€ 5.097	€ 5.062	€ 4.615	€ 4.721
Vreemd vermogen	€ 144.802	€ 155.262	€ 143.995	€ 112.074	€ 110.819
Langlopende kredietportefeuille	€ 84.184	€ 85.981	€ 87.111	€ 89.624	€ 96.344
Nettowinst (na belastingen)	€ 163	€ 221	€ 236	€ 300	€ 254

2. Vereniging Nederlandse Gemeenten

Het openbaar belang dat de verbonden partij behartigt:

Belangenbehartiging van alle gemeenten bij andere overheden. Tweede Kamer, Kabinet en maatschappelijke organisaties zijn belangrijke gesprekspartners. Dienstverlening: advisering aan alle leden over actuele ontwikkelingen (proactief) en advisering aan individuele leden (op verzoek). De platformfunctie wordt uitgeoefend via de VNG-commissies, provinciale afdelingen, congressen, studiedagen en ledenraadplegingen.

Vanuit de VNG, vestigingsplaats Den Haag, wordt regelmatig overlegd met besluitvoorbereiders van departementen en provincies. Zo vindt in een vroeg stadium beïnvloeding, in voor gemeenten gunstige zin, van wet- en regelgeving plaats. Deze belangenbehartiging zet zich voort in het gehele proces van besluitvorming bij de rijksoverheid en provincies. De VNG initieert bestuurlijk overleg waarbij een delegatie van VNG-bestuurders en directieleden onderhandelt namens de gemeenten met ministers en staatssecretarissen. De VNG-belangenbehartiging richt zich ook op Tweede en Eerste Kamer en belangrijke maatschappelijke organisaties. De soms tegenstrijdige belangen van grote en kleine gemeenten en de rol van de VNG daarbij is regelmatig punt van aandacht binnen de VNG.

De VNG heeft een nota uitgebracht en laten vaststellen door de Algemene Ledenvergadering, die de strategie aangeeft voor na 2023. Gefocust wordt op meer samenwerking tussen de gemeenten, met de VNG als centraal knooppunt.

Het financiële belang:

De bijdrage van onze gemeente in 2024 aan de VNG bedraagt in totaal € 1,766 per inwoner (2023: € 1,664). De bijdrage als opgenomen in de begroting bestaat uit de contributie aan de VNG, contributie aan de VNG afdeling Gelderland en een bijdrage voor de Gelderland Academie. De definitieve hoogte van de financiële bijdrage (contributie) wordt in de Algemene Ledenvergadering bepaald. Daarnaast loopt de financiering van de gezamenlijke gemeentelijke activiteiten via het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU). Dankzij een prijsverhoging van 5,1% en een autonome kostenstijging met 10% stijgt de bijdrage van de gemeente Brummen aan het Fonds GGU tot € 3,79 per inwoner.

Ontwikkelingen:

Geen specifieke ontwikkelingen.

Balansgegevens

(bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Vaste Activa	€ 75.102	€ 75.657	€ 78.997	€ 68.555	€ 74.307
Vlottende Activa	€ 78.510	€ 81.441	€ 100.870	€ 95.943	€ 100.813
Groepsvermogen	€ 64.627	€ 62.379	€ 63.912	€ 51.704	€ 56.301
Voorzieningen	€ 2.764	€ 3.739	€ 2.981	€ 2.154	€ 2.150
Kortlopende schulden	€ 86.221	€ 90.980	€ 112.971	€ 110.640	€ 116.669

3. Circulus B.V.

Het openbaar belang dat de verbonden partij behartigt:

Circulus BV verzorgt de inzameling van al het huishoudelijk afval voor o.a. de gemeente Brummen. Naast de lediging van groene en grijze containers ook de inzameling van onder meer papier, glas, chemisch afval, snoeiafval, kunststoffen en grof huishoudelijk afval. Verder houdt Circulus zich ook actief bezig met ongediertebestrijding en beheert het de afvalbrengpunten in de gemeente Brummen.

Missie Circulus

"Wij zien een mooie, aantrekkelijke wereld voor ons waarin het prettig is om te leven. Onze beschikbare bronnen benutten we maximaal, voor verspilling is geen plaats meer. We werken samen aan duurzame, houdbare oplossingen. Een inclusieve wereld waarin iedereen naar vermogen meedoet. We laten de aarde beter achter."

Deze benadering sluit goed aan op ons gemeentelijk grondstoffenplan. Doelstelling hierin is o.a. het terugdringen van het huishoudelijk afval per inwoner tot 80 kg eind 2025.

Het financiële belang:

De gemeente is aandeelhouder van Circulus. De waarde van deze deelneming in de balans is gebaseerd op de historische inbrengwaarde in de voorloper van deze BV en is toen bepaald op € 37.210. Brummen heeft 461 van de aandelen in haar bezit (totaal aantal aandelen: 10.520).

Op basis van een jaarlijkse dienstverleningsovereenkomst wordt de hoogte van de bijdrage van onze gemeente bepaald. In 2024 gaat het daarbij om een bedrag van afgerond € 1.547.000 (incl. meerwerk). De komende jaren wordt er geen dividend uitgekeerd.

Balansgegevens

(bedragen x miljoen euro)	2019	2020	2021	2022	2023
Netto Omzet	€ 57	€ 61	€ 60	€ 59	€ 65
Bedrijfsresultaat	€ 1	€ 2	€ 2	€ 1	€ 1,4
Balanstotaal Eigen Vermogen	€ 15	€ 15	€ 16	€ 16	€ 17
Balanstotaal Voorzieningen	€ 3	€ 3	€ 3	€ 3	€ 3
Balanstotaal	€ 57	€ 54	€ 54	€ 56	€ 58

4. Vitens

Het openbaar belang dat de verbonden partij behartigt:

Vitens zorgt voor de drinkwatervoorziening in vijf provincies waaronder Gelderland. Zij wint, zuivert en levert drinkwater dat betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam is.

Het financiële belang:

De gemeente bezit 21.364 aandelen die een boekwaarde op de balans hebben van € 454.

Ontwikkelingen:

Voor de komende jaren is de verwachting dat Vitens geen dividend zal uitkeren als gevolg van de lage Weighted average cost of capital (WACC), gecombineerd met de grote investeringsbehoefte, waardoor het eigen vermogen moet worden versterkt.

De sturing op de WACC verloopt langs 4 sporen:

1. Met het programma Waterbesparing en optimalisering van het investeringsportfolio wordt er ingezet op het vaststellen van een zo optimaal mogelijk investeringsniveau dat nodig is voor de uitvoering van de wettelijke taken van Vitens.
2. Daarnaast wordt een actieve lobby gevoerd voor een WACC-regulering die de geschetste problematiek oplost, zodat Vitens met een financieel gezonde bedrijfsvoering het investeringsportfolio kan realiseren.
3. Ondertussen moet de positie van Vitens worden bepaald in het geval een situatie ontstaat waarin de WACC ontoereikend is. Uit een eerste juridische analyse blijkt dat er aanleiding is om de wettelijke leveringsplicht van hogere orde te beschouwen dan te voldoen aan de WACC. Voorwaardelijk hierin is dat de opties van het versterken van het eigen vermogen actief zijn verkend.
4. Het verkennen van de mogelijkheid om op andere wijze het eigen vermogen te versterken, bijvoorbeeld door bijstorten van aandeelhouders, achtergestelde leningen of andere vormen van aantrekken van vermogen.

Balansgegevens

(bedragen x miljoen euro)	2019	2020	2021	2022	2023
Bedrijfsopbrengsten	€ 365	€ 390	€ 396	€ 407	€ 471
Bedrijfsresultaat	€ 41	€ 52	€ 44	€ 34	€ 60
Netto Resultaat	€ 11	€ 24	€ 19	€ 8	€ 27
Balanstotaal Eigen Vermogen	€ 533	€ 557	€ 600	€ 650	€ 678
Balanstotaal Vreemd Vermogen	€ 1.293	€ 1.340	€ 1.388	€ 1.347	€ 1.212

5. Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)

Het openbaar belang dat de verbonden partij behartigt:

Op grond van de bepalingen in de Wet Veiligheidsregio's 2010 is deze gemeenschappelijke regeling belast met de regionale brandweertaken. Hieraan wordt invulling gegeven door de samenwerking van verschillende diensten en besturen. Er wordt samengewerkt op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Het financiële belang:

De verdeelsleutel voor de financiering van de VNOG is gebaseerd op de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor het cluster openbare orde en veiligheid / brandweer en rampenbestrijding. De Brummense bijdrage aan de veiligheidsregio voor 2024 bedraagt € 1.306.000 (incl. GHOR).

Balansgegevens

Bedragen x € 1.000	2019	2020	2021	2022	2023
Nog te bestemmen resultaat	€ 4.148	€ 4.929	€ 5.266	€ 2.360	€ 2.832
Algemene Reserve	€ 401	€ 1.135	€ 1.135	€ 1.135	€ 1.135
Bestemmingsreserve	€ 3.239	€ 8.481	€ 9.134	€ 13.700	€ 15.023
Totaal Eigen Vermogen	€ 7.789	€ 14.546	€ 15.535	€ 17.195	€ 18.990
Totaal Vreemd Vermogen	€ 45.721	€ 42.340	€ 38.203	€ 35.715	€ 26.019

6. Regio Stedendriehoek

Het openbaar belang dat de verbonden partij behartigt:

De belangen voor de gemeente Brummen in de regionale samenwerking liggen concreet in de actuele ontwikkelingen in Eerbeek. Onderzoek naar bodemwarmte, hergebruik van warmte uit productieprocessen en een duurzamere papierindustrie. Ook de gezamenlijke inspanningen in de regio voor circulaire innovatie, klimaataanpak, landbouwtransitie, biodiversiteit, asbestsanering en voedselkwaliteit sluiten aan op onze belangen.

Deelnemende gemeenten zijn Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen. De gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek coördineert en faciliteert de samenwerking van de deelnemende gemeenten. Daarnaast ondersteunt het regiobureau de Regioraad en het Dagelijks Bestuur op het gebied van communicatie, lobby, Europese subsidies en bedrijfsvoering.

De gezamenlijk opgestelde 'Strategische Agenda Cleantech Regio 2022-2030' heeft als prioritaire tophema's energie-transitie en circulaire economie. Ook bevat deze regionale gebiedsagenda ambities op het gebied van: vestigingsklimaat, leefomgeving, innovatie-kracht, human capital en schone mobiliteit.

Waar mogelijk benutten we de kansen die zich op regionaal niveau voordoen.

Het financiële belang:

De gemeentelijke bijdrage aan de regio is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente.

Voor 2024 bedraagt de bijdrage in totaal € 182.839 (€ 8,75 per inwoner)

Het weerstandsvermogen van de Regio Stedendriehoek is niet groot. Indien de regio niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen moet teruggevallen worden op de deelnemende gemeenten.

Ontwikkelingen:

De Stedendriehoek Regio werkt verder aan de uitvoering van regionale samenwerkingsambities aan de hand van de 'Uitvoeringsagenda 2023-2030'. Hierin wordt uitdrukkelijk een koppeling gelegd met het thema 'Brede Welvaart'. Daarnaast werkt de Regio samen met de Provincie richting het Rijk middels de gebiedsgerichte processen 'Regio Deal' en 'Ruimtelijke Regioarrangement'. In 2024 zet de Regio verdere stappen op het gebied van de democratische legitimiteit en versterking van de positie van de gemeenteraden met een wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

Balansgegevens

Bedragen x € 1.000	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve	€ 3	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Nog te bestemmen resultaat	€ 94	€ 173	€ 153	€ 147	€ 261
Totaal	€ 97	€ 173	€ 153	€ 147	€ 261

7. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Noord en Oost Gelderland.

Het openbaar belang dat de verbonden partij behartigt:

GGD Noord- en Oost-Gelderland is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten. De GGD biedt actief 'Een gezond houvast' en bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners binnen de regio. Speciale aandacht is er voor jeugd en risicogroepen. De GGD voert de Wet Publieke Gezondheid (WPG) uit. Zij wil zich profileren als een herkenbare en laagdrempelige organisatie. Daarnaast als leverancier van betrouwbare en vakkundige zorg aan haar klanten.

Het financiële belang:

De bijdrage van Brummen in 2024 is € 202.299 voor de Publieke gezondheid. Voor de Jeugdgezondheidszorg € 228.082. Deze bijdragen zijn conform afspraak via een bijdrage per inwoner over de deelnemende gemeenten verdeeld.

Balansgegevens

Bedragen x € 1.000	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	€ 1.618	€ 1.618	€ 1.618	€ 1.618	€ 1.131
Bestemmingsreserve	€ 1.220	€ 1.283	€ 1.217	€ 1.585	€ 1.141
Resultaat	€ 71	€ 69	€ 77	€ -487	€ 910
Voorzieningen	€ 177	€ 155	€ 324	€ 606	€ 373
Crediteuren	€ 356	€ 3.786	€ 6.233	€ 4.110	€ 1.697
Overlopende passiva	€ 2.098	€ 3.095	€ 3.669	€ 4.071	€ 11.083

8. Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe).

Het openbaar belang dat de verbonden partij behartigt:

Brummen maakt deel uit van de omgevingsdienst Veluwe, vestigingsplaats Apeldoorn. De ODVeluwe is per 1 januari 2024 ontstaan uit een fusie tussen de OVJ en de ODNV (Omgevingsdienst Noord Veluwe) en is ingesteld voor de behartiging van de belangen van de deelnemers.

Belangenbehartiging richt zich op het punt van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht ten aanzien van milieu. Het uit laten voeren van de basistaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) door een Omgevingsdienst is een wettelijke verplichting. Op 2 mei 2023 heeft uw raad ingestemd met de voorgenomen fusie.

Het financiële belang:

De bijdrage voor de ODVeluwe 2024 bedraagt € 458.970.

Ontwikkelingen:

In de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving worden eisen gesteld ten aanzien van de kwaliteit en kwantiteit van de uit te voeren werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Ook de ODVeluwe moet hieraan voldoen. Qua risico's beperken die zich bij de ODVeluwe tot de normale bedrijfsvoeringsrisico's.

Balansgegevens

Bedragen x € 1.000	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene Reserve	€ 150	€ 150	€ 150	€ 0	€ 150
Bestemmingsreserves	€ 25	€ 29	€ 108	€ 0	€ 0
Resultaat	€ 493	€ 118	€ 14	€ -335	€ -240
Voorzieningen	€ 34	€ 24	€ 17	€ 11	€ 55
Kortlopende schulden	€ 2.179	€ 744	€ 1.485	€ 408	€ 871

9. Vervoerscentrale PlusOV

Het openbaar belang dat de verbonden partij behartigt:

Vanaf 9 maart 2016 hebben negen gemeenten, bestaande uit Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Hattem, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen het collectief vraagafhankelijk vervoer overgenomen van de provincie. Hiervoor is een gemeenschappelijke regeling tussen deze gemeenten afgesloten. De negen gemeenten hebben vervolgens de Vervoerscentrale PlusOv in het leven geroepen en daarbij een dienstverleningsovereenkomst vastgesteld. Deze dienstverleningsovereenkomst bevat afspraken over het vraagafhankelijk vervoer (VAV) en het routegebonden vervoer (RGV) die door PlusOV voor de negen gemeenten wordt verzorgd.

Per 1 augustus 2019 zijn drie gemeenten, te weten Apeldoorn, Deventer en Zutphen uit het routegebonden vervoer getreden. De gemeenschappelijke regeling is daarop aangepast. Vanwege deze uittreding is er vanaf 15 september 2020 sprake van twee dienstverleningsovereenkomsten, te weten:

- a. Dienstverleningsovereenkomst-VAV voor de negen gemeenten.
- b. Dienstverleningsovereenkomst-RGV voor de zes gemeenten.

Het financiële belang:

De gemeentelijke bijdrage aan Plus OV € 1.098.229 (raming na wijziging € 1.062.100).

De kosten zijn opgebouwd als volgt:

1. Vraagafhankelijk vervoer: € 296.748 (raming na wijz € 284.967)
2. Leerlingenvervoer: € 511.948 (raming na wijz € 484.058)
3. Dagbestedingsvervoer: € 108.498 (raming na wijz € 150.075)
4. Jeugdwetvervoer: € 181.035 (raming na wijz €143.000)

Balansgegevens

Bedragen x € 1.000	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	€ 149	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve	€ 0	€ 461	€ 386	€ 520	€ 439
Nog te bestemmen resultaat	€ 312	€ 160	€ 24	€ 55	€ 1
Kortlopende schulden	€ 178	€ 333	€ 351	€ 97	€ 267

10. Tribuut

Het openbaar belang dat de verbonden partij behartigt:

Sinds 1 januari 2023 is Tribuut verantwoordelijk voor de uitvoering van de belastingwerkzaamheden, inclusief de gehele invordering en afhandeling van de bezwaren, voor de gemeente Brummen. Daarnaast nemen ook gemeenten Apeldoorn, Zutphen, Epe, Voorst en Lochem deel aan deze regeling. In totaal wordt er belasting geheven in een gebied van ruim 325.000 inwoners.

Het financiële belang:

De bijdrage aan Tribuut is voor 2024 uitgekomen op € 483.472, de raming voor 2024 was € 572.378. De bijdrage valt lager uit vanwege een deels dubbel opgenomen raming en geen meerwerkkosten als gevolg van bezwaren.

Balansgegevens

Bedragen x 1.000	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	€ 0	€ 739	€ 300	€ 93
Voorzieningen	€ 461	€ 461	€ 10	€ 31
Nog te bestemmen resultaat	€ 327	€ 163	€ 509	€ 622
Kortlopende schulden	€ 728	€ 510	€ 466	€ 526

11. Centrumregeling Meten en Monitoren Afvalwaterketen en Grondwater Vallei en Veluwe

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd:

De gemeente Brummen maakt sinds 2021 onderdeel uit van een gemeenschappelijke regeling voor het meten en monitoren van de afvalwaterketen (riolering) en grondwater. Naast Brummen zijn daar momenteel het Waterschap Vallei en Veluwe en 17 andere gemeenten (Amersfoort, Baarn, Barneveld, Bunschoten, Ede, Epe, Ermelo, Leusden, Nijkerk, Putten, Renkum, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Soest, Veenendaal & Woudenberg) bij aangesloten. Het samenwerkingsverband heeft expertise en menskracht om data op het gebied van riool- en grondwater te verzamelen en analyseren. Door de bundeling van werkzaamheden kunnen experts ingezet worden en kan kosteneffectief en efficiënt gewerkt worden.

Het financiële belang:

De kosten voor 2024 bedroegen € 10.279.

12. Regionaal Archief Zutphen.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd:

Het Regionaal Archief Zutphen, vestigingsplaats Zutphen is een openbare archiefdienst met enkele wettelijke taken. Voor de gemeenten Brummen, Lochem en Zutphen bewaart het RAZ historische informatie en stelt deze beschikbaar. Naast het beheer van het archief levert het RAZ ook de diensten van de gemeentearchivaris.

Het financiële belang:

Er ligt een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor het beheren van de archiefbescheiden van de gemeente Brummen.

De kosten voor 2024 bedroegen € 67.747.

13. Stichting Archipel

Het openbaar belang dat de verbonden partij behartigt:

Stichting Archipel, vestigingsplaats Zutphen, behartigt de belangen van het openbaar onderwijs in de gemeenten Brummen, Voorst en Zutphen.

Het financiële belang:

De stichting voert de taak van bevoegd gezag uit en ontvangt hiervoor doeluitkeringen van het rijk. Binnen deze doeluitkeringen moeten alle kosten worden opgevangen. Er is geen aanspraak op een (jaarlijkse) bijdrage van Brummen. De gemeente blijft financieel wel eindverantwoordelijk.

Ontwikkelingen:

De afname van het aantal leerlingen is minder dan verwacht, maar zet wel door. Dit heeft tot gevolg dat de rijksbijdragen afnemen. Bij Archipel heeft dit al geleid tot het verminderen van het aantal medewerkers en tot minder locaties. Archipel is waakzaam ten aanzien van het sluitend houden van de begroting en doet dit in goed overleg met de gemeenten. Hiermee wordt het risico op negatieve exploitaties maximaal beperkt. Het verder beperken van het aantal scholen binnen het gehele gebied van Archipel is dan ook denkbaar. In de gemeente Brummen zijn twee scholen die al meerdere jaren onder de opheffingsnorm zitten.

Balansgegevens

Bedragen x € 1.000	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene Reserve	€ 2.604	€ 2.261	€ 2.170	€ 1.957	€ 2.248
Bestemmingsreserves	€ 835	€ 234	€ 713	€ 1.325	€ 1.471
Resultaat	€ 449	€ -364	€ -91	€ -47	€ 437
Voorzieningen	€ 2.645	€ 2.758	€ 2.861	€ 3.068	€ 3.147
Kortlopende schulden	€ 1.452	€ 1.556	€ 1.813	€ 1.858	€ 2.124
Overlopende passiva	€ 1.202	€ 1.352	€ 868	€ 1.082	€ 1.246

14. Leisure Lands

Het openbaar belang dat de verbonden partij behartigt:

Leisure Lands beheert 20 recreatiegebieden in Gelderland en Noord-Limburg. De recreatiegebieden liggen allemaal in het buitengebied in een groen en waterrijk decor. Leisure Lands levert direct en indirect een maatschappelijke bijdrage aan de leefbaarheid en vrijetijdsbesteding in de regio waarin zij actief is.

Het financiële belang:

De gemeente Brummen heeft een beperkt belang van 4.305 aandelen met een nominale waarde van € 1. De aandelen staan voor nul euro op de balans van de gemeente.

Ontwikkelingen:

De financiële positie van Leisure Lands is eind 2023 goed. Leisure Lands heeft een positief exploitatieresultaat behaald. Het nettoresultaat valt nog veel hoger uit. Leisure Lands beschikt over een forse beleggingsportefeuille, die in 2023 een zeer goed rendement heeft kunnen realiseren.

De aandeelhoudersovereenkomst is verlengd tot en met 31 december 2026. In de aandeelhoudersovereenkomst is bepaald dat aandeelhouders hun aandelen alleen aan andere publiekrechtelijke lichamen kunnen verkopen en dat de vennootschap geen dividend uitkeert.

Balansgegevens

(bedragen x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bedrijfsopbrengsten	€ 6.456	€ 6.505	€ 7.778	€ 7.778	€ 7.476	€ 7.935
Bedrijfskosten	€ 4.807	€ 6.383	€ 4.651	€ 4.651	€ 5.706	€ 6.500
Bedrijfsresultaat	€ 1.649	€ 122	€ 3.127	€ 3.127	€ 1.770	€ 1.435
Netto Resultaat	€ -687	€ 4.422	€ 4.212	€ 4.212	€ -2.219	€ 3.841
Balanstotaal Eigen Vermogen	€ 64.471	€ 68.893	€ 73.105	€ 73.105	€ 77.432	€ 81.273
Balanstotaal Vreemd Vermogen	€ 14.781	€ 15.487	€ 15.288	€ 15.288	€ 15.023	€ 16.593

G. Grondbeleid

Visie op het grondbeleid

Het grondbeleid van de gemeente is vastgelegd in de nota Grondbeleid 2024 - 2028. Op 21 december 2023 is deze nota door de gemeenteraad vastgesteld. De hoofdlijnen van deze nota zijn:

- Het grondbeleid is dienend aan het ruimtelijk beleid voor wonen, werken en recreëren;
- Er wordt bij voorkeur een situationeel grondbeleid gevoerd;
- Er worden marktconforme prijzen gehanteerd.

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet (met de Aanvullingswet Grondeigendom en bijbehorend Aanvullingsbesluit Grondeigendom) in werking getreden. Deze Aanvullingswet regelt de integratie van regels over grondbeleid in de Omgevingswet van een aantal instrumenten, te weten voorkeursrecht, onteigening, landinrichting en kavelruil in het landelijk gebied. Deze waren geregeld in de Wet voorkeursrecht gemeenten, de Onteigeningswet en de Wet inrichting landelijk gebied. Daarnaast maakt het de toepassing van de privaatrechtelijke faciliteit van kavelruil ook mogelijk in het stedelijk gebied. Tot slot is er een aanpassing van de regeling voor grondexploitaties in de Omgevingswet tot een regeling voor kostenverhaal die ook toepasbaar is bij organische gebiedsontwikkeling.

Wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

De Omgevingswet biedt gemeenten verschillende mogelijkheden om invloed uit te oefenen op gebiedsontwikkelingen. De Omgevingswet kent hiervoor een privaatrechtelijk spoor (de anterieure overeenkomst) en een publiekrechtelijk spoor (het kostenverhaal met en zonder tijdvak). In beide sporen kan de gemeente naast de eisen in het omgevingsplan, ook kwaliteitseisen stellen ten aanzien van de woningcategorieën (sociale huurwoningen, sociale koopwoningen en particulier opdrachtgeverschap) en eisen stellen ten aanzien van de uitvoering, bijvoorbeeld duurzaamheidsvereisten. Binnen de gemeente Brummen wordt er zoveel mogelijk gebruik gemaakt van anterieure overeenkomsten waarin de afspraken met initiatiefnemers worden vastgelegd. Waar dat nodig is, wordt ook het kostenverhaal met en zonder tijdvak ingezet om invloed uit te kunnen oefenen op de gebiedsontwikkeling en (een deel van de) gemeentelijke kosten te verhalen.

De gemeente voert op verschillende locaties een faciliterend grondbeleid. Voorbeelden zijn de schoollocaties in Brummen en brandlocatie Ambachtstraat in Brummen.

Waar de gemeente een actief grondbeleid voert (grond in bezit heeft dat voor rekening en risico van de gemeente wordt getransformeerd naar bouwrijpe grond), moet een grondexploitatie worden vastgesteld door de Raad. Er zijn 5 actieve grondexploitaties. Bij elkaar opgeteld hebben deze 5 grondexploitaties een financieel tekort. Conform de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten moet voor verliesgevende grondexploitaties een verliesvoorziening gevormd worden. Deze verliesvoorziening bedraagt € 9,534 miljoen en is opgenomen in de jaarrekening 2024.

Onderbouwing van de geraamde winstneming

De gemeente Brummen kent in aanvulling op de begroting en de jaarrekening het meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG). Het MPG is een rapportage waarmee informatie wordt gegeven over de voortgang van gebiedsontwikkelingen binnen de gemeente. Dit betreft de eigen gemeentelijke grondexploitaties. In het MPG wordt teruggekeken op het afgelopen jaar, maar ook vooruitgekeken naar de komende jaren.

Winsten worden pas verwerkt in de jaarrekening als deze met voldoende zekerheid vaststaan en dus zijn gerealiseerd. Er worden geen winsten vanuit de grondexploitatie in de jaarschijven van de begroting opgenomen. Voor winstneming geldt de percentage of completion (Poc)-methode. Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Verliezen worden direct volledig genomen als deze bekend zijn. Dit betekent dat bij de verwachting van een verlies direct een voorziening getroffen moet worden.

Uitgangspunten voor de risicobepaling

Bij de jaarlijkse actualisatie van het MPG wordt per complex een analyse gemaakt van de risico's. De risico's worden bepaald middels een Monte Carlo Simulatie. De uitkomst van deze Simulatie zijn opgenomen in het MPG bijlage 2.

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing nemen we het totale risicobedrag op. De bestemmingsreserve Grondexploitatie dekt dit risico voldoende af.

Wonen

Binnen de gemeente zijn 4 actieve grondexploitaties, waarmee woningen worden gerealiseerd. Op dit moment worden de laatste woningen gebouwd op het Elzenbos II, er ligt een voorlopig stedenbouwkundig ontwerp van 108 woningen op het Burgersterrein en er wordt verkend of de 10 grote kavels op Elzenbos III herontwikkeld kunnen worden naar een ander (woningbouw)programma. Indien dit leidt tot het aanpassen van de plannen, dan wordt dit separaat aan de Raad voorgelegd.

In september 2023 heeft de gemeenteraad het gewijzigde plan Graaf van Limburg Stirumplein vastgesteld. Het plan gaat uit van realisatie van 59 appartementen. De plannen zijn uitgewerkt tot een ontwerpbestemmingsplan. Hierop zijn zienswijze gekomen. De verwachting is dat het bestemmingsplan in Q2 2025 aan de gemeenteraad ter goedkeuring wordt voorgelegd.

Daarnaast is dit kalenderjaar de grondexploitatie van de Krullebaar afgesloten. Op het plan de Krullebaar zijn 16 sociale huurwoningen gerealiseerd.

Naast de actieve grondexploitaties, heeft de gemeente een faciliterende rol bij verschillende woningbouwlocaties. Er zijn ontwikkelingen gaande in Laag-Soeren, aan de Loenenseweg en de Händelstraat in Eerbeek.

In het centrum van Brummen zijn een aantal particuliere initiatieven, waar woningen worden ontwikkeld (brandlocatie Ambachtsstraat, Concordia, Kampweg, brandlocatie Markt, Discus/hoek Leliestraat-Ambachtstraat en aan de hoek Cromhoutstraat/Arnhemsestraat).

Werken

In december 2024 heeft de gemeenteraad de gewijzigde grondexploitatie van het Burgersterrein in Eerbeek vastgesteld. Op het Burgersterrein zal naast het uitgeefbare terrein voor woningbouw ook uitgeefbaar bedrijventerrein hebben.

Op het Kerstenterrein in Eerbeek geldt een grondexploitatie die is gebaseerd op de mogelijkheden van het bestemmingsplan, zijnde commerciële voorzieningen (zonder woningen) of een park. De gemeenteraad heeft (nog) geen keuze gemaakt welke variant het zal worden. Wel heeft de gemeenteraad het Woonkader Eerbeek vastgesteld, waarin is opgenomen dat er geen woningen worden gerealiseerd op het Kerstenterrein in verband met de aanwezige hindercirkels.

Tot slot is de grondexploitatie op het Hazenberg afgesloten. Alle bedrijventerreinen zijn verkocht.

Specificatie Voorraden, bouwgronden in exploitatie

Voor het totaal van de in exploitatie zijnde complexen kan van het verloop in 2024 en de nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten het volgende overzicht worden weergegeven:

Complexen	Boekwaarde 1 januari 2024	Vermeerderingen	Verminderen	Winstuitname	Boekwaarde 31 december 2024	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31 december 2024
Hazenberg	€ 101	€ 2	€ 246	€ 143	€ 0	€ 0	€ 0
Elzenbos II	-€ 1.123	€ 137	€ 0	€ 32	-€ 954	€ 0	-€ 954
Elzenbos III	€ 5.974	€ 225	€ 0	€ 0	€ 6.199	€ 1.458	€ 4.741
Burgersterrein	€ 6.502	€ 192	€ 5	€ 0	€ 6.689	€ 6.486	€ 203
Kerstenterrein	€ 1.875	€ 24	€ 0	€ 0	€ 1.899	€ 809	€ 1.090
Krullebaar	-€ 101	€ 34	€ 8	€ 75	€ 0	€ 0	€ 0
Graaf van Limburg Stirumplein	€ 585	€ 157	€ 0	€ 0	€ 742	€ 781	-€ 39
	€ 13.813	€ 772	€ 259	€ 250	€ 14.575	€ 9.534	€ 5.041

Complexen	Balanswaarde 31 december 2024	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)
Hazenberg	€ 0				
Elzenbos II	-€ 954	€ 878	€ 0	-€ 76	-€ 60
Elzenbos III	€ 4.741	€ 59	€ 4.417	€ 383	€ 1.458
Burgersterrein	€ 203	€ 5.824	€ 5.668	€ 187	€ 6.486
Kerstenterrein	€ 1.090	€ 140	€ 1.196	€ 33	€ 809
Krullebaar	€ 0				
Graaf van Limburg Stirumplein	-€ 39	€ 2.170	€ 2.137	-€ 6	€ 781
	€ 5.041	€ 9.070	€ 13.418	€ 522	€ 9.474

H. Openbaarheid van Bestuur

Algemeen

Artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) schrijft voor dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

In deze paragraaf gaan wij in op de uitvoering van de Woo.

Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) streeft naar een transparante overheid die actief informatie openbaar maakt. Overheden moeten bepaalde informatie uit eigen beweging delen en kunnen verzoeken om informatie ontvangen. In 2023 waren er 24 Woo-verzoeken en in 2024 waren dat er 21.

Een goede informatiehuishouding is essentieel voor het bedienen van inwoners, college en raad. De nulmeting van de Woo toont aan dat er verbeteringen nodig zijn, waarvoor een plan van aanpak wordt opgesteld.

De Woo-Index, met een verwijfsindex en zoekfunctie, maakt overheidsinformatie vindbaar op overheid.nl. De verplichting voor actieve openbaarmaking wordt gefaseerd ingevoerd. Aan de eerste tranche die november 2024 is ingegaan voldoen we en we sorteren ons nu voor op tranche 2 die ergens midden 2025 ingaat.

Een goed georganiseerde informatiehuishouding stelt ons in staat Woo-verzoeken snel af te handelen en informatie actief openbaar te maken, wat bijdraagt aan transparantie en vertrouwen. Dit wordt gerealiseerd door een Woo-projectgroep met expertise in informatiebeheer, juridische zaken en communicatie.

Voor passieve informatieverstrekking is er een e-formulier op de gemeentelijke website, in te dienen met DigiD of eHerkenning. Woo-verzoeken kunnen ook mondeling, telefonisch of per post worden ingediend.

I. Leefbaarheid

Visie op leefbaarheid

Het leven in onze gemeente is goed en dat willen we graag zo houden. In een landelijke gemeente is behoud en/of verbetering van de leefbaarheid een belangrijk onderwerp. Op een aantal plekken kan dit worden verbeterd. Dingen die het dagelijks leven leefbaar maken zijn bijvoorbeeld schone lucht, schoon water, nabijheid van scholen, winkels en sportfaciliteiten. Maar ook cultuur, een gevoel van veiligheid en goed noaberschap dragen bij aan leefbaarheid. En denk aan een mooie omgeving, goed openbaar vervoer, wandelpaden en een leuke eetgelegenheid. Er zijn goede afspraken gemaakt met het onderwijs over behoud van de basisscholen. Vanzelfsprekend is laagdrempeligheid belangrijk maar goed onderwijs blijft uitgangspunt.

Leefbaarheid uit zich in allerlei vormen en wordt door elke inwoner weer anders ervaren. We willen niet alleen denken vanuit particulier of economisch of financieel belang. De leefbaarheidsaspecten laten we meewegen in wat we als gemeente doen en laten. We beschouwen leefbaar niet als ondergrens 'er valt te leven in onze gemeente', maar als een streven naar een fijne, gezonde en veilige plek. Niet alleen om te wonen, maar ook om te werken en te recreëren.

Activiteiten uit verschillende begrotingsprogramma's dragen bij aan de leefbaarheid. Zo werken we aan een veilige leefomgeving via doelen en werkzaamheden die vallen onder begrotingsprogramma 1 (Bestuur en Veiligheid). Toegankelijkheid van het gemeentebestuur en het streven naar een open en positieve bestuurscultuur dragen via dat programma ook bij aan leefbaarheid. In programma 2 zitten activiteiten in de fysieke leefomgeving die een positief effect hebben. In programma 3 gaat het om de sociale leefomgeving waar we zien dat sport, cultuur en welzijnsbeleid bijdragen aan een fijn leefklimaat en een hele belangrijke functie hebben bij het verbeteren van een prettig leefklimaat. En vanuit programma 4 (Bedrijfsvoering) werken we aan een gemeentelijke dienstverlening waar inwoners zich prettig bij voelen.

Het meten van leefbaarheid is niet eenvoudig, omdat iedereen leefbaarheid anders beleeft en iedereen een andere waarde hecht aan bepaalde dingen in zijn of haar leefomgeving. Om toch iets te kunnen zeggen over de leefbaarheid in zijn algemeenheid is de Leefbaarometer ontwikkeld. Dit is een instrument om de leefbaarheid in alle bewoonde wijken, buurten en straten in Nederland te kunnen monitoren. De Leefbaarometer laat zien hoe de situatie van de leefbaarheid is en hoe die zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. Hierbij wordt gekeken naar de woningvoorraad, de fysieke omgeving, voorzieningen, sociale samenhang en overlast/onveiligheid. Met de leefbaarometer meten en monitoren we dit. We investeren in het vergroten van de leefbaarheid, zoals het behoud van erfgoed en stimulering van toerisme en recreatie om de gemeente aantrekkelijk te houden.

Leefbaarometer:

Onze streefklasse: GOED

Jaartal	2018	2020	2022	2024
Gem Brummen	Goed	Goed	Goed	n.n.b.

1. Overzicht subsidieplafonds 2024

Subsidieplafonds

In deze bijlage wordt het subsidieplafond per beleidsterrein als bedoeld in artikel 5, lid 1, van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Brummen (INT16.3004, vastgesteld op 15 dec. 2016, RB160069) beschreven.

Het subsidieplafond, zoals vastgesteld bij de Programmabegroting 2024-2027, voor beleidsterrein (openlucht)recreatie en toerisme wordt verhoogd met € 15.000 tot € 75.000.

Beleidssterrein	Prim. Begr. 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Sport- en cultuurbeleid	€ 1.330.840	€ 1.330.840	€ 1.240.927
Gezondheidsbevordering	€ 380.408	€ 380.408	€ 359.931
Sociale cohesie	€ 139.072	€ 139.072	€ 136.668
Lokaal onderwijsbeleid	€ 0	€ 0	€ 0
Veiligheidsbeleid	€ 8.078	€ 8.078	€ 7.176
Maatschappelijk beleid	€ 1.150.352	€ 1.150.352	€ 1.243.232
(Openlucht)recreatie en toerisme	€ 60.000	€ 75.000	€ 74.184
Totaal	€ 3.068.750	€ 3.083.750	€ 3.062.118
Totaal per programma			
Programma 1 Bestuur en Veiligheid	€ 8.078	€ 8.078	€ 7.176
Programma 2 Fysieke Leefomgeving	€ 60.000	€ 75.000	€ 75.072
Programma 3 Sociale Leefomgeving	€ 3.000.672	€ 3.000.672	€ 2.979.870
Programma 4 Bedrijfsvoering en Financiën	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 3.068.750	€ 3.083.750	€ 3.062.118

Sport- en cultuurbeleid

Het beschikbare budget voor de combinatiefunctionaris is gedekt uit de beschikbare rijks gelden. Vandaar een overschot.

Maatschappelijk beleid

In 2023 is een extra subsidie van € 59.000 aan SWB toegekend i.v.m. compensatie CAO loonstijgingen. De grondslag voor de subsidie 2024 wijzigt hierdoor. Dit betekent een mutatie van € 42.049.

2 Beleidsdocumenten

Relevante beleidsdocumenten Programma 1 Bestuur en Veiligheid

Communicatiebeleidskader 2019
Participatiewijzer Brummen (2024)
Visie Gebiedsgericht Werken (2024)
Visie Dienstverlening "Wij werken voor Brummen" (2017)
APV 2021
Integraal veiligheidsplan IJsselstreek 2020-2024
Evenementenbeleid Gemeente Brummen
Nota Vergunningen, Toezicht en handhavingsbeleid fysieke leefomgeving 2015-2019 (gecontinueerd 2019-2021)
Preventie en handavingsplan Drank en Horeca 2014-2018
Drank- en Horecabeleid Gemeente Brummen
Beleidsregels Wet Bibob Gemeente Brummen 2021
Beleidsregels aanpak woonoverlast gemeente Brummen 2020

Relevante beleidsdocumenten Programma 2 Fysieke leefomgeving

Strategische Agenda Cleantech Regio 2022-2030
Uitvoering landschapsregeling gemeente Brummen 2019-2023
Koersdocument Duurzame Energie 2016-2018
Programmaplan "Ruimte voor Eerbeek"
Bestemmingsplan Eerbeek
PlanMer Eerbeek
Ruimtelijke economische visie Eerbeek
Structuurvisie Centrumplan Brummen
Beheerplan wegen 2020-2024
Woonagenda 2019-2023
Versnelling woningbouw: Routekaart
Speelvoorzieningen in de gemeente Brummen
Integrale visie beheer Openbare Ruimte
Kwaliteitstoerisme in gemeente Brummen 2022 - 2026
Groen Werken "Leidraad Flora & Faunawet en Beheer Openbare Ruimte
Groenbeheerplan 2024
Beleids- en uitvoeringsplan Openbare Verlichting 2024
Uitvoeringsplan "Van afval naar grondstof"
Programma water en riolering 2023 – 2027
Programma Mobiliteit 2050
Uitvoeringsprogramma mobiliteit 2024
Toekomstvisie 2030 "Innoveren met oude waarden"
Afvalbeleidsplan 2013-2017

Beleidsplan gemeentelijke gebouwen
Nota Faunabeheer
Gemeentelijk verkeer en vervoerplan
Waterplan Brummen
Landschapsbeleidsplan
Bosplan Eerbeek
Groenstructuurplan kern Brummen
Groenstructuurplan kern Eerbeek

Relevante beleidsdocumenten Programma 3 Sociale leefomgeving

Integraal beleidskader sociaal domein
Integrale nota "ondersteuning voor mensen met een laag inkomen en/of financiële problemen" 2018-2021
Regiovisie Samen tegen huiselijk geweld, inclusief uitvoeringsagenda en lokale paragraaf
Nadere regels Alle peuters naar de voorschool
Onderwijsachterstandenbeleidsplan 2021
Integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen

Relevante beleidsdocumenten Programma 4 Bedrijfsvoering en Financiën

Financiële verordening (2023)
Nota Weerstandvermogen en risicobeheersing (2023)
Nota Grondbeleid 2021-2030
Nota Reserves en voorzieningen 2024
Nota Investerings- en afschrijvingsbeleid 2023
Treasurystatuut (2020)
Financieel afsprakenkader gemeente Brummen (2020)
Algemene subsidieverordening
I-Visie
Informatiebeveiligingsbeleid gemeente Brummen 2020-2023

Balans per 31-12-2024 Activa

Bedragen x €1.000

Balans	Balans 2023	Balans 2024
Activa		
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa		
Vorbereidingskosten	0	189
Totaal Immateriële vaste activa	0	189
Materiële vaste activa		
Investerings economisch nut grondslag heffingen	14.516	14.315
Investerings met een economisch nut	39.409	37.215
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.936	7.972
Totaal Materiële vaste activa	61.861	59.502
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	42	42
Leningen aan overige verbonden partijen	263	244
Overige langlopende geldleningen	4.087	4.152
Totaal Financiële vaste activa	4.392	4.438
Totaal VASTE ACTIVA	66.252	64.129
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorraden		
Grond- en hulpstoffen	0	1.048
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	6.863	5.081
Vooruitbetalingen	6	6
Totaal Vorraden	6.869	6.135
Uitzettingen met een rentetype looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	4.062	4.317
Overige vorderingen	1.936	1.209
Overige uitzettingen	4.205	5.203
Totaal Uitzettingen met een rentetype looptijd < 1 jaar	10.203	10.728
Liquide middelen		
Kassaldi	11	10
Banksaldi	912	909
Totaal Liquide middelen	923	919
Overlopende activa		
Overige overlopende activa	2.791	3.789
NTO bijdragen van het Rijk	32	653
NTO bijdragen van ov. overheid	78	152
Totaal Overlopende activa	2.901	4.595
Totaal VLOTTENDE ACTIVA	20.896	22.377
Totaal Activa	87.148	86.506

Balans per 31-12-2024 Passiva

Bedragen x €1.000

Balans	Balans 2023	Balans 2024
Passiva		
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserves	8.106	12.623
Overige bestemmingsreserves	8.935	9.386
Nog te bestemmen resultaat	4.228	700
Totaal Eigen vermogen	21.269	22.708
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico	2.430	2.711
Onderhoudsegalisatievoorziening	928	924
Voorziening waarvoor heffing wordt geheven	2.960	3.508
Totaal Voorzieningen	6.318	7.143
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken / ov. financiële instellingen	49.617	39.451
Totaal Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	49.617	39.451
Totaal VASTE PASSIVA	77.204	69.303
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Overige schulden	2.649	2.049
Kasgeldlening	0	5.000
Totaal Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.649	7.049
Overlopende passiva		
Overige overlopende passiva	4.180	6.385
Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	2.716	3.518
Vooruit ontvangen bijdragen Overheid	398	252
Totaal Overlopende passiva	7.295	10.156
Totaal VLOTTENDE PASSIVA	9.945	17.204
Totaal Passiva	87.148	86.506

Baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten

Het jaar 2024 sluit af met een positief resultaat van € 700.000. Dit is het resultaat na toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. In de toelichting op de baten en lasten vindt u een het overzicht en specificatie van de incidentele baten en lasten.

De analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie is te vinden in de programmaverantwoording onder de vier programma's.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
Lasten				
1 Bestuur en veiligheid	5.412	5.813	6.567	754
2 Fysieke leefomgeving	15.723	21.070	23.050	1.980
3 Sociale leefomgeving	33.715	35.748	36.540	792
4 Bedrijfsvoering en Financiën	9.841	10.343	9.901	-442
Totaal Lasten	64.692	72.974	76.057	3.084
Baten				
1 Bestuur en veiligheid	382	599	717	117
2 Fysieke leefomgeving	7.746	13.141	15.081	1.939
3 Sociale leefomgeving	7.593	8.751	9.256	505
4 Bedrijfsvoering en Financiën	49.440	51.774	52.443	669
Totaal Baten	65.162	74.266	77.497	3.231
Saldo excl. bestemmingen	470	1.292	1.440	147
Stortingen				
2 Fysieke leefomgeving	75	2.038	5.128	3.090
3 Sociale leefomgeving	275	857	857	0
4 Bedrijfsvoering en Financiën	323	3.840	3.854	14
Totaal Stortingen	673	6.735	9.839	3.104
Onttrekkingen				
2 Fysieke leefomgeving	425	3.055	4.803	1.748
3 Sociale leefomgeving	0	68	68	0
4 Bedrijfsvoering en Financiën	0	4.228	4.228	0
Totaal Onttrekkingen	425	7.351	9.099	1.748
Bestemmingen per saldo	-249	615	-740	-1.356
Saldo incl. bestemmingen	221	1.908	700	-1.208

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV) en de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 22 juni 2023 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Voor de verlofaanspraken waar medewerkers voor kunnen sparen, is een voorziening gevormd omdat deze aanspraken een niet jaarlijks vergelijkbaar volume kennen.

Normenkader rechtmatigheid

De raad heeft op 3 december 2024 het normenkader en protocol voor 2024 vastgesteld. Dit normenkader voor de rechtmatigheid bestaat uit een inventarisatie van de relevante wet- en regelgeving waaronder die van de gemeente (zoals verordeningen). De inventarisatie is beperkt tot de regelgeving die relevant is voor financiële beheershandelingen. De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - o Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op <datum vaststelling> door de raad is vastgesteld;
 - o Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.

o Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - o Een verantwoordingsgrens van 3 % (zijnde € 2.360.370) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - o Een rapporteringstolerantie van groter dan € 25.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijving en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Vorbereidingskosten van strategische gronden worden geactiveerd onder de immateriële vaste activa en worden alsnog aan de grondexploitaties toegevoegd als deze door de gemeenteraad zijn vastgesteld. De voorbereidingskosten blijven maximaal vijf jaar onder de immateriële vaste activa staan.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen > € 25.000 worden conform de nota investering- en afschrijvingsbeleid geactiveerd.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de nota investerings- en afschrijvingsbeleid zoals vastgesteld door de gemeenteraad in haar vergadering van 23 maart 2023. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode en starten op 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het actief gereed komt c.q. verworven wordt. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

Afschrijvingen

De volgende afschrijvingstermijnen, zoals ook vastgelegd in de nota investerings- en afschrijvingsbeleid zijn van toepassing:

- Gronden en terreinen: geen afschrijving
- Gebouwen: tussen 20 en 40 jaar
- Vervoermiddelen: tussen 6 en 10 jaar
- Machine, apparaten, enz.: tussen 3 en 40 jaar
- Grond-, weg- en waterbouw: tussen 10 en 60 jaar

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Vorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend zijn. De voorziening wordt gewaardeerd op contante waarde. De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2024: 2%).

Vooruitbetalingen

De vooruitbetalingen hebben betrekking op de voorraad eigen verklaringen en zijn tegen de laatst bekende inkooprijzen gewaardeerd.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorziening pensioenaanspraken wethouders is gewaardeerd op contante waarde.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Toelichting specificaties

De hierna getoonde specificaties zijn, tenzij anders vermeld, gepresenteerd in bedragen * € 1.000.

Toelichting op de Balans

Immateriële vaste activa, voorbereidingskosten

Omschrijving

Het onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2024:

Kosten onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief							€ 189
	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Vorbereidingskosten Wvg-locaties	0	189	0	0	0	0	189
Totaal :	0	189	0	0	0	0	189

Specificatie Immateriële vast activa, voorbereidingskosten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen in de immateriële vaste activa nader gespecificeerd. Ook zijn het toegekende krediet, de bestedingen tot 2024, de cumulatieve bestedingen en het restantkrediet in beeld gebracht. In de laatste kolom staat aangegeven of het krediet eind 2024 gereed is.

<u>Vorbereidingskosten</u>	Toegekend krediet	Besteed tot 2024	Besteed in 2024	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
De Boele, vorbereidingskosten	78.000	0	84.130	84.130	-6.130	nee
De Lei, vorbereidingskosten	87.000	0	98.804	98.804	-11.804	nee
Metelerskampweg, vorbereidingskosten	10.000		6.221	6.221	3.779	nee
Totaal:	175.000	0	189.155	189.155	-14.155	

Materiële vaste activa, investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Het onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de materiële vaste activa met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven gedurende het jaar 2024:

Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.							€ 14.315
	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Gebouwen	5	0	0	2	0	3	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	14.165	171	0	391	30	0	13.915
Machines, apparaten en installaties	346	89	0	36	0	0	399
Totaal :	14.516	260	0	429	30	3	14.315

Specificatie MVA economisch nut grondslag heffingen: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

In onderstaand overzicht zijn de investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige werken met een economisch nut nader gespecificeerd. Ook zijn het toegekende krediet, de bestedingen tot 2024, de cumulatieve bestedingen en het restantkrediet in beeld gebracht. In de laatste kolom staat aangegeven of het krediet eind 2024 gereed is.

Grond-, weg-, waterbouwkundige werken (economisch nut heffing)	Toegekend krediet	Besteed tot 2024	Besteed in 2024	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
GRP afkoppelen openbare ruimte 2023	205.400	8.878	136.994	145.872	59.528	nee
GRP vervanging gemaal M/E Soerense Zand 2023	64.998	10.495	2.598	13.093	51.905	nee
Riolering, gemalen BK 2024	105.661	0	3.860	3.860	101.801	nee
Riolering, gemalen ME 2024	401.731	0	4.876	4.876	396.855	nee
Riolering, pompunits ME 2024	135.000	0	13.085	13.085	121.915	nee
Riolering, verv riool Coldenhovenseweg 2024	169.440	0	10.070	10.070	159.370	nee
Riolering, afkoppelen openbare ruimte 2024	200.000	0	0	0	200.000	nee
Totaal	1.282.230	19.373	171.483	190.856	1.091.374	

Hieronder worden de investeringskredieten nader toegelicht.

Voor alle hiervoor in de tabel genoemde investeringen geldt dat ze nog niet kunnen worden afgesloten in 2024.

Specificatie MVA economisch nut grondslag heffingen: Machines, apparaten en installaties

In onderstaand overzicht zijn de investeringen in machines, apparaten en installaties met een economisch nut nader gespecificeerd. Ook zijn het toegekende krediet, de bestedingen tot 2024, de cumulatieve bestedingen en het restantkrediet in beeld gebracht. In de laatste kolom staat aangegeven of het krediet eind 2024 gereed is.

Machines, apparaten en installaties	Toegekend krediet	Besteed tot 2024	Besteed in 2024	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
Plaatsen Groente/fruit box bij hoogbouw 2022	50.000	22.663	0	22.663	27.337	nee
Vervanging ondergronds containers 2023	83.000	74.824	8.176	83.000	0	ja
Vervanging ondergronds containers 2024	84.750	0	80.324	80.324	4.426	nee
Totaal:	217.750	97.487	88.500	185.987	31.763	

Hieronder worden de investeringskredieten nader toegelicht.

Groente/fruit box bij hoogbouw 2022

Dit krediet beschikbaar houden gedurende de looptijd van het beleidsplan tot 31 december 2025.

Door tegenvallende belangstelling is er nog budget over. De bewoners van appartementencomplexen worden opnieuw benaderd.

Vervanging ondergrondse containers 2023

Dit project is gereed.

Vervanging ondergrondse containers 2024

Het restant is nog nodig voor afronding van het project.

Materiele vaste activa, economisch nut

Het onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de materiële vaste activa met een economisch nut gedurende het jaar 2024:

Investerings met economisch nut, overig							€ 37.215
	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	1.548	0	0	0	0	0	1.548
Gebouwen	35.565	1.955	0	922	32	2.845	33.720
Grond-, weg- en waterbouw	59	0	0	3	0	0	55
Vervoermiddelen	344	0	0	70	0	0	275
Machines, apparaten en installaties	641	134	0	112	0	0	663
Overige materiële vaste activa	1.252	9	0	307	0	0	954
Totaal :	39.409	2.097	0	1.415	32	2.845	37.215

Specificatie MVA, economisch nut: gebouwen

In onderstaand overzicht zijn de investeringen in gebouwen nader gespecificeerd. Ook zijn het toegekende krediet, de bestedingen tot 2024, de cumulatieve bestedingen en het restantkrediet in beeld gebracht. In de laatste kolom staat aangegeven of het krediet eind 2024 gereed is.

<u>Gebouwen</u>	Toegekend krediet	Besteed tot 2024	Besteed in 2024	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
Flexwoningen	2.800.000	2.383.015		2.383.015	416.985	nee
Kollergang verhuur, bouwkundig/zonnepanelen	143.414	118.498	25.068	143.565	-151	ja
Kollergang verhuur, techn installaties	40.346	39.023	1.602	40.625	-279	ja
Kollergang reintegratie, bouwkundig/zonnepanelen	90.052	61.492	28.560	90.052	0	ja
Kollergang reintegratie, techn installaties	25.333	20.250	9.260	29.510	-4.177	nee
Kollergang wsw, bouwkundig/zonnepanelen	43.358	29.607	13.750	43.358	0	ja
Kollergang wsw, techn installaties	12.198	9.750	2.448	12.198	0	ja
Verbouw Kollergang 14 2024	50.000	0	69.595	69.595	-19.595	ja
Verbouwing de Sterrenbeek 2023	655.000	650.000	0	650.000	5.000	nee
Uitbreiding de Enk 2024	765.625	0	0	0	765.625	nee
Div. techn. aanpassingen De Ontdekking 2024	390.703	0	390.703	390.703	0	nee
Brandweerkazerne Brummen, bouwkundig/zonnepanelen	85.572	14.378	0	14.378	71.194	nee
Brandweerkazerne Brummen, techn installaties	59.550	0	40.755	40.755	18.795	nee
Brandweerkazerne Eerbeek, bouwkundig/zonnepanelen	78.691	0	59.334	59.334	19.357	nee
Brandweerkazerne Eerbeek, techn installaties	59.550	0	62.758	62.758	-3.208	nee
Brandweerkazerne Brummen, bouwkundige aanp.	50.775	2.397	5.186	7.582	43.193	nee
Brandweerkazerne Eerbeek, bouwkundige aanp	234.696	2.313	169.975	172.287	62.409	nee
Rhienderoord, bouwkundig/zonnepanelen	392.020	327.124	78.525	405.649	-13.629	nee
Rhienderoord, techn installaties	626.335	424.830	243.822	668.652	-42.317	nee
Gemeentehuis, solarparking bouw overkapping 2022	566.659	0	373.628	373.628	193.031	nee
Koetshuis, techn installaties	34.529	0	1.600	1.600	32.929	nee
Gemeentehuis, techn installaties	551.263	30.539	267.501	298.040	253.223	nee
Werkplaats, bouwkundig/zonnepanelen	104.871	104.871	0	104.871	0	ja
Werkplaats, techn installaties	131.360	17	86.813	86.830	44.530	nee

Kollergang werkplaats, bouwkundig/zonnepanelen	56.699	38.880	19.693	58.572	-1.873	ja
Kollergang werkplaats, techn installaties	15.951	12.804	4.149	16.952	-1.001	ja
Totaal:	8.064.550	4.269.785	1.954.725	6.224.510	1.840.040	

Hieronder worden de investeringskredieten nader toegelicht.

In de tabel hiervoor staan investeringen opgenomen vanuit het raadsbesluit genomen op 17 maart 2022 voor het realiseren van een overkapping op de parkeerplaats van het gemeentehuis en het aanbrengen van zonnepanelen op de daken van de brandweerkazerne, wagenloods en werkplaats. Verder staan in deze tabel ook de investeringen opgenomen vanuit het raadsbesluit genomen op 23 maart 2023 om het gemeentehuis, koetshuis, brandweerkazernes, wagenloods, werkplaats, Kollergang, Rhienderoord en Servicepunt voor gemiddeld 94% energieneutraal te maken.

Bij de brandweerkazernes Brummen en Eerbeek vinden aanpassingen plaats op basis van het pakket van eisen van de Veiligheidsregio.

Verbouwing de Sterrenbeek 2023

Hier wachten we op de verantwoording van de school.

Uitbreiding de Enk 2024

Er wordt onderzocht wat nodig en mogelijk is binnen de middelen.

Flexwoningen, aankoop en bouwrijpmaken 2022

50% van de woningen is verkocht in 2024. In 2025 wordt de rest verkocht.

Specificatie MVA, economisch nut vervoermiddelen

In onderstaand overzicht zijn de investeringen in vervoermiddelen nader gespecificeerd. Ook zijn het toegekende krediet, de bestedingen tot 2024, de cumulatieve bestedingen en het restantkrediet in beeld gebracht. In de laatste kolom staat aangegeven of het krediet eind 2024 gereed is.

<u>Vervoermiddelen</u>	Toegekend krediet	Besteed tot 2024	Besteed in 2024	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
Aanschaf 3 elektrische Nissan Kippers 2020	135.000	0	0	0	135.000	nee
Aankoop 2 elektrische kippers 2023	93.000	0	0	0	93.000	nee
Totaal:	228.000	0	0	0	228.000	

Hieronder worden de investeringskredieten nader toegelicht.

Aanschaf 3 elektrische Nissan Kippers 2020

In 2025 worden deze auto's aangeschaft. De aanbesteding is gestart.

Aanschaf 2 elektrische kippers 2023

In 2025 worden deze auto's aangeschaft. De aanbesteding is gestart.

Specificatie MVA, economisch nut Machines, apparaten en installaties

In onderstaand overzicht zijn de investeringen in overige materiële vaste activa met een economisch nut nader gespecificeerd. Ook zijn het toegekende krediet, de bestedingen tot 2024, de cumulatieve bestedingen en het restantkrediet in beeld gebracht. In de laatste kolom staat aangegeven of het krediet eind 2024 gereed is.

<u>Machines, apparaten en installaties</u>	Toegekend krediet	Besteed tot 2024	Besteed in 2024	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
Gemeentehuis , solarparking zonnepanelen 2022	93.492	21.835	71.344	93.180	312	ja
Vervangingsinvestering I&A 2021 Wi-Fi netwerkswitches	74.865	54.118	20.637	74.756	109	ja
Vervangingsinvestering I&A 2024	175.412	0	41.765	41.765	133.647	nee
Totaal:	343.769	75.954	133.747	209.701	134.068	

Hieronder worden de investeringskredieten nader toegelicht.

Gemeentehuis, solarparking zonnepanelen 2022.

Dit deeltkrediet kan worden afgesloten.

Vervangingsinvestering I&A 2021 Wi-Fi netwerkswitches

Project kan worden afgesloten in 2024.

Vervangingsinvestering I&A 2024

Het project loopt door in 2025.

Specificatie MVA, economisch nut Overige

In onderstaand overzicht zijn de investeringen in overige materiële vaste activa met een economisch nut nader gespecificeerd. Ook zijn het toegekende krediet, de bestedingen tot 2024, de cumulatieve bestedingen en het restantkrediet in beeld gebracht. In de laatste kolom staat aangegeven of het krediet eind 2024 gereed is.

<u>Overige materiële vaste activa</u>	Toegekend krediet	Besteed tot 2024	Besteed in 2024	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
Brandweerkazerne Eerbeek, hekwerken	37.748	12.291	8.794	21.085	16.663	nee
Totaal:	37.748	12.291	8.794	21.085	16.663	0

Hieronder worden het investeringskrediet nader toegelicht.

Brandweerkazerne Eerbeek, hekwerken

Project loopt door in 2025.

Materiële vaste activa, investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Het onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de materiële vaste activa met een maatschappelijk nut gedurende het jaar 2024:

Investeringskrediet in de openbare ruimte met maatschappelijk nut							€ 7.972
	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringskrediet	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Gronen en terreinen	100	0	0	0	0	0	100
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.599	387	0	233	0	73	6.679
Overige materiële vaste activa	1.237	0	0	43	0	0	1.193
Totaal :	7.936	387	0	277	0	73	7.972

Specificatie MVA, investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

In onderstaand overzicht zijn de investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige werken met een maatschappelijk nut nader gespecificeerd. Ook zijn het toegekende krediet, de bestedingen tot 2024, de cumulatieve bestedingen en het restantkrediet in beeld gebracht. In de laatste kolom staat aangegeven of het krediet eind 2024 gereed is.

<u>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</u>	Toegekend krediet	Besteed tot 2024	Besteed in 2024	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
Aanpassing infrastructuur de lans 2021	100.000	1.977	83.084	85.061	14.939	ja
Vervanging/rehabilitatie wegen	2.591.782	53.443	21.495	74.938	2.516.844	nee
Herinrichting de Wasacker 2022	1.122.000	-104.714	225.713	120.999	1.001.001	nee
Vervanging/rehabilitatie wegen 2023	2.591.782	0	0	0	2.591.782	nee
Flexwoningen, kosten woonrijpmaken	700.000	73.942	0	73.942	626.058	nee
Vervanging/rehabilitatie wegen 2024	2.591.782	0	0	0	2.591.782	nee
Vervanging masten 2020	200.000	118.674	0	118.674	81.326	nee
Vervanging armaturen 2020	345.535	338.328	0	338.328	7.207	nee
Vervanging armaturen in ledverlichting 2024	170.900	0	0	0	170.900	nee
Vervanging armaturen in ledverlichting 2023	170.900	0	0	0	170.900	nee
Brandweerkazerne Eerbeek, betonnen wasplaats	56.647	0	56.647	56.647	0	ja
Totaal:	10.641.328	481.650	386.940	868.590	9.772.738	

Hieronder worden de investeringskredieten nader toegelicht.

Aanpassing infrastructuur de Lans 2021

Dit project is binnen de raming gereed.

Vervanging/rehabilitatie wegen 2022

Uit de visie infrastructuur blijkt welke wegvakken in de gemeente Brummen voor reconstructie in aanmerking komen en op welk moment deze moeten worden uitgevoerd.

Herinrichting de Wasacker 2022

Project loopt door in 2025.

Flexwoningen, kosten woonrijpmaken 2022

Project wordt in 2025 afgerond.

Vervanging/rehabilitatie wegen 2023

Uit de visie infrastructuur blijkt welke wegvakken in de gemeente Brummen voor reconstructie in aanmerking komen en op welk moment deze moeten worden uitgevoerd.

Vervanging masten 2020

In 2024 is er een aannemer gecontracteerd, uitvoering in 2025.

Vervanging armaturen 2020

In 2024 is er een aannemer gecontracteerd, uitvoering in 2025.

Vervanging armaturen in led

Project loopt door in 2025.

Brandweerkazerne Eerbeek, betonnen wasplaats 2023
Deze is gerealiseerd.

Financiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2024.

Financiële vaste activa						€ 4.438
	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings	Desinvesterings	Aflossingen	Waarde- verminderingen	Boekwaarde 31-12-2024
<u>Kapitaalverstrekkingen aan :</u>						
- deelnemingen	42	0	0	0	0	42
<u>Leningen aan :</u>						
- overige verbonden partijen	263	0	0	-19	0	244
Overige langlopende leningen u/g	4.087	65	0	0	0	4.152
Totaal :	4.392	65	0	-19	0	4.438

Financiële vaste activa, kapitaalverstrekkingen deelnemingen

In onderstaand overzicht zijn de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen nader gespecificeerd.
Hierop zijn in 2024 geen mutaties geweest.

<u>Deelnemingen</u>	Boekwaarde 31-12-2023	mutaties	Boekwaarde 31-12-2024
Aandelen Bank Ned. Gemeenten	2	0	2
Inschrijving 3% Grootboek Nat. Schuld	2	0	2
Kapitaal Vitens	0	0	0
Aandelen Circulus BV	37	0	37
Totaal :	42	0	42

Financiële vaste activa, leningen aan overige verbonden partijen

In onderstaand overzicht zijn de leningen aan overige verbonden partijen nader gespecificeerd. Dit is een lening aan stichting Welzijn Brummen waarop in 2024 een deel is afgelost.

<u>Leningen aan : - overige verbonden partijen</u>	Boekwaarde 31-12-2023	mutaties	Boekwaarde 31-12-2024
Stichting Welzijn Brummen	263	-19	244

Financiële vaste activa, overige langlopende leningen u/g

In onderstaand overzicht zijn de overige langlopende leningen u/g nader gespecificeerd.

<u>FVA, overige langlopende leningen</u>	Boekwaarde 31-12-2023	mutaties	Boekwaarde 31-12-2024
Lening Alliander	847	0	847
Lening aan IJsselwind	58	0	58
EBEM	10	0	10
Stimuleringsfonds starters leningen nr 3581	620	22	642
Stimuleringsfonds duurzaamheid nr 3582	1.015	19	1.034
Stimuleringsfonds stimulering nr 3583	519	13	532
Stimuleringsfonds blijvers nr 3585	1.018	12	1.030
Totaal :	4.087	65	4.152

Dit betreft de uitstaande leningen aan:

Alliander

Hier wordt niet op afgelost. Jaarlijks wordt een rentevergoeding van 10% ontvangen.

De lening met Alliander loopt tot 1 December 2029, Alliander zal de lening dan in één keer aflossen.

Lening aan IJsselwind BV

In 2018 is een lening verstrekt voor de plannen tot realisatie van windenergie in het gebied De Mars/Twentekanaal. De gemeenteraad heeft op 26 oktober 2017 besloten aan IJsselwind BV een lening te verstrekken. Het rentepercentage is vastgesteld op 1,6%. De looptijd van de lening is gemaximeerd op 20 jaar. Vervroegde aflossing is boetevrij toegestaan.

Lening EBEM

Dit betreft een overbruggingslening ter hoogte van € 10.087 aan Brummen Energie (EBEM BV) voor de ontwikkeling van een zonnepark in Brummen. Tot deze lening is besloten door de raad op 19 september 2019 en is verstrekt in 2020.

SVN lening; startersfonds (nr. 3581)

De gemeente Brummen neemt vanaf 2007 deel in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Dit is een z.g. Revolving Fund. De gestorte gelden blijven eigendom van de gemeente. De gelden worden door het SVN beheerd op een gemeenterekening, waarover rente wordt vergoed. Als aanvulling verdubbelt het SVN het door de gemeente gestorte bedrag. Dit bedrag wordt beheerd op een zogenoemde bouwfondsrekening.

De gemeente kan zowel uit de gemeenterekening als de bouwfondsrekening stimuleringsleningen (startersleningen) verstrekken aan derden. Ultimo 2024 zijn leningen verstrekt tot een bedrag van € 692.428 waarin de gemeente voor 25%/50% bijdraagt. Hiervan staat ultimo 2024 nog open € 235.471 (aandeel Gemeente Brummen: € 108.685). Vanaf 2016 zijn geen nieuwe leningen meer verstrekt. In 2024 is per saldo € 22.180 gemuteerd als resultaat voor het jaar 2024.

SVN lening; duurzaamheidsleningen (nr. 3582)

Vanaf 2017 nemen wij deel in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Dit is een Revolving Fund wat inhoudt dat leningen terugbetaald worden waardoor er weer nieuwe leningen verstrekt kunnen worden. In 2017 is € 1.000.000 gestort. Dit betreft duurzaamheidsleningen voor verduurzamende maatregelen aan woningen in te stellen voor particuliere woningeigenaren en Vereniging van Eigenaren. Op 25 juni 2020 is deelname aan duurzaamheidsleningen stopgezet door de raad. Ultimo 2024 zijn leningen verstrekt tot een bedrag van € 1.263.621 waarin de gemeente voor 100%

bijdraagt. Hiervan staat ultimo 2024 nog open € 396.905. In 2024 is per saldo € 18.503 gemuteerd als resultaat voor het jaar 2024.

SVN lening; stimuleringsleningen (nr. 3583)

Vanaf 2017 nemen wij deel in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Dit is een Revolving Fund wat inhoudt dat leningen terugbetaald worden waardoor er weer nieuwe leningen verstrekt kunnen worden. In 2017 is € 500.000 gestort. Dit betreft stimuleringsleningen voor verduurzamende maatregelen aan woningen in te stellen voor particuliere woningeigenaren en Vereniging van Eigenaren, schoolbesturen, energie coöperaties en non-profitorganisaties. Ultimo 2024 zijn leningen verstrekt tot een bedrag van € 234.500 waarin de gemeente voor 100% bijdraagt. Hiervan staat ultimo 2024 nog open € 188.442. In 2024 is per saldo € 13.049 gemuteerd als resultaat voor het jaar 2024.

SVN lening; blijversleningen (nr. 3585)

Vanaf 2020 nemen wij voor deze lening deel in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Dit is een Revolving Fund wat inhoudt dat leningen terugbetaald worden waardoor er weer nieuwe leningen verstrekt kunnen worden. In 2020 is € 1.000.000 gestort. Dit betreft leningen die ingesteld zijn door de raad op 25 juni 2020 voor toekomst bestendig wonen. Ultimo 2024 zijn leningen verstrekt tot een bedrag van € 1.956.425 waarin de gemeente voor 50% bijdraagt. Hiervan staat ultimo 2024 nog open € 1.655.620 (aandeel Gemeente Brummen: € 827.810) . In 2024 is per saldo € 11.694 gemuteerd als resultaat voor het jaar 2024.

Vlottende activa, Voorraden

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorraden gedurende het jaar 2024.

Voorraden						€6.315
Voorraden	Boekwaarde 31-12-2023	Investering 2024	Resultaat 2024	Inkomsten 2024	Desinvestering 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Grond,- en hulpstoffen	0	1.048	0	0	0	1.048
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	13.814	772	0	259	0	14.576
Voorziening risico's bouwgrondexploitatie	-6.951	-2.583	0	0	0	-9.534
Vooruitbetalingen op inkoop voorraden	6	8	0	7	0	6
Totaal	6.869	-716	0	267	0	6.135

Specificatie grond,- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen	Boekwaarde 31-12-2023	Investering 2024	Inkomsten 2024	Desinvestering 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Flexwoningen, Veldkantweg 8 stuks	0	1.048	0	0	1.048
Hazenberg 22a, Brummen	0	0	0	0	0
Totaal:	0	1.048	0	0	1.048

Specificatie Voorraden, bouwgronden in exploitatie

Voor het totaal van de in exploitatie zijnde complexen kan van het verloop in 2024 het volgende overzicht worden weergegeven:

Complexen	Boekwaarde 1 januari 2024	Vermeerderingen	Verminderings	Winstuitname	Boekwaarde 31 december 2024	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31 december 2024
Hazenberg	101	2	246	143	-0		-0
Elzenbos II	-1.123	137	-	32	-954		-954
Elzenbos III	5.974	225	-	-	6.199	1.458	4.741
Burgersterrein	6.502	192	5	-	6.690	6.486	203
Kerstenterrein	1.875	24	-	-	1.899	809	1.090
Krullebaar	-101	34	8	75	-0		-0
Graaf van Limburg Stirumplein	585	157	-	-	742	781	-39
Totaal:	13.813	772	259	250	14.576	9.534	5.041

Complexen	Balanswaarde 31 december 2024	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)
Hazenberg	0				
Elzenbos II	-954	878	0	-76	-60
Elzenbos III	4.741	59	4.417	383	1.458
Burgersterrein	203	5.824	5.668	187	6.486
Kerstenterrein	1.090	140	1.196	33	809
Krullebaar	0				
Graaf van Limburg Stirumplein	-39	2.170	2.137	-6	781
	5.041	9.070	13.418	522	9.474

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van de Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) 2024 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Hieronder worden de complexen nader toegelicht:

Elzenbos II

Voor dit complex is in 2024 een tussentijdse winstneming gedaan van afgerond € 32.000

Elzenbos III en Kerstenterrein

Er zijn verkenningen bezig om deze locatie te herontwikkelen.

Industrieterrein de Hazenberg

De laatste kavel is verkocht in 2024. Het complex is per 31 december 2024 afgesloten.

Burgersterrein

Op 19 december 2024 heeft de gemeenteraad het gewijzigde plan voor het Burgersterrein (besluitnummer D447432) vastgesteld.

Krullebaar

Project is gereed en wordt per 31 december 2024 afgesloten.

Graaf van Limburg Stirumplein

In september 2023 heeft de gemeenteraad het gewijzigde plan Graaf van Limburg Stirumplein vastgesteld (besluitnummer D405459). Het plan gaat uit van 59 appartementen.

Voorziening risico's bouwgrondexploitatie

Volgens de richtlijnen van het BBV moet een voorziening getroffen worden voor grondexploitaties die een voorgecalculeerd tekort laten zien. Uit de nieuwste berekeningen van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) blijkt dat het saldo van alle verliesgevende grondexploitaties is afgenomen. Per 31-12-2024 moet er € 9.533.703 in de voorziening aanwezig zijn. Een toename van € 2.583.105, welke wordt veroorzaakt door:

Vaststelling van het gewijzigde plan Burgersterrein op 19 december 2024 door de raad leidt tot een groter tekort op dit complex. Naast dit nadeel leidt indexatie van de grondopbrengsten en grondkosten en de rekenrente tot een voordelig resultaat.

Voorraden, vooruitbetalingen

Vooruitbetalingen op inkoop voorraden	31-12-2023	Toename	Afname	31-12-2024
Voorraad "eigen verklaringen".	6	8	7	6
Totaal :	6	8	7	6

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De post uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar wordt onderscheiden in vorderingen op openbare lichamen, overige vorderingen en uitzettingen en schatkistbankieren.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		€ 10.728
Vorderingen op openbare lichamen	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
BTW compensatie fonds	3.644	4.274
Overige vorderingen op openbare lichamen	417	42
Totaal	4.062	4.317
Overige vorderingen en uitzettingen	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Debiteuren sociale zaken	760	724
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	-388	-388
Debiteuren belastingen	88	78
Negatieve crediteuren	50	53
Overige debiteuren	1.442	787
Voorziening dubieuze overige debiteuren	-16	-46
Totaal	1.936	1.209
Schatkistbankieren	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Schatkistbankieren	4.205	5.203
Totaal	4.205	5.203

Schatkistbankieren

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor gemeente Brummen geldt voor 2024 een drempelbedrag van € 1.303.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2024 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2024 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1303	1303	1303	1303
		Kwartaal 1	Kwartaal	Kwartaal	Kwartaal
		2	3	4	
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	420	517	461	568
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	884	786	843	735
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	65.162	65.162	65.162	65.162
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	65.162	65.162	65.162	65.162
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		Drempelbedrag	1303	1303	1303
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal	Kwartaal	Kwartaal
		2	3	4	
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	38.176	47.044	42.380	52.285
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	420	517	461	568

Flottende activa, liquide middelen

De post liquide middelen wordt onderscheiden in:

Liquide middelen		€ 919
Liquide middelen	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Kassaldi	11	10
Bank Nederlandse Gemeenten	904	903
ABN- AMRO	7	5
Totaal	923	919

Vlottende activa, overlopende activa

De post overlopende activa wordt onderscheiden in onderstaande posten. Deze posten worden daarna nader gespecificeerd.

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Overige overlopende activa	2.791	3.789
Nog te ontvangen bijdragen van de overheid met specifiek bestedingsdoel		
- Rijk	32	653
- overige Nederlandse overheidslichamen	78	152
Totaal	2.901	4.595

Specificatie overige overlopende activa	31-12-2023	31-12-2024
Nog te ontvangen bedragen	2.296	3.012
Vooruitbetaalde bedragen	495	777
Waarborgsommen	1	1
Totaal overige overlopende activa	2.791	3.789

Vlottende activa, nog te ontvangen bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Nog te ontvangen bedragen van overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel (BBV art. 52a lid 2)	Saldo per 31-12-2023	Toevoeging 2024	Ontvangen 2024	Saldo per 31-12-2024
Rijk				
Specifieke Uitkering Sport 2022 (H4)	13	0	13	0
Specifieke Uitkering Sport 2023 (H4)	15	219	0	36
Kwijtschelden publieke schulden SZW	5	0	4	0
Doorstroomlocatie Michaelshoeve	0	9818	364	617
	32	1.002	381	653
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Bestuurskrachtonderzoek	0	15	0	15
Bestuurlijke Toekomst	0	85	0	85
Deltaprogramma Zoetwater (E87B)	0	5	0	5
Project Warmtenet Eerbeek Loenen	0	16	0	16
POP3	78	-78	0	0
Groene opgave landschap	0	31	0	31
	78	75	0	152
Totaal	110	1.0764	381	8053

Hieronder worden de nog te ontvangen bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel toegelicht.

Rijk

Specifieke Uitkering Sport 2023

Deze afrekening is begin 2025 afgewikkeld.

Kwijtschelden publieke schulden SZW

De kosten zijn via de SiSa in deze jaarstukken verantwoord.

Doorstroomlocatie Michaelshoeve

Dit betreft kosten voor de doorstroomlocatie statushouders. In 2025 is hier een SiSa regeling voor in het leven geroepen. Verantwoording over 2024 zal plaatsvinden in de SiSa verantwoording over 2025.

Overige Nederlandse overheidslichamen**Bestuurskrachtonderzoek**

Dit project wordt medegefinancierd door de Provincie Gelderland.

Bestuurlijke toekomst

Dit project wordt medegefinancierd door de Provincie Gelderland.

Deltaprogramma Zoetwater

Dit project wordt medegefinancierd door de Provincie Overijssel.

Groene opgave landschap

Dit project loopt van 2016 t/m 2025.

Vaste passiva, eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

Eigen vermogen	€ 22.708
----------------	----------

Eigen vermogen	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserves	8.106	12.623
Bestemmingsreserves	8.935	9.386
Nog te bestemmen resultaat	4.228	700
Totaal	21.269	22.708

	Saldo per 31-12-2023	Toevoeging 2024	Onttrekking 2024	Bestemming 2024	Verminderen ter dekking van afschrijvingen	Saldo per 31-12-2024
Algemene reserves						
Algemene reserve	8.106	1.517	-	-		9.623
Behoedzaamheidsreserve		3.000	-	-	-	3.000
Totaal algemene reserves :	8.106	4.517	-	-	-	12.623
Bestemmingsreserves						
Toerisme en Recreatie	340	337	234	-	-	443
Corona	79	-	-	-	-	79
Behoedzaamheidsreserve	1.000	-1.000				0
Grondexploitatie	4.263	1.661	1.717	-	-	4.207
Centrum Brummen	753	-	753	-	-	-
Ruimte voor Eerbeek	278	282	282	-	-	278
Ligt op Groen	414	361	28	-	-	747
Hervormingsagenda Jeugdzorg	300	-	-	-	-	300
Kosten opvang Ontheemden	1.441	2.749	1.763	-	-	2.427
Duurzaamheid	66	75	26	-	-	116
Onderwijs huisvesting (IHP)	-	275	68	-	-	207
Beschermd thuis	-	582	-	-	-	582
Totaal bestemmingsreserves :	8.935	5.322	4.871	-	-	9.386
Nog te bestemmen resultaat	4.228	700	-	-4.228	-	700
Totaal eigen vermogen	21.269	10.539	4.691	-4.228	-	22.708

Hieronder een nadere toelichting

Algemene reserves

Algemene reserve

Aan deze reserve is het rekening resultaat 2023 toegevoegd.

Behoedzaamheidsreserve

Vanuit het bestemmingsresultaat jaarstukken 2023 is deze reserve aangevuld met € 2 miljoen. Daarnaast is het saldo vanuit het jaar 2023 overgeheveld van bestemmingsreserves naar de algemene reserves. Deze overheveling is op basis van de vastgestelde nota Reserves en Voorzieningen 2024 (D436.715) in de raadsvergadering van 19 september 2024.

Bestemmingsreserves

Toerisme en Recreatie

In 2024 is 25% van de werkelijke opbrengst toeristenbelasting aan deze reserve toegevoegd. Deze reserve is ingezet voor de volgende projecten:

*Specificatie (bedragen * € 1,-)*

Project	Toevoeging	Onttrekking
Kosten Toerisme en Recreatie		€ 192.071
Organisatiekosten beleid Toerisme en Recreatie		€ 30.000
Kosten recreatieterreinen		€ 8.114
Afschrijvingslasten Boshoffweg en recreatieve fietspaden		€ 3.636
25% opbrengst toeristenbelasting	€ 337.288	
Totaal	€ 337.288	€ 233.820

Corona

Geen mutaties.

Behoedzaamheidsreserve

Het saldo vanuit het jaar 2023 is overgeheveld van bestemmingsreserves naar de algemene reserves. Deze overheveling is op basis van de vastgestelde nota Reserves en Voorzieningen 2024 (D436.715) in de raadsvergadering van 19 september 2024.

Grondexploitatie

Vanuit het bestemmingsresultaat jaarstukken 2023 is een bedrag van per saldo € 130.259 toegevoegd. Daarnaast is € 186.272 onttrokken ten gunste van de bestemmingsreserve Ligt op Groen.

Centrum Brummen

Geen mutaties.

Ruimte voor Eerbeek

Vanuit het bestemmingsresultaat jaarstukken 2023 is een bedrag van € 282.000 toegevoegd en onttrokken. Dit laatste ter dekking van de tekorten op de bouwgrondcomplexen in Eerbeek.

Ligt op Groen

Deze reserve is ingezet voor de volgende projecten:

*Specificatie (bedragen * € 1,-)*

Project	Toevoeging	Onttrekking
Bijdrage Ligt op Groen	€ 175.000	
Bijdrage vanuit reserve Grondexploitatie i.v.m. het afsluiten van 2 complexen	€ 186.272	
Landschapscontract		€ 11.304

Natuur inclusief landbouw		€ 9.000
Vissteiger Hallsebrug		€ 7.950
Totaal	€ 361.272	€ 28.254

Kosten opvang ontheemden

Van het rijk is een bedrag van € 2.748.690 ontvangen. De gerealiseerde kosten aan normbedragen en transitiekosten bedragen in totaal € 1.108.914. Het resultaat verkoop van de helft van de Flexwoningen laat een nadeel zien van € 126.865. Voor de Doorstroomlocatie aan de Michaelshoeve is in 2025 een SiSa regeling in het leven geroepen, in 2024 is er voor € 347.337 meer kosten gemaakt dan dat er vergoed wordt, dit bedrag wordt uit de reserve onttrokken. Het boekverlies van de verkoop van 8 Flexwoningen in 2025, € 179.999, is in 2024 ten laste van deze reserve geboekt. Per saldo kan er een bedrag van € 985.576 worden toegevoegd.

Hervormingsagenda Jeugdzorg

Geen mutatie in 2024.

Duurzaamheid

Deze reserve is ingezet voor de incidentele projecten met een bedrag van € 25.745 volgens de vastgestelde begroting. Daarnaast is € 75.000 toegevoegd volgens de vastgestelde begroting.

Vaste passiva, voorzieningen

De post voorzieningen wordt onderscheiden in:

Voorzieningen	€ 7.143
----------------------	----------------

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.430	2.711
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	928	924
Voorziening waarvoor heffing wordt geheven	2.960	3.508
Totaal	6.318	7.143

Voorzieningen	Saldo per 31-12-2023	Toevoeging 2024	Vrijval 2024	Onttrekking 2024	Saldo per 31-12-2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Pensioenaanspraken wethouders	1.716	318	-	121	1.912
Voorziening wachtgeld bestuurders	445	264	-	283	426
Voorziening WW uitkeringen werknemers	70	43	-	-	113
Afloopkosten complex Elzenbos	46	-	42	4	0
Verlofsparen personeel	153	69	-	-	222
Voorziening Grex	0	39	0	0	39
Subtotaal	2.429	732	42	408	2.711
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	137	536	-	474	199
Voorziening voedselbos	26	-	-	2	24
Wegenonderhoud	647	868	-	815	700
Onderhoud lantaarnpalen	118	-	118	-	-
Subtotaal	928	1.404	118	1.291	923
Voorziening waarvoor heffing wordt geheven					
Rioolheffing (art 44 lid 2)	-	49	-	-	49
Riool renovaties	1.423	500	-	10	1.913
Afvalstofheffing	1.538	8	-	-	1.546
Subtotaal	2.961	558	-	10	3.508
Totaal voorzieningen	6.318	2.694	160	1.710	7.143

Hieronder een nadere toelichting

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's

Pensioenaanspraken wethouders

Deze voorziening is getroffen om aan de pensioenverplichtingen te kunnen voldoen voor de pensioengerechtigden die op 31-12-2009 nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. De onttrekking wegens uitkeringen bedroeg in 2024 € 121.488. De voorziening moet verhoogd worden met een bedrag van € 317.824 om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen. Voor de wethouders, die na 2009 zijn aangetreden, zijn de pensioenverplichtingen ondergebracht bij een pensioenverzekeraar. Voor de pensioengerechtigden die op 31-12-2009 al 65 jaar of ouder waren wordt jaarlijks de last in de exploitatie verantwoord.

De voorziening pensioenaanspraken wethouders is gebaseerd op:

- sterftetabel GBM/GBV 2010-2015
- rente 2,325%
- indexatie van de pensioenen per 1 januari 2025

Voorziening wachtgeld bestuurders

Deze voorziening is nodig om aan de verplichtingen te kunnen voldoen als gevolg van onder meer de bestuurswisselingen. De onttrekking wegens uitkeringen bedroeg in 2024 € 282.655. De voorziening moet verhoogd worden met een bedrag van € 263.622 om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen. Deze extra verhoging is mede het gevolg van een instroom van 1 oud bestuurder.

Voorziening WW uitkeringen werknemers

Deze voorziening is nodig om aan de verplichtingen te kunnen voldoen als gevolg van opgebouwde WW-rechten van ex-werknemers. Als overheidswerkgever zijn wij voor het ambtelijk personeel eigen risicodragers in het kader van de Werkloosheidswet. Het UWV bepaalt de duur en hoogte van de WW-uitkering en betaalt die uit. De kosten komen vervolgens voor rekening van de werkgever. Voor toekomstige verplichtingen moet een bedrag van € 42.515 worden gestort.

Kosten afloop complex Elzenbos

Betreft geschatte kosten bouwrijp maken ten behoeve van het afgesloten deel grondexploitatie Elzenbos (Alant en Akkergeelster). In 2024 is aan de Akkergeelster voor € 4.125 aan kosten gemaakt. De werkzaamheden zijn volledig afgerond, dat betekent dat het restant van € 42.030 kan vrijvallen ten gunste van het resultaat.

Voorziening spaarverlof

Vanaf 2022 is in de nieuwe cao opgenomen dat medewerkers het bovenwettelijke verlof mogen sparen voor later. Het verlofsparen is bedoeld om medewerkers in alle levens- en carrière-fasen in staat te stellen om de werktijd af te stemmen op de eigen behoeften. Volgen de voorschriften (BBV) moet er een voorziening worden getroffen voor het aantal uren dat is aangevraagd. De totale kosten bedragen € 69.079 in 2024.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Onderhoud gemeentelijk onroerend goed

Deze voorziening wordt jaarlijks gevoed ten laste van de exploitatie. De werkelijke kosten aan groot onderhoud bedroegen in 2024 € 466.000. Geraamd € 484.000.

Hierna een toelichting op grote financiële afwijkingen ten opzichte van de planning:

€ 38.000 nadeel Rhienderoord, terugontvangen btw over afgelopen jaren,

€ 35.000 voordeel, MFC's waaronder Troelstralaan doorschuiven werkzaamheden.

Voorziening voedselbos

Het project zit nog in de ontwikkelingsfase. De aanloopkosten worden uit deze voorziening gedekt.

Onderhoud wegen

In 2020 is het wegenbeheerplan vastgesteld door het college.

*Specificatie (bedragen * € 1,-)*

Raming budget groot onderhoud	€ 814.000
Werkelijke kosten	€ 815.000
Restant	€ 0

De dotatie bedroeg € 868.000.

Onderhoud lantaarnpalen

Deze voorziening is vervallen.

Voorzieningen waarvoor een heffing wordt geheven

Rioolheffing (art 44 lid2)

In 2024 wordt een bedrag van € 49.362 toegevoegd aan deze voorziening. Dit is ruim € 9.000 hoger dan begroot en komt vooral door de lagere kosten. Daarnaast is er sprake van een lagere toerekening aan overhead. Tegenover deze meevallende kosten pakt de opbrengst rioolheffing fors lager uit dan begroot.

Rioolrenovaties

De toevoeging aan deze voorziening is in 2024 op € 500.000 gesteld als gevolg van het vastgesteld waterplan. De werkelijke kosten 2024 hebben geleid tot een onttrekking aan de voorziening ad € 10.000.

Projecten voor rioolvervanging/renovatie riolering zijn gekoppeld aan andere disciplines (herinrichting wegen, waterplan e.d.) Bij deze projecten is vertraging ontstaan of is nog niet duidelijk hoe toekomstige situatie riolering wordt.

Afvalstoffenheffing

In totaliteit zijn de werkelijke lasten van het ophalen en verwerken van het afval in lijn met begroting. We zien wel lagere toegerekende kosten van overhead op dit taakveld. De totaalopbrengst afvalstoffenheffing en opbrengst vanuit het afvalfonds zijn ruim € 208.000 hoger dan geraamd. Uiteindelijk wordt een bedrag van afgerond € 8.500 toegevoegd aan de voorziening

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2024:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer					€ 39.451
Vaste schulden >1 jaar	Saldo per 31-12-2023	Vermeerdering 2024	Aflossing 2024	Rentelast 2024	Saldo per 31-12-2024
Onderhandse leningen					
Bank Nederlandse gemeenten	41.967	0	-9.316	221	32.651
Gemeente Huizen	7.650	0	-850	225	6.800
Totaal onderhandse leningen :	49.617	0	-10.166	446	39.451
Waarborgsommen	1	0	0	0	1
Totaal	49.617	0	-10.166	446	39.451

In 2024 is er € 10.165.997 afgelost terwijl de limiet € 12.938.400 (20% van het begrotingstotaal: € 64.692.000) was. Hiermee is de rente risiconorm niet overschreden. De totale rentelasten over het jaar 2024 bedragen afgerond € 446.000.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De post netto-vlottende schulden wordt onderscheiden in:

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	€ 7.048
---	----------------

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Kasgeldlening	0	5.000
* Overige schulden	2.649	2.048
Totaal	2.649	7.048

* Overige schulden	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Crediteuren gemeente Brummen algemeen	2.602	2.022
Negatieve debiteuren	14	2
Crediteuren Sociale Zaken	33	24
Totaal	2.649	2.048

Vlottende passiva, overlopende passiva

De post overlopende passiva wordt onderscheiden in:

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Overige overlopende passiva	€ 4.180	6.385
Vooruitontvangen bedragen van het Rijk	€ 2.716	3.518
Vooruitontvangen bedragen Overheid	€ 398	252
Totaal	7.295	10.156

Specificatie overige overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Nog te betalen bedragen	3.851	5.379
Vooruitontvangen bedragen	329	1.006
Totaal overige overlopende passiva	4.180	6.385

Overlopende passiva, ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Verloopoverzicht Vooruitontvangen bijdragen Europese en Nederlandse overheidslichamen met specifiek bestedingsdoel	Saldo per 31-12-2023	Toevoeging 2024	Vrijval 2024	Onttrekking 2024	Saldo per 31-12-2024
Rijk					
OAB - D8	128	494	0	371	251
Verkeersveiligheid - E20/E84	260	0	99	0	161
Ventilatie in scholen - C32	150	0	0	150	0
SPUK Sportakkoord - H8	0	0	0	0	0
Woning onder Hoogspanning - K1	29	0	0	0	29
Buurt,- en Dorpshuizen	21	0	21	0	0
Aanpak energiearmoede en isolatie - J55	267	0	0	129	138
Preventieakkoord	10	0	0	5	5
Huisvesting aandachtsgroepen - J209	245	0	0	0	245
Onderwijsroute - G13	7	19	0	26	0
GALA - H30	72	380	0	310	143
Onderwijsvertraging NPO - D14	20	0	0	20	0
Nationaal Isolatieprogramma - J94	667	1.061	0	80	1.649
CDOKE regeling - K28	339	497	0	199	637
Noodfonds energie amateursport - H31	12	0	0	12	0
Transitievergoeding Ontheemden - M16	49	0	0	49	0
Bouwimpuls - J105	300	0	0	300	0
Inburgering - G10	138	431	0	460	109
Lokale bibliotheekvoorzieningen - D23	0	118	0	0	118
Versterking cliëntondersteuning - H21	0	50	0	19	31
	2.716	3.050	120	2.129	3.518
Overige Nederlandse overheidslichamen					
Landschapscontract	134	0	0	34	100
Groene Opgave Landschap	3	0	0	3	0
Natuurinclusieve landbouw	9	46	0	44	10
Zoetwater Oost Nederland - E87B	30	0	0	30	0
Winterfonds	56	0	0	21	35
Project Warmtenet Eerbeek Loenen	119	0	0	119	0
Bijdrage inhuur cap Flexwoningen	48	0	0	48	0
IZA-Spuk - H35B	0	212	0	166	46
Soortenmanagementplan - J117B	0	98	0	37	6
	398	356	0	502	252
Totaal	3.115	3.406	120	2.631	3.770

Hieronder worden de overlopende passiva vooruitontvangen voorschotbedragen overheidslichamen toegelicht.

Rijk

Onderwijs Achterstandenbeleid (OAB)

Dit betreft het Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid /Voor- en vroegschoolse Educatie.

Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023

Deze regeling loopt van 1 juli 2022 t/m 31 december 2027.

Woning onder hoogspanning

Binnen onze gemeentegrens moet er een woning worden afgebroken omdat deze onder een hoogspanningslijn ligt. De kosten van sloop en herbouw nieuwe woning worden volledig vergoed door het Rijk.

Aanpak energiearmoede en isolatie

Betreft een specifieke uitkering ter ondersteuning van kwetsbare huishoudens in huur- en koopwoningen. Zij kunnen ondersteund worden bij het nemen van maatregelen om op korte termijn de energierekening te verlagen.

Preventieakkoord

De uitkering is bestemd voor het terugdringen van roken, problematisch alcoholgebruik en overgewicht.

Huisvesting aandachtsgroepen

Middels deze subsidie wordt beoogd om gemeenten te stimuleren om extra woonruimte voor aandachtsgroepen te realiseren, door een bijdrage te leveren aan het financiële tekort. In 2025 is het resterende bedrag terugbetaald.

Onderwijsroute

De Onderwijsroute is bedoeld voor inburgeraars met een hoge leerbaarheid, die gemotiveerd zijn een opleiding in het Nederlandse onderwijs te volgen. De extra middelen zijn ook bedoeld voor voorzieningen die, totdat het aanbod is gerealiseerd, worden getroffen vanwege de vertraging die als gevolg van het ontbreken van aanbod van de onderwijsroute is ontstaan.

GALA

Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026.

Nationaal Isolatieprogramma

Deze specifieke uitkering is voor het verduurzamen van slecht geïsoleerde woningen.

Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

Het doel van deze meerjarige regeling is om de capaciteit bij decentrale overheden te vergroten voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid

Inburgering

Betreft een specifieke uitkering voor de bekostiging van inburgeringsvoorzieningen.

Lokale bibliotheekvoorzieningen

Betreft een specifieke uitkering voor het verbeteren of doorontwikkelen van bestaande bibliotheekvoorzieningen.

Versterking cliëntondersteuning

Betreft een specifieke uitkering om aan de slag te gaan met de lokale versterking van cliëntondersteuning.

Overige Nederlandse overheidslichamen

Landschapscontract

Dit project loopt voor de periode van 2023 t/m 2027.

Natuurinclusieve landbouw

Samen met de Vereniging Natuur en Milieufederatie Gelderland is een projectovereenkomst afgesloten. Doelstelling: Stimuleren van de realisatie van natuurinclusieve landbouw in het gebied met aandacht voor klimaat, waterkwaliteit, gezonde bodem en lagere stikstofuitstoot.

Winterfonds

In overleg met de Provincie blijft deze subsidie beschikbaar voor het verduurzamen van locaties gericht op maatschappelijke ontmoeting en sociale verbinding (bijv. dorps- en buurthuizen)

IZA-Spuk

Deze middelen zijn bedoeld om uitvoering te geven aan het regioplan en de bijbehorende werkagenda, Apeldoorn is hiervoor de mandaatgemeente en ontvangt de uitkering.

Soortenmanagementplan

De subsidie is bestemd voor voorbereiding van soortenmanagementplan.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In de tabel hieronder zijn de belangrijkste meerjarige financiële verplichtingen opgenomen die moeten voldoen aan de Europese aanbestedingsregels.

*Specificatie (bedragen * € 1,-)*

nr.	Omschrijving	Looptijd	Startdatum	Einddatum	Contractwaarde
1	Dienstverleningsovereenkomst uitvoering Participatiewet en leerplicht	3 jaar + optie verlenging 2 jaar	1-1-2020	31-12-2024	€ 3.773.000
2	Leveringsovereenkomst elektriciteit	5 jaar + 1 jaar verlenging	1-1-2024	31-12-2025	€ 1.873.000
3	Leveringsovereenkomst gas	1 jaar en 3 maanden	1-1-2024	31-12-2025	€ 307.000
4	Raamovereenkomst Individuele voorzieningen voor jeugdigen en maatwerkvoorzieningen voor volwassenen in het kader van de Jeugdwet, Wmo lokaal en Maatschappelijke Opvang/Beschermde Wonen GGZ	3 jaar + optie verlenging 3 keer met 2 jaar	1-1-2019	31-12-2023	€ 42.211.000
5	Raamovereenkomsten Wmo hulpmiddelen	2 jaar + optie verlenging van 2 keer met 2 jaren.	1-10-2018	30-9-2024	€ 3.338.000
6	Onderhoud gazon en sportvelden	2 jaar + optie verlenging 5 keer met 1 jaar	15-3-2019	15-3-2026	€ 257.000
7	Onderhoud openbare verlichting 2020-2024	2 jaar + optie verlenging 2 keer met 1 jaar	1-3-2023	29-2-2024	€ 401.000
8	Accountantsdiensten	3 jaar + optie verlenging 4 keer met 1 jaar	Boekjaar 2021	Boekjaar 2027	€ 494.000
9	Planeconomische advisering	2 jaar + optie verlenging 2 keer met 1 jaar	3-10-2022	2-10-2024	€ 500.000
10	Platform Natuurinclusieve landbouw Gelderland	t/m 2024	1-8-2020	31-7-2024	€ 9.000
11	Landschapsregeling 2023-2027	4 jaar	1-5-2023	30-4-2027	€ 230.282
12	Overeenkomst gym- en zwemvervoer	2 schooljaren + verlengoptie tot 17-7-2026	23-8-2022	12-7-2024	€ 151.613
13	Aankoop 16 Flexwoningen ten behoeve van opvang ontheemden Oekraïne				€ 2.275.000
14	Uitbesteding salarisadministratie	4 jaar + optie verlenging 2 keer met 1 jaar	1-1-2023	31-12-2026	€ 348.000
15	Raamovereenkomst Leerroute wet inburgering 2021	4 jaar + optie verlenging 2 keer met 1 jaar	1-10-2022	30-9-2026	€ 750.000
16	Reinigen en inspecteren riolering	15 maanden + optie 2 jaar + 3 keer met 1 jaar	7-9-2022	31-12-2023	€ 375.000
17	Maaien van bermen en watergangen	3 jaar + optie 2 keer met 1 jaar	8-5-2023	7-5-2026	€ 725.000
18	Vegen van wegen en onkruidbestrijding op verhardingen	3 jaar + optie 2 keer met 1 jaar	1-7-2023	30-6-2026	€ 750.000
19	Solarparking, aanbrengen van dakbedekking met zonnepanelen	2 jaar	1-4-2024	31-3-2026	€ 727.275
20	Groenonderhoud in de wijken	2 jaar met optie 6 keer met 1 jaar	1-5-2024	30-4-2026	€ 1.150.000
21	Aanbrengen deelliniers en reparatiewerkzaamheden	2 jaar met optie 2 keer met 1 jaar	5-8-2022	4-8-2024	€ 339.704
22	Schoonmaak en glasbewassing	3 keer met 2 jaar	1-1-2025	31-12-2028	€ 450.000
23	Juridische adviesdiensten	1 keer met 6 maanden	22-1-2025	31-12-2025	€ 300.000
24	Levering, implementatie en onderhoud integrale applicatie voor Wmo,	3 keer met 2 jaar	1-11-2024	31-10-2029	€ 700.000

nr.	Omschrijving	Looptijd	Startdatum	Einddatum	Contractwaarde
	jeugdwet en bijbehorende regelingen				
25	Vervangen Nutanix	licentie	24-2-2025	28-4-2028	€ 348.220

De financiële verplichting die voortvloeit vanuit de planeconomische advisering (nr. 9) had Europees aanbesteed moeten worden. Omdat dit niet gebeurd is, is deze opgenomen in het overzicht. De raamovereenkomst stopt zodra de maximale waarde van € 500.000 bereikt is.

Verlofuren en pensioenen (oud)-wethouders

De openstaande verlofuren per einde boekjaar worden niet als verplichting op de balans opgenomen. Wel wordt jaarlijks inzichtelijk gemaakt welke waarde ze vertegenwoordigen. Per 31-12-2024 bedraagt dit € 796.000.

Van de pensioenen van oud-wethouders die vóór 2009 tot uitbetaling zijn gekomen, zijn de jaarlasten in de jaarrekening verwerkt. Toekomstige lasten van die pensioenen zijn niet opgenomen in de voorziening pensioenen voor (oud)-wethouders maar worden jaarlijks verantwoord als last in de exploitatie. In de begroting is rekening gehouden met deze lasten.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Borg- en garantstellingen

Via de achtervang van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staan wij garant voor de leningen die de woningstichting Veluwonen afsluit. Per ultimo 2024 gaat het om een bedrag van ruim € 60 miljoen.

De garantstelling van HVO leningen heeft betrekking op hypothecaire leningen van personeelsleden. Deze leningen zijn hier vanaf 2002 ondergebracht. Vanaf 1-1-20019 is de mogelijkheid voor personeelsleden om een hypothecaire lening via de gemeente af te sluiten afgeschaft. Het betreft dus een sterfhuisconstructie.

De garantstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Categorie lening / geldnemer	Aard / omschrijving	Oorspronkelijk bedrag lening	Percentage borgstelling	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2024
Woningstichting Veluwonen	Achtervang WSW	70.079	50%	64.079	60.379
NWB Bank	Achtervang Veluwonen	12.300	100%	12.300	12.300
HVO Leningen	Verstreken waarborg	99	100%	99	99
Totaal		82.478		76.478	72.778

Gebeurtenissen na balansdatum

Flexwoningen

We zijn met Veluwonen in gesprek geweest over de verkoop van de Flexwoningen. In boekjaar 2024 is de eerste helft van de Flexwoningen verkocht, de tweede helft begin boekjaar 2025.

Toelichting op de Baten en Lasten

Inleiding

Hierna wordt een toelichting gegeven op de diverse onderdelen van het overzicht baten en lasten. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

- een analyse van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie per programma;
- een overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien;
- een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd;
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves;
- analyse ten aanzien van de begrotingsrechtmatigheid;
- de informatie in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt vastgesteld met inachtneming van hetgeen omtrent de financiële positie op de balansdatum is gebleken tussen het moment van opmaken van de jaarstukken en het tijdstip van vaststelling daarvan, voor zover deze aanvullende informatie onontbeerlijk is voor het bedoelde inzicht.

Analyse afwijkingen tussen begroting na wijziging en realisatie per programma

Hierna wordt een analyse gegeven van de afwijkingen tussen begroting na wijziging en realisatie per programma.

Financieel resultaat Programma 1

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
1 Bestuur en veiligheid				
Lasten	5.412	5.813	6.567	754
Baten	382	599	717	117
Totaal 1 Bestuur en veiligheid	-5.030	-5.214	-5.850	-636

Toelichting financiële afwijkingen Programma 1

Lasten

Bedrag	V/N	Toelichting
€ -378	N	Hogere kosten vanwege noodzakelijke inhuur KCC/Burgerzaken.
€ 65	V	Bestuurskrachtonderzoek nog niet afgerond in 2024. Restant nog nodig in 2025.
€ -437	N	Hogere kosten pensioenverplichtingen en wachtgeldverplichtingen oud bestuurders.
€ -41	N	Hogere kosten leges reisdocumenten, naturalisaties, burgerlijke stand en verkiezingen (zie ook baten)
€ 25	V	Lagere kosten maatschappelijke opvang evacués Soedan
€ 12	V	Overige kleine mutaties
€ -754	N	

Baten

Bedrag	V/N	Toelichting
€ -25	N	Bestuurskrachtonderzoek nog niet afgerond in 2024. Afrekening volgt in 2025.
€ 85	V	Hogere leges reisdocumenten, naturalisaties en burgerlijke stand (zie ook lasten)
€ 64	V	Hogere subsidies voor opvang evacués Soedan.
€ -7	N	Overige kleine mutaties
€ 117	V	

Financieel resultaat Programma 2

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
2 Fysieke leefomgeving				
Lasten	15.723	21.070	23.050	1.980
Baten	7.746	13.141	15.081	1.939
Stortingen	75	2.038	5.128	3.090
Onttrekkingen	425	3.055	4.803	1.748
Totaal 2 Fysieke leefomgeving	-7.627	-6.911	-8.294	-1.383

Toelichting financiële afwijkingen Programma 2**Lasten**

Bedrag	V/N	Toelichting
€ 17	V	Lagere kosten ambtelijke capaciteit. Vooral veroorzaakt door openstaande vacatures.
€ 162	V	Budget structurele kosten voor activiteiten klimaat en duurzaamheid
€ -245	N	Werkelijke kosten warmtenet. Zie ook baten. Restant wordt gedekt uit budget klimaat en duurzaamheid (post hiervoor genoemd)
€ 131	V	Incidenteel projectbudget voor klimaat en duurzaamheid. Voor de uitvoering van het biodiversiteitsplan en project Drinkbare IJssel is in 2025 nog budget nodig.
€ -129	N	Spuk aanpak energiearmoede kwetsbare huishoudens (zie ook baten)
€ -80	N	Spuk nationale isolatieprogramma (zie ook baten)
€ 223	V	Spuk tijdelijke regeling capaciteit (CDOKE) (zie ook baten)
€ -57	N	Project versnelling natuurinclusief (zie ook baten)
€ 343	V	Lagere kosten RES. Brummen is penvoerder dus neutraal voor de gemeentelijke exploitatie. (zie ook baten)
€ 37	V	Lagere kosten project Landschapscontract 2023-2027 (zie ook baten en onttrekkingen)
€ -44	N	Kosten project natuurinclusieve landbouw (zie ook baten)
€ 349	V	Lagere kosten Ruimte voor Eerbeek, met name door nog niet besteed budget voor toekomstige investeringen.
€ 36	V	De kosten van de routekaart is nog niet afgerond en volledig besteed in 2024
€ 1.615	V	Het restant van opvangkosten Oekraïners wordt verrekend met de reserve toekomstige kosten ontheemden (zie ook baten en reservemutaties)
€ 1.020	N	Hogere kosten doorstroomlocatie Michaelshoeve. Deze worden volledig vergoed door het Ministerie (zie ook baten)
€ 62	V	Lagere kosten omgevingsvergunning bouwen. Het welstandbeleid is nog niet afgerond en er is minder externe expertise nodig geweest.
€ 2.583	N	Uitkomst berekening Meerjaren Prognose Grondexploitatie. Onder andere herziening plannen Burgersterrein van industrie naar woningbouw.
€ -34	N	Hogere (energie)kosten voormalige Wilhelminaschool en plankosten burg Dekkerplein
€ -1.214	N	Hogere financiële afrekening wegens verkoop van de helft van de Flexwoningen (zie ook baten en onttrekkingen)
€ -164	N	Afboeking deel boekwaarde gebouw Kollergang 14 in verband met verkoop aan sportschool. (zie ook baten)
€ 142	V	Lagere kosten invoering Omgevingswet en minder benodigde advieskosten voor toetsing particuliere plannen.
€ 96	V	Voordeel bij riolering wegen niet uitgevoerde projecten. Kosten riolering worden verrekend met de voorziening rioolheffing.

€ -60	N	Hogere kosten bij wegen, openbare verlichting en gladheidsbestrijding
€ 33	V	Minder capaciteitsinzet personeel Werkfit bij openbare reiniging en reiniging van wegen.
€ -77	N	Hogere kosten mobiliteitsplan wegens participatieonderdelen en inhoud en gemaakte kosten voor fietspad lang Dierenseweg (zie ook baten).
€ 186	V	Lagere kosten openbaar groen voor het incidentele project uitbreiding en uitdelen bomen aan inwoners in 2024. Project wordt in 2205 afgerond en uitgedeeld.
€ 81	V	De renovatie van het openbaar groen in de Eerbeekse Enk is nog niet afgerond in 2024 en wordt in 2025 afgerond.
€ -52	N	Bij het reguliere onderhoud van het openbaar groen pakken de kosten hoger uit. Dit wordt met name veroorzaakt door capaciteitsverschuiving personeel Werkfit.
€ 189	V	Lagere kosten meerjarig project Groene opgave landschap. (zie ook baten)
€ 55	V	Minder capaciteitsinzet personeel Werkfit bij onderhouden begraafplaatsen.
€ 22	V	Overige kleine mutaties
€ -1.980	N	

Baten

Bedrag	V/N	Toelichting
€ -40	N	Lagere ontvangsten voor kosten energieloket en energietoezicht bedrijven
€ 135	V	Bijdrage Provincie voor project warmtenet
€ 129	V	Spuk aanpak energiearmoede kwetsbare huishoudens (zie ook lasten)
€ 80	V	Spuk nationale isolatieprogramma (zie ook lasten)
€ -223	N	Spuk tijdelijke regeling capaciteit (CDOKE) (zie ook lasten)
€ 37	V	Project versnelling natuurinclusief (zie ook lasten)
€ -343	N	Lagere baten RES. Brummen is penvoerder dus neutraal voor de gemeentelijke exploitatie. (zie ook lasten)
€ -27	N	Lagere toe te rekenen bijdrage project Landschapscontract 2023-2027 (zie ook lasten en onttrekkingen)
€ 44	V	Hogere toe te rekenen subsidiebijdrage project natuurinclusieve landbouw (zie ook lasten)
€ 38	V	Extra ontvangen subsidie voor ontwikkelkosten PAKhuis en Oranje Nassaplein
€ 25	V	Hogere rijksbijdrage voor opvang Oekraïners.
€ 673	V	Rijksbijdrage kosten doorstroomlocatie Michaelshoeve
€ 162	V	Hogere leges omgevingsvergunning bouwen.
€ 250	V	Uitkomst (tussentijdse) winstneming Meerjaren Prognose Grondexploitatie.
€ 81	V	Bij gronden en landerijen een hogere opbrengst door verkoop van een pand op de Hazenberg, groenstroken en div. percelen voor transformatiestations.
€ 987	V	Per saldo een voordelig resultaat wegens verkoop van de helft van de Flexwoningen in Eerbeek.
€ 42	V	Positieve resultaat afwikkeling voorziening voor kosten plangebied Elzenbos deel I.
€ 166	V	Resultaat verkoop 2e deel gebouw Kollergang 14 aan sportschool (zie ook lasten).
€ 155	V	Hogere bijdrage aan Ligt op Groen gelden van een aantal grote nieuwbouwprojecten. (zie ook stortingen)
€ -290	N	Bij riolering is per saldo minder rioolheffing ontvangen dan geraamd.
€ 59	V	Hogere leges en straatwerkvergoedingen van nutsbedrijven.
€ 35	V	Bijdrage Provincie voor aanleg fietspad langs een deel van de Dierenseweg. Afrekening volgt in 2025.
€ -189	N	Lagere toegerekende bijdrage voor meerjarig project Groen opgave landschap, cf lagere gemaakte kosten (zie ook lasten).
€ 209	V	Hogere ontvangsten uit afvalstoffenheffing en afvalfonds
€ -287	N	Lagere onttrekking uit de voorziening afvalstoffenheffing in verband met hogere ontvangsten van inwoners en stichting afvalfonds.
€ 32	V	Overige kleine mutaties
€ 1.939	V	

Stortingen

Bedrag	V/N	Toelichting
€ -2.749	N	Reserve toekomstige kosten ontheemden, hogere storting van de ontvangen bijdrage voor opvang van Oekraïners.
€ -186	N	Reserve Ligt op Groen, storting vanuit reserve Grondexploitatie. Twee complexen worden per eind 2024 afgesloten.
€ -155	N	Reserve Ligt op Groen, storting wegens bijdrage nieuwbouwprojecten.
€ -3.090	N	

Onttrekkingen

Bedrag V/N Toelichting

€ -99	N	Reserve Duurzaamheid, lagere onttrekking wegens lagere projectkosten duurzaamheid
€ -10	N	Reserve Duurzaamheid, lagere onttrekking wegens lagere kosten Landschapscontract 2023-2027
€ 1.456	V	Reserve toekomstige kosten ontheemden, hogere onttrekking op basis van werkelijke kosten focusgebied Wonen in 2024.
€ 186	V	Reserve Grondexploitatie, onttrekking ten gunste van de reserve ligt op Groen. Twee complexen worden per eind 2024 afgesloten.
€ 227	V	Reserve toekomstige kosten ontheemden, hogere onttrekking op basis van werkelijke kosten basistaak Fysieke leefomgeving in 2024.
€ -12	N	Reserve Toerisme en recreatie, lagere onttrekking wegens minder gemaakte kosten.
€ 1.748	V	

Financieel resultaat Programma 3

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
3 Sociale leefomgeving				
Lasten	33.715	35.748	36.540	792
Baten	7.593	8.751	9.256	505
Stortingen	275	857	857	0
Onttrekkingen	0	68	68	0
Totaal 3 Sociale leefomgeving	-26.397	-27.786	-28.073	-286

Toelichting financiële afwijkingen Programma 3

Lasten

Bedrag	V/N	Toelichting
€ 278	V	Lagere organisatiekosten en inhuur Sociaal Domein
€ -465	N	Jeugdhulp begeleiding
€ -290	N	Jeugdhulp behandeling
€ -559	N	Jeugdzorg maatwerk
€ -224	N	Jeugdhulp gezinsgericht
€ -129	N	Jeugdhulp verblijf zwaar
€ 107	V	Gesloten plaatsing
€ 43	V	Inzet praktijkondersteuners
€ 288	V	VNG bestuursakkoord Jeugd
€ -180	N	LTA en pleegzorg
€ -56	N	Jeugdbescherming en reclassering
€ -83	N	Hogere kosten hulpmiddelen WMO door afrekening kosten oude jaren.
€ -55	N	Hogere kosten WMO begeleiding door meer aanvragen.
€ -30	N	Hogere kosten Wmo voor het onderdeel huishoudelijke hulp door personeelstekort meer duurdere particuliere hulp.
€ 129	V	Bij beschermd wonen lagere kosten door personele onderbezetting voor uitvoering en implementatie beleid.
€ -419	N	De uitgaven Participatiewet pakken hoger uit. Er zijn een groter aantal nieuwkomers in de gemeente komen wonen.
€ 67	V	Lagere kosten inburgering wegens kleiner aantal inwoners die onder de oude wetgeving vallen.
€ -34	N	Hogere kosten bijzondere bijstand doorat meer inwoners een beroep hebben gedaan op de bijzondere bijstand.
€ 364	V	Lagere kosten minima, o.a. vanwege beleidswijziging diftar en rioolheffing. Dit valt nu onder de kwijschelding. Verder is de doelstelling van de toename van het gebruikt niet gehaald.
€ 162	V	Minder beroep gedaan op diverse inkomensvoorzieningen

€ -129	N	Bij de Wsw medewerkers Werkfit hogere kosten door nieuwe CAO.
€ -27	N	Extra noodzakelijk gemaakte onderhoudskosten in verband met het verduurzamen van gebouw Werkfit.
€ 131	V	Niet besteden eigen middelen sport combinatiefunctie in verband met ontvangen SPUK
€ 55	V	GGD NOG bijdrage is lager uitgevallen
€ 35	V	Jeugdgezondheidszorg door niet verleende zorg en een ontvangen creditnota
€ 35	V	Er is een minder groot beroep gedaan om bij te dragen aan de verduurzaming van maatschappelijke panden (winterfonds)
€ -40	N	Vraag naar leerlingenvervoer is gestegen
€ 32	V	Minder beroep is gedaan op de kinderopvang o.b.v. medische indicatie
€ 31	V	Spuk uitkering, versterking clientondersteuning H21 (zie ook baten)
€ -30	N	Spuk uitkering, inburgeringsvoorzieningen G10 (zie ook baten)
€ -26	N	Spuk uitkering, Onderwijsroute G13 (zie ook baten)
€ -75	N	Spuk uitkering, Gezond en actief leven akkoord H30 (zie ook baten, dit restant gaat retour naar het Rijk)
€ 46	V	Spuk uitkering, Integraal zorgakkoord H35B (zie ook baten)
€ 118	V	Spuk uitkering, Bibliotheek verbeteren voorziening D23 (zie ook baten)
€ 101	V	Spuk uitkering, Rijksbijdrage GOA D8 (zie ook baten)
€ 37	V	Overige kleine mutaties
€ -792	N	

Baten

Bedrag	V/N	Toelichting
€ 311	V	Beschermd wonen
€ 171	V	Rijksbijdrage Participatiewet
€ 147	V	Werkfit ontvangst ESF Subsidie en tegemoetkoming lage inkomens
€ -31	N	Spuk uitkering, versterking clientondersteuning H21 (zie ook lasten)
€ 29	V	Spuk uitkering, inburgeringsvoorzieningen G10 (zie ook lasten)
€ 26	V	Spuk uitkering, Onderwijsroute G13 (zie ook lasten)
€ 71	V	Spuk uitkering, Gezond en actief leven akkoord H30 (zie ook lasten, dit restant gaat retour naar het Rijk)
€ -46	N	Spuk uitkering, Integraal zorgakkoord H35B (zie ook lasten)
€ -118	N	Spuk uitkering, Bibliotheek verbeteren voorziening D23 (zie ook lasten)
€ -89	N	Spuk uitkering, Rijksbijdrage GOA D8 (zie ook lasten)
€ 55	V	Spuk uitkering, Sport (H4) betreffende een btw compensatie
€ -21	N	Overige kleine mutaties
€ 505	V	

Financieel resultaat Programma 4

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim. begroting 2024	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
4 Bedrijfsvoering en Financiën				
Lasten	9.841	10.343	9.901	-442
Baten	49.440	51.774	52.443	669
Stortingen	323	3.840	3.854	14
Onttrekkingen	0	4.228	4.228	0
Totaal 4 Bedrijfsvoering en Financiën	39.275	41.819	42.916	1.097

Toelichting financiële afwijkingen Programma 4

Lasten

Bedrag	V/N	Toelichting
€ 289	V	Lagere organisatiekosten en inhuur in verband met openstaande vacatures.
€ -500	N	Stelpost bezuiniging op ambtelijke capaciteit.
€ 461	V	Dekkingsposten voor kosten ambtelijke capaciteit
€ 135	V	Lagere kosten archief voor budget Wet open overheid en digitaliseren bouwdoossiers. Dit laatste project loopt nog door in 2025.
€ 88	V	Lagere kosten drukwerk on de ander door uitkomst nieuwe aanbesteding.
€ -51	N	Bij de post Financiën en invordering is een extra onderzoek uitgevoerd van de crediteurenadministratie en extra dotatie voor de voorziening van dubieuze debiteuren.
€ -43	N	De post huisvesting bestuursdienst, ingebruikgeving en kantoorbenodigdheden laat een nadeel zien voor de schoonmaakkosten en extra portokosten.
€ 47	V	De budget voor onderzoek inrichting raadszaal is nog niet volledig besteed in 2024. Wordt vervolgd in 2025.
€ 97	V	Het budget voor opleiding personeel, arbo aangelegenheden en personeelsadministratie is lager dan geraamd.
€ -202	N	De post Automatisering valt hoger uit voor kosten van licenties, applicatie- en systeembeheer.
€ 111	V	Het budget voor de aanschaf van nieuwe softwareapplicatie is nog niet afgerond in 2024 en nog nodig in 2025.
€ 82	V	De kosten voor Tribuut pakt dit jaar lager uit dan geraamd. Enerzijds door een dubbele raming en minder extra kosten in verband met bezwaren.
€ -97	N	Hogere kosten voor ziektewet en WW uitkeringen personeel wegens hogere instroom.
€ 25	V	Overige kleine mutaties
€ 442	V	

Baten

Bedrag	V/N	Toelichting
€ 38	V	Hogere OZB opbrengst aandeel niet-woningen
€ 55	V	Hogere opbrengst toeristenbelasting, door definitieve afrekeningen van het jaar 2023.
€ 325	V	Hogere algemene uitkering gemeentefonds door decembercirculaire en afrekening oude jaren.
€ 63	V	Hogere rentebaten.
€ 65	V	Beheerskostenvergoeding SVN leningen.
€ 160	V	Hogere vergoeding aan zwangerschaps- en bevallingsverlof en ziektewetuitkeringen voor het personeel.
€ -38	N	Vergoeding contractwijziging van Gazprom naar Vattenfall nog niet afgewikkeld in 2024.
€ 1	V	Overige kleine mutaties
€ 669	V	

Stortingen

Bedrag	V/N	Toelichting
€ -14	N	Reserve Toerisme en recreatie, hogere storting door positieve afrekening over het jaar 2023.
€ -14	N	

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn middelen die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de rioolheffing waar baten en lasten direct aan elkaar zijn gekoppeld of specifieke uitkeringen vanuit de rijksoverheid.

De volgende algemene dekkingsmiddelen zijn te onderscheiden:

- de algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- belastingen (lokale heffingen) waarvan de besteding niet gebonden is;
- financiering, bespaarde rente en dividend.

De algemene dekkingsmiddelen maken onderdeel uit van de baten en lasten van programma 4.

Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen wordt hieronder gepresenteerd. Ook zijn hierin de post voor onvoorziene uitgaven en vennootschapsbelasting opgenomen.

Algemene dekkingsmiddelen	Prim. Begr. 2024			Begr. 2024 na wijz.			Realisatie 2024			Afwijking		
Bedragen x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene uitkering Gemeentefonds	€ 0	€ 41.040	€ 41.040	€ 0	€ 43.177	€ 43.177	€ 0	€ 43.502	€ 43.502	€ 0	€ 325	€ 325
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	€ 0	€ 8.226	€ 8.226	€ 0	€ 8.286	€ 8.286	€ 0	€ 8.380	€ 8.380	€ 0	€ 94	€ 94
Dividenden	€ 0	€ 1	€ 1	€ 0	€ 1	€ 1	€ 0	€ 1	€ 1	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo Financieringsfunctie	€ 17	€ 105	€ 88	€ 242	€ 205	-€ 38	€ 250	€ 333	€ 83	€ 8	€ 128	€ 120
Post onvoorzien	€ 20	€ 0	-€ 20	€ 20	€ 0	-€ 20	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 20	€ 0	€ 20
Vennootschapsbelasting	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totalen	€ 37	€ 49.372	€ 49.334	€ 262	€ 51.669	€ 51.407	€ 250	€ 52.216	€ 51.966	-€ 12	€ 547	€ 559

Algemene Uitkering Gemeentefonds

Ten opzichte van de slotwijziging in december laat de Algemene uitkering een voordeel zien van € 325.000. Dit bedrag komt voor € 239.000 uit de decemercirculaire. Daarnaast zijn er nog maatstaven bijgesteld en is een nabetaling ontvangen vanuit de vaststelling over het jaar 2022.

Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is

De totale OZB belastingopbrengst pakt € 38.000 hoger uit dan geraamd. Dit komt vooral vanuit de opbrengst voor niet-woningen. De toeristenbelasting laat een voordeel zien van € 55.000. Dit betreft de definitieve afrekening over 2023. 25% van de totale opbrengst wordt gestort in de reserve Toerisme en recreatie.

Saldo financieringsfunctie

De lasten laten een nadeel zien wegens niet toe te rekenen omslagrente over de investeringen. Bij de baten is een totaal voordeel ontstaan van € 128.000. Deze wordt voor € 63.000 door hogere rente wegens schatkistbankieren en € 65.000 meer ontvangen vanuit de SVN leningen (rente en beheerkosten).

Post onvoorzien

Deze is in 2024 niet ingezet. Deze vervalt ten gunste van het rekeningsaldo.

Overhead

In onderstaand overzicht worden de lasten en baten van overhead die onderdeel uitmaken van programma 4 Bedrijfsvoering en Financiën toegelicht.

Overhead	Prim. Begr. 2024			Begr. 2024 na wijz.			Realisatie 2024			Afwijking		
Bedragen x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Management	€ 673	€ 0	-€ 673	€ 673	€ 0	-€ 673	€ 506	€ 0	-€ 506	€ 166	€ 0	€ 166
Bestuursondersteuning	€ 651	€ 0	-€ 651	€ 651	€ 0	-€ 651	€ 585	€ 0	-€ 585	€ 66	€ 0	€ 66
Voorlichting en Communicatie	€ 590	€ 0	-€ 590	€ 590	€ 0	-€ 590	€ 505	€ 0	-€ 505	€ 86	€ 0	€ 86
Financiën en Control	€ 889	€ 0	-€ 889	€ 857	€ 0	-€ 857	€ 1.037	€ 0	-€ 1.037	-€ 181	€ 0	-€ 181
Juridische zaken	€ 370	€ 0	-€ 370	€ 470	€ 0	-€ 470	€ 465	€ 0	-€ 465	€ 4	€ 0	€ 4
DIV	€ 676	€ 0	-€ 676	€ 676	€ 0	-€ 676	€ 440	€ 0	-€ 440	€ 236	€ 0	€ 236
HRM	€ 1.714	€ 17	-€ 1.697	€ 1.812	€ 17	-€ 1.795	€ 1.271	€ 17	-€ 1.254	€ 541	€ 0	€ 541
Informatisering en automatisering	€ 3.206	€ 31	-€ 3.175	€ 3.166	€ 31	-€ 3.134	€ 3.226	€ 31	-€ 3.195	-€ 61	€ 0	-€ 61
Huisvesting	€ 794	€ 19	-€ 776	€ 808	€ 18	-€ 790	€ 805	€ 18	-€ 787	€ 3	€ 0	€ 3
Facilitaire zaken	€ 255	€ 1	-€ 254	€ 252	€ 1	-€ 251	€ 170	€ 1	-€ 169	€ 82	€ 0	€ 82
Totalen	€ 9.818	€ 68	-€ 9.750	€ 9.954	€ 68	-€ 9.887	€ 9.012	€ 68	-€ 8.944	€ 942	€ 0	€ 942

Management

Deze post laat een voordeel zien als gevolg van een vacature die tijdelijk niet is ingezet. De totale verantwoording van deze kosten wordt gegeven in paragraaf E Bedrijfsvoering.

Lager toegerekende organisatiekosten

De grootste mutaties bij de onderdelen Bestuursondersteuning, Voorlichting en Communicatie, Financiën en control, Juridische zaken, DIV, Huisvesting en Facilitaire zaken betreft organisatie- en inhuurkosten. Samen levert dit een voordeel op van € 289.000.

DIV

De kosten voor het archief, budget voor Wet Open Overheid en digitaliseren bouwdoSSIERS laat een voordeel zien van €135.000. Het budget voor de digitalisering van bouwdoSSIERS is nog nodig in 2025.

HRM (Personeel en Organisatie)

De centrale stelposten voor inhuur ziektevervanging, overwerk, beloningsdifferentiatie, werkkostenregeling en de stelpost in te verdienen ambtelijke kosten samen € 39.000 worden betrokken bij de verantwoording van de totale loonkosten en kosten van inhuur, zie paragraaf E Bedrijfsvoering.

De kosten voor vorming en opleiding personeel, Arbo aangelegenheden en personeelsadministratie pakken samen € 97.000 lager uit dan geraamd.

Informatisering en automatisering

Bij de kosten voor Automatisering zien we een overschrijding van € 202.000. De kosten van licenties, applicatie- en systeembeheer zijn fors gestegen. Het budget voor aanschaf van een nieuwe softwareapplicatie (SaaS systeem) laat een restant zien van € 111.000. Dit restant is nog nodig in 2025.

Huisvesting

De post huisvesting bestuursdienst inclusief gebruikgeving en kantoorbenodigdheden laat een nadeel zien van € 43.000. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere schoonmaakkosten en portokosten. Het budget voor onderzoek naar de inrichting van de raadszaal loopt nog in samenwerking met de raads werkgroep. Restant bedraagt € 47.000.

Facilitaire zaken

De post drukwerk laat mede als gevolg van de nieuwe aanbesteding een voordeel zien van € 88.000.

Vennootschapsbelasting

De gemeenten hebben te maken met de vennootschapsbelasting. Vooral nog wordt ervan uitgegaan dat de gemeente Brummen niet vennootschapsbelastingplichtig is.

Onvoorzien

Deze post van € 20.000 is in 2024 niet ingezet.

Totaaloverzicht incidentele baten en lasten

Hierbij het overzicht van incidentele baten en lasten over het jaar 2024. Bedragen hoger dan € 25.000 worden nader toegelicht.

Incidentele lasten	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Totaal Programma 1	€ 284	€ 188
Totaal Programma 2	€ 6.108	€ 6.433
Totaal Programma 3	€ 1.875	€ 1.485
Totaal Programma 4	€ 480	€ 238
Totaal alle programma's.	€ 8.747	€ 8.344

Incidentele baten	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Totaal Programma 1	€ 150	€ 189
Totaal Programma 2	€ 5.632	€ 7.330
Totaal Programma 3	€ 1.645	€ 1.842
Totaal Programma 4	€ 38	€ 0
Totaal alle programma's.	€ 7.464	€ 9.362

Incidentele lasten programma 1

Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Gemeenteraad, kosten bestuurskrachtonderzoek	€ 250	€ 185
Kosten maatsch. opvang evacués Soedan	€ 25	€ 0
Accommodatie brandweer, zonnepanelen	€ 9	€ 2
Posten < € 25.000	€ 0	€ 0
Totaal Programma 1	€ 284	€ 188

Incidentele baten programma 1

Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Bijdr Provincie bestuurskrachtonderzoek	€ 125	€ 100
Bijdr Rijk opvang evacués Soedan	€ 25	€ 89
Posten < € 25.000	€ 0	€ 0
Totaal Programma 1	€ 150	€ 189

Incidentele lasten programma 2

Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Riolering, kosten stimuleren afkopp. Particulieren, aanvullende onderzoeken klimaatadaptatie en kosten klimaatcoach. t/m 2027	€ 110	€ 14
Verkeer, opstellen Gemeentelijk Verkeers- en vervoerplan / Mobiliteitsvisie	€ 57	€ 90
Maatregelen verkeersveiligheid	€ 99	€ 99
Aanleg fietspad Dierenseweg	€ 0	€ 44
Ruimte voor Eerbeek, plankosten t/m 2030	€ 100	€ 78
Groenstructuurplan (o.a. extra bomen) 2023 / 2026	€ 285	€ 99
Bossen en landschap, Groene opgave landschap	€ 223	€ 34
Bermen en sloten, achterstallig onderhoud	€ 26	€ 30
Duurzaamheid, aanpak energiearmoede (spuk) C55	€ 0	€ 129
Duurzaamheid, Nationaal isolatieprogramma (spuk) C94	€ 0	€ 80
Versnelling natuurinclusief isoleren J117B	€ 0	€ 57
Duurzaamheid en klimaat, incidentele projecten	€ 184	€ 52
Duurzaamheid, regeling CDOKE F28	€ 323	€ 99
Duurzaamheid, kosten warmtenet C75B	€ 0	€ 245
Natuurinclusieve landbouw	€ 9	€ 53
Landschapscontract 2023-2027	€ 83	€ 45
Flexwoningen, incidentele afboeking boekwaarde	€ 0	€ 1.408
Kosten opvang Oekraïners, leefgeld	€ 0	€ 112
Kosten opvang Veldkantweg normbedragen en transitiekosten A16	€ 2.400	€ 800
Kosten opvang Gr. V Limburg Stirumplein normbedragen en transitiekosten A16	€ 0	€ 131
Kosten opvang Ambachtstraat normbedragen en transitiekosten A16	€ 0	€ 93
Kosten opvang Rijksweg Empe normbedragen en transitiekosten A16	€ 380	€ 29
Kosten doorstroomlocatie Michaelshoeve normbedragen en transitiekosten	€ 308	€ 1.328
Wonen, spuk Woningbouwimpuls C105	€ 300	€ 300
Kollergang 14, verkoop gedeelte pand, afboeking deel boekwaarde	€ 263	€ 427
Volkshuisvesting, routekaart	€ 62	€ 26
Regionale Energie Strategie	€ 821	€ 477
Posten < € 25.000	€ 77	€ 46
Totaal Programma 2	€ 6.108	€ 6.433

Incidentele baten programma 2

Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Gronden en Landerijen, incidentele verkopen	€ 148	€ 212
Bossen en landschap, subsidie Groene opgave landschap	€ 223	€ 34
Duurzame energie, overige inkomsten	€ 50	€ 10
Duurzaamheid, aanpak energiearmoede (spuk) C55	€ 0	€ 129
Duurzaamheid, Nationaal isolatieprogramma (spuk) C94	€ 0	€ 80
Versnelling natuurinclusief isoleren J117B	€ 0	€ 37
Duurzaamheid, regeling CDOKE	€ 423	€ 199
Duurzaamheid, bijdrage kosten warmtenet C75B	€ 0	€ 135
Wonen, spuk Woningbouwimpuls C105	€ 300	€ 300
Bijdrage opvang Oekrainers A16	€ 2.780	€ 2.797
Flexwoningen, opbrengst verkopen	€ 0	€ 1.107
Rijksbijdrage en overige opbrengsten Michaelshoeve	€ 308	€ 981
Kollergang 14, verkoopopbrengst gedeelte pand	€ 224	€ 390
Openbare ruimte, verkoop grond de Wasacker	€ 178	€ 178
Maatregelen verkeersveiligheid, rijksvergoeding E20	€ 99	€ 99
Bijdrage Provincie in aanlegkosten fietspad Dierenseweg	€ 0	€ 35
Bijdrage Provincie voor kosten Ruimte voor Eerbeek	€ 0	€ 38
Regionale Energie Strategie	€ 821	€ 477
Landschapscontract 2023-2027	€ 61	€ 34
Natuur inclusieve landbouw, subsidie	€ 0	€ 44
Posten < € 25.000	€ 18	€ 7
Totaal Programma 2	€ 5.632	€ 7.330

Incidentele lasten programma 3

Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Onderwijs, klimaatmaatregelen de Lans C32	€ 150	€ 150
Onderwijs, IHP de Ontdekking	€ 68	€ 68
Onderwijs, vervanging warmtepomp/-wiel	€ 40	€ 9
Onderwijsroute G13	€ 0	€ 26
Bibliotheek verbeteren voorziening D23	€ 118	€ 0
Welzijnsaccommodaties, winterfonds	€ 56	€ 21
Team voor Elkaar, versterken dienstverlening inwoners in kwetsbare positie.	€ 76	€ 0
WMO, lokaal plan van aanpak Beschermd Thuis	€ 675	€ 586
Energietoeslag lage inkomens	€ 100	€ 55
Versterken clientondersteuning H21	€ 50	€ 19
Brede spuk alg gezondheid H30	€ 239	€ 192
IZA spuk gem Apeldoorn H35B	€ 212	€ 166
Lokaal sportakkoord spuk H30	€ 0	€ 122
Posten < € 25.000	€ 92	€ 73
Totaal Programma 3	€ 1.875	€ 1.485

Incidentele baten programma 3

Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Onderwijs, klimaatmaatregelen de Lans C32	€ 150	€ 150
Onderwijsroute G13	€ 0	€ 26
Bibliotheek verbeteren voorziening D23	€ 118	€ 0
Welzijnsaccommodaties, winterfonds	€ 56	€ 21
Verevening regionaal budget Maatschappelijke Opvang / Beschermd Wonen	€ 761	€ 1.073
Versterken clientondersteuning H21	€ 50	€ 19
Brede spuk alg gezondheid H30	€ 239	€ 188
IZA spuk gem Apeldoorn H35B	€ 212	€ 166
Lokaal sportakkoord spuk H30	€ 0	€ 122
Posten < € 25.000	€ 58	€ 79
Totaal Programma 3	€ 1.645	€ 1.842

Incidentele lasten programma 4

Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Wet open overheid incidentele kosten	€ 54	€ 18
Archief, bouwdoossiers en -tekeningen scannen, kosten RAZ	€ 65	€ 17
Huisvesting, onderzoek gebruik gebouwen	€ 50	€ 3
Automatisering, software Sociaal Domein	€ 311	€ 200
Posten < € 25.000	€ 0	€ 0
Totaal Programma 4	€ 480	€ 238

Incidentele baten programma 4

Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Bijdrage overstap contract Gazprom	€ 38	€ 0
Totaal Programma 4	€ 38	€ 0

Totaaloverzicht incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Hierbij het overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves over het jaar 2024. Bedragen hoger dan € 25.000 worden nader toegelicht.

Incidentele toevoegingen	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Totaal Programma 1	€ 0	€ 0
Totaal Programma 2	€ 1.963	€ 5.053
Totaal Programma 3	€ 582	€ 582
Totaal Programma 4	€ 3.517	€ 3.517
Totaal alle programma's	€ 6.062	€ 9.152

Incidentele onttrekkingen	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Totaal Programma 1	€ 0	€ 0
Totaal Programma 2	€ 2.729	€ 4.569
Totaal Programma 3	€ 68	€ 68
Totaal Programma 4	€ 4.228	€ 4.228
Totaal alle programma's	€ 7.025	€ 8.865

Incidentele toevoeging programma 2

Reserve	Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Grondexploitatie	Bestemmingsresultaat Jaarstukken 2023	€ 1.661	€ 1.661
Ruimte voor Eerbeek	Bestemmingsresultaat Jaarstukken 2023	€ 282	€ 282
Toekomstige kosten ontheemden	Afwikkeling rijksbijdrage 2024	€ 0	€ 2.749
Ligt op Groen	Verrekening met reserve Grondexploitatie	€ 0	€ 186
Ligt op Groen	Bijdrage particuliere plannen	€ 20	€ 175
	Totaal Programma 2	€ 1.963	€ 5.053

Incidentele onttrekking programma 2

Reserve	Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Duurzaamheid	incidentele projecten Duurzaamheid	€ 125	€ 26
Grondexploitatie	Bestemmingsresultaat Jaarstukken 2023	€ 1.531	€ 1.531
Grondexploitatie	Verrekening met reserve Ligt op Groen	€ 0	€ 186
Centrumplan Brummen	Bestemmingsresultaat Jaarstukken 2023	€ 753	€ 753
Ruimte voor Eerbeek	Bestemmingsresultaat Jaarstukken 2023	€ 282	€ 282
Toekomstige kosten ontheemden	kosten resultaat Flexwoningen	€ 0	€ 307
Toekomstige kosten ontheemden	dekking kosten 2024	€ 0	€ 1.456
Ligt op Groen	landschapscontract/natuurincl. landbouw	€ 31	€ 20
Ligt op Groen	Posten < € 25.000	€ 8	€ 8
	Totaal Programma 2	€ 2.729	€ 4.569

Incidentele toevoeging programma 3

Reserve	Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Beschermde thuis	Bestemmingsresultaat Jaarstukken 2023	€ 582	€ 582
	Totaal Programma 3	€ 582	€ 582

incidentele onttrekking programma 3

Reserve	Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Onderwijs, huisvesting	kosten de Ontdekking	€ 68	€ 68
	Totaal Programma 3	€ 68	€ 68

Incidentele toevoeging programma 4

Reserve	Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Behoedzaamheid	Bestemmingsresultaat Jaarstukken 2023	€ 2.000	€ 2.000
Algemene Reserve	Bestemmingsresultaat Jaarstukken 2023	€ 1.517	€ 1.517
	Totaal Programma 4	€ 3.517	€ 3.517

Incidentele onttrekking programma 4

Reserve	Toelichting	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Nog te bestemmen resultaat 2023	verdeling resultaat 2023	€ 4.228	€ 4.228
	Totaal Programma 4	€ 4.228	€ 4.228

Structureel resultaat 2024

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven tussen het totale financiële resultaat en het resultaat van de structurele en incidentele budgetten.

Presentatie van het structureel resultaat (Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Saldo van baten en lasten	€ 1.292	€ 1.440
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	€ 615	-€ 740
Totaal resultaat na bestemming	€ 1.908	€ 700
Waarvan saldo Incidentele baten en lasten	€ 1.283	-€ 1.017
Waarvan saldo incidentele mutaties in reserves	-€ 963	€ 287
Structureel resultaat	€ 2.228	-€ 31

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Reserve	Mutatie	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024
Reserve duurzaamheid	Toevoegingen	€ 75	€ 75
Toerisme en recreatie	Toevoegingen	€ 323	€ 337
Onderwijs huisvesting	Toevoegingen	€ 275	€ 275
Toerisme en recreatie	Onttrekkingen	€ 246	€ 234
Kosten opvang ontheemden	Onttrekkingen	€ 80	€ 0
	Totaal	€ 999	€ 921

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Onderstaand overzicht geeft per programma de achtergronden van overschrijdingen van de lasten ten opzichte van de raming. Dit met als gedachte dat elke euro die meer is uitgegeven dan waar autorisatie voor was in principe leidt tot begrotingsonrechtmatigheid. Deze onrechtmatigheid wordt opgeheven als aangetoond kan worden dat de overschrijdingen of tussentijds gemeld zijn of gecompenseerd worden door hogere baten, of dat de overschrijdingen passen binnen het beleid van de gemeenteraad. Als basis geldt het totaaloverzicht van baten en lasten als onderdeel van de jaarrekening. Uit dit overzicht blijkt dat de programma's 1, 2 en 3 de situatie kennen waarbij de werkelijke lasten de geraamde lasten overschrijden.

(bedragen x € 1.000)			
Programma	Begroting 2024 na wijz.	Realisatie 2024	Afwijking 2024
1. Bestuur en dienstverlening	5.813	6.567	754
2. Fysieke leefomgeving	21.070	23.050	1.980
3. Sociale leefomgeving	35.748	36.540	792

Hieronder is de analyse van de lastenoverschrijding van programma's 1, 2 en 3, opgenomen:

Programma 1

De overschrijding wordt voor het grootste gedeelte veroorzaakt door de hogere kosten aan pensioen- en wachtgeldverplichtingen van de oud bestuurders. De pensioenen zijn gestegen en bij de wachtgelders is 1 oud bestuurder ingestroomd. Daarnaast wordt de overschrijding bij dit programma veroorzaakt door de hogere organisatiekosten en inhuur bij het KCC/Burgerzaken. Over het totaal van alle programma's pakken de organisatiekosten in 2024 lager uit. Zie hiervoor de analyse in paragraaf E Bedrijfsvoering. Verder zijn de kosten van diversie documenten van Burgerzaken hoger dan geraamd. Hier staan hogere baten tegenover.

code	Omschrijving	Totaal	V/N
	Lasten		
	Hogere kosten pensioenverplichtingen en wachtgeldverplichtingen oud bestuurders.	€ -437	N
	Hogere organisatiekosten en inhuur	€ -378	N
a	Hogere kosten leges reisdocumenten, naturalisaties, burgerlijke stand en verkiezingen (zie ook baten)	€ -41	N
	Overige afwijkingen	€ 102	V
	Totaal lasten	€ -754	N
	Reserves toevoegingen		
		€ 0	N
	Totaal reserves toevoegingen	€ 0	N
	Totaal lasten en toevoegingen	-€ 754	N
	Baten		
a	Hogere leges reisdocumenten, naturalisaties en burgerlijke stand (zie ook lasten)	€ 85	V
	Overige afwijkingen	€ 32	V
	Totaal baten	€ 117	V
	Reserves onttrekkingen		
		€ 0	N
	Totaal reserves onttrekkingen	€ 0	N
	Totaal baten en reserves onttrekkingen	€ 117	V
	Totaal generaal	€ -637	N

Begrotingsrechtmatigheid programma 2

Omschrijving

Programma 2

a. de hogere kosten van het project warmtenet wordt gedekt uit het structurele programmabudget klimaat en duurzaamheid en uit de ontvangen bijdrage van de Provincie.

b t/m d, f en g De kosten vanuit deze regelingen worden volledig vergoed door een spuk uitkering van het Rijk.

e. de kosten voor het project versnelling natuurinclusief worden voor 64% vergoed door de Provincie.

Bij de bouwgrondcomplexen moet vanuit de Meerjarenprognose Grondexploitatie (MPG) de voorziening voor negatieve bouwcomplexen per saldo verhoogd worden. De raad heeft op 19 december 2024 de grondexploitatie Burgerterrein vastgesteld. In het raadvorstel staat opgenomen dat dit complex tot een hogere bijdrage vanuit de verliesvoorziening zal leiden.

h. de financiële afrekening van de verkoop van de helft van de Flexwoningen wordt gedekt uit de verkoopopbrengst en een onttrekking uit de bestemmingsreserve toekomstige kosten ontheemden.

i. De afboeking van het verkochte deel van gebouw Kollergang 14 wordt gedekt uit de verkoopopbrengst.

j. De hogere kosten voor het mobiliteitsplan wordt veroorzaakt door aanvullende participatieonderdelen en inhoud. De kosten voor het nieuwe fietspad langs de Dierenseweg worden volledig vergoed door de Provincie. De definitieve afrekening hiervan volgt in 2025.

k. Alle baten en lasten met betrekking tot opvang van Oekraïners worden gedekt uit Rijksgelden en verrekend met de bestemmingsreserve toekomstige kosten ontheemden.

l. Wegens het afsluiten van 2 bouwgrondcomplexen wordt het aandeel Ligt op Groen gelden overgeheveld van de bestemmingsreserve Grondexploitatie naar de bestemmingsreserve Ligt op Groen.

m. De ontvangen bijdrages Ligt op Groen van initiatiefnemers worden toegevoegd aan de

bestemmingsreserve Licht op Groen. Per saldo budgettair neutraal.

n. In 2024 heeft een verschuiving van capaciteitsinzet personeel Werkfit plaatsgevonden tussen onderhouden openbaar groen en onderhoud van de begraafplaatsen.

code	Omschrijving	Totaal	V/N
	Lasten		
a	Budget structurele kosten voor activiteiten klimaat en duurzaamheid	€ 162	V
a	Werkelijke kosten warmtenet. Zie ook baten. Restant wordt gedekt uit budget klimaat en duurzaamheid (post hiervoor genoemd)	€ -245	N
b	Spuk aanpak energiearmoede kwetsbare huishoudens (zie ook baten)	€ -129	N
c	Spuk nationale isolatieprogramma (zie ook baten)	€ -80	N
d	Spuk tijdelijke regeling capaciteit (CDOKE) (zie ook baten)	€ 223	V
e	Project versnelling natuurinclusief (zie ook baten)	€ -57	N
f	Kosten project natuurinclusieve landbouw (zie ook baten)	€ -44	N
g	Hogere kosten doorstroomlocatie Michaelshoeve. Deze worden volledig vergoed door het Ministerie (zie ook baten)	€ -1.020	N
	Uitkomst berekening Meerjaren Prognose Grondexploitatie. Onder andere herziening plannen Burgersterrein van industrie naar woningbouw.	€ -2.583	N
	Hogere (energie)kosten voormalige Wilhelminaschool en plankosten burg Dekkerplein	€ -34	N
h	Hogere financiële afrekening wegens verkoop van de helft van de Flexwoningen (zie ook baten en onttrekkingen)	€ -1.214	N
i	Afboeking deel boekwaarde gebouw Kollergang 14 in verband met verkoop aan sportschool. (zie ook baten)	€ -164	N
	Hogere kosten bij wegen, openbare verlichting en gladheidsbestrijding	€ -60	N
j	Hogere kosten mobiliteitsplan wegens participatieonderdelen en inhoud en gemaakte kosten voor fietspad langs de Dierenseweg (zie ook baten).	€ -77	N
n	Bij het reguliere onderhoud van het openbaar groen pakken de kosten hoger uit. Dit wordt met name veroorzaakt door capaciteitsverschuiving personeel Werkfit.	€ -52	N
k	Het restant van opvangkosten Oekraïens wordt verrekend met de reserve toekomstige kosten ontheemden (zie ook baten en reservemutaties)	€ 1.615	V
n	Minder capaciteitsinzet personeel Werkfit bij onderhouden begraafplaatsen.	€ 55	V
	Overige afwijkingen	€ 1.724	V
	Totaal lasten	€ -1.980	N
	Reserves toevoegingen		
k	Reserve toekomstige kosten ontheemden, hogere storting van de ontvangen bijdrage voor opvang van Oekraïners.	€ -2.749	N
l	Reserve Licht op Groen, storting vanuit reserve Grondexploitatie. Twee complexen worden per eind 2024 afgesloten.	€ -186	N
m	Reserve Licht op Groen, storting wegens bijdrage nieuwbouwprojecten.	€ -155	N
	Totaal reserves toevoegingen	€ -3.090	N
	Totaal lasten en toevoegingen	€ -5.070	N
	Baten		
a	Bijdrage Provincie voor project warmtenet	€ 135	V
b	Spuk aanpak energiearmoede kwetsbare huishoudens (zie ook lasten)	€ 129	V
c	Spuk nationale isolatieprogramma (zie ook lasten)	€ 80	V
d	Spuk tijdelijke regeling capaciteit (CDOKE) (zie ook lasten)	€ -223	N
e	Project versnelling natuurinclusief (zie ook lasten)	€ 37	V
f	Hogere toe te rekenen subsidiebijdrage project natuurinclusieve landbouw (zie ook lasten)	€ 44	V
g	Rijksbijdrage kosten doorstroomlocatie Michaelshoeve	€ 673	V
	Hogere leges omgevingsvergunning bouwen.	€ 162	V
	Uitkomst (tussentijdse) winstneming Meerjaren Prognose Grondexploitatie.	€ 250	V
h	Per saldo een voordelig resultaat wegens verkoop van de helft van de Flexwoningen in Eerbeek.	€ 987	V
i	Resultaat verkoop 2e deel gebouw Kollergang 14 aan sportschool (zie ook lasten).	€ 166	V

j	Bijdrage Provincie voor aanleg fietspad langs een deel van de Dierenseweg. Afrekening volgt in 2025.	€ 35	V
k	Hogere rijksbijdrage voor opvang Oekraïners.	€ 25	V
m	Hogere bijdrage aan Ligt op Groen gelden van een aantal grote nieuwbouwprojecten. (zie ook stortingen)	€ 155	V
	Overige afwijkingen	€ -715	N
	Totaal baten	€ 1.939	V
	Reserves onttrekkingen		
	Reserve Duurzaamheid, lagere onttrekking wegens lagere projectkosten duurzaamheid	€ -99	N
	Reserve Duurzaamheid, lagere onttrekking wegens lagere kosten Landschapscontract 2023-2027	€ -10	N
k	Reserve toekomstige kosten ontheemden, hogere onttrekking op basis van werkelijke kosten focusgebied Wonen in 2024.	€ 1.456	V
l	Reserve Grondexploitatie, onttrekking ten gunste van de reserve ligt op Groen. Twee complexen worden per eind 2024 afgesloten.	€ 186	V
h	Reserve toekomstige kosten ontheemden, hogere onttrekking op basis van werkelijke kosten Flexwoningen in 2024.	€ 227	V
	Reserve Toerisme en recreatie, lagere onttrekking wegens minder gemaakte kosten.	€ -12	N
		€ 0	N
	Totaal reserves onttrekkingen	€ 1.748	V
	Totaal baten en reserves onttrekkingen	€ 3.687	V
	Totaal generaal	€ -1.383	N

Programma 3

De overschrijding wordt voor het grootste gedeelte veroorzaakt door de kosten voor Jeugdzorg, Wmo voorzieningen, uitkeringen participatiewet en leerlingenvervoer. Deze onderdelen betreffen open einde regelingen. Voor de uitgaven in het kader van de participatie wet staat een rijksbijdrage tegenover, maar deze dekt in 2024 niet alle kosten.

a t/m c De hogere lasten worden uit specifieke rijks gelden vergoed. Per saldo geven deze posten een klein nadelig resultaat.

De loonkosten van de medewerkers Werkfit zijn als gevolg van de nieuwe cao hoger dan geraamd.

code	Omschrijving	Totaal	V/N
	Lasten		
	Jeugdzorg kosten totaal.	€ -1.762	N
	Kosten WMO begeleiding, hulpmiddelen en huishoudelijk hulp	€ -168	N
	De uitgaven Participatiewet en inkomensvoorzieningen (IOAW/Z Bbz) pakken hoger uit. Er zijn een groter aantal nieuwkomers in de gemeente komen wonen.	€ -257	N
	Bij de Wsw medewerkers Werkfit hogere kosten door nieuwe CAO.	€ -129	N
	Vraag naar leerlingenvervoer is gestegen	€ -40	N
a	Spuk uitkering, inburgeringsvoorzieningen G10 (zie ook baten)	€ -30	N
b	Spuk uitkering, Onderwijsroute G13 (zie ook baten)	€ -26	N
c	Spuk uitkering, Gezond en actief leven akkoord H30 (zie ook baten, dit restant gaat retour naar het Rijk)	€ -75	N
	Overige afwijkingen	€ 1.695	V
	Totaal lasten	€ -792	N
	Reserves toevoegingen		
		€ 0	N
	Totaal reserves toevoegingen	€ 0	N
	Totaal lasten en toevoegingen	€ -792	N
	Baten		
	Rijksbijdrage Participatiewet	€ 171	V
a	Spuk uitkering, inburgeringsvoorzieningen G10 (zie ook lasten)	€ 29	V
b	Spuk uitkering, Onderwijsroute G13 (zie ook lasten)	€ 26	V

c	Spuk uitkering, Gezond en actief leven akkoord H30 (zie ook lasten, dit restant gaat retour naar het Rijk)	€ 71	V
	Overige afwijkingen	€ 208	V
	Totaal baten	€ 505	V
	Reserves onttrekkingen		
		€ 0	N
	Totaal reserves onttrekkingen	€ 0	N
	Totaal baten en reserves onttrekkingen	€ 505	V
	Totaal generaal	€ -287	N

Rechtmatigheidsverantwoording

Over het jaar 2024 geeft het college een rechtmatigheidsverantwoording af. Rechtmatigheid houdt in dat de gemeente de wet- en regelgeving gevolgd heeft voor alle baten, lasten en balansmutaties. De controleverklaring van de accountant over de rechtmatigheid wordt opgenomen in de jaarrekening. Sinds boekjaar 2023 legt het college van burgemeester en wethouders zelf verantwoording af over de rechtmatigheid. Deze verantwoording wordt in de jaarrekening opgenomen. De accountant legt alleen nog een controleverklaring af over de getrouwheid, waarin de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording wordt getoetst. Het doel van de verandering is om meer transparantie te geven in de totstandkoming van de gemeentelijke financiën, en om een beter gesprek tussen de gemeenteraad en het college mogelijk te maken.

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders gemeente Brummen

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd.

Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 3 december 2024 vastgestelde normenkader (D442422) van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee voor 2024 vastgesteld op € 2.576.880. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024. De rapportagegrens is vastgesteld op 0,1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves: € 85.896 (zie art. 10, lid 3 Financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) gemeente Brummen).

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 10.484.295 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 2.576.880. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 8.395.164 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Geconstateerde afwijkingen

De geconstateerde afwijkingen betreffen (* € 1.000):

Begrotingsonrechtmatigheid			
A	Overschrijding lasten programma 1	€ 856	
	Overschrijding lasten programma 2	€5.759	
	Overschrijding lasten programma 3	€ 2.487	
	Overschrijding lasten programma 4	n.v.t.	
B	Overschrijding investeringsbudgetten	€ 104	
C	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0	
D	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld	€ 0	
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		€9.206	
E	Acceptabel deel overschrijdingen A en B volgens financiële verordening (zie bij toelichting baten en lasten)	€ 8.395	
	Resterende begrotingsonrechtmatigheden	€ 811 (0,9%)	
Voorwaarden criterium		Fouten	Onduidelijkheden
1	Rechtmatigheid Europese aanbestedingen	€ 1.251 (1,5%)	
2	Rechtmatigheid Burgerzaken (tarieven)	€ 27 (0,03%)	
Totaal		€ 1.278	
M&O criterium		Fouten	Onduidelijkheden
Geen bevindingen			
Totaal onrechtmatigheden		€10.484 (12,2%)	
waarvan acceptabel		€ 8.395 (9,8%)	
waarvan niet-acceptabel		€2.089 (2,4%)	

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Toelichting onrechtmatigheden bóven rapportagegrens

Begrotingsonrechtmatigheden

De resterende, niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden van totaal €811.000 zijn onrechtmatigheden voortvloeiend uit programma 1 en 2. Ze zijn onrechtmatig doordat we in deze gevallen niet voldaan aan onze Financiële Verordening. De lasten worden overschreden bóven de met de raad afgesproken grens op programmaniveau van € 100.000 (art. 8) waarover ons college uw raad actief had moeten informeren. Formeel voorziet hetzelfde artikel dat dit ook kan via de jaarstukken, maar door overschrijding van de grens, is het onrechtmatig. Ook vallen de afwijkingen níet onder de criteria op basis waarvan een afwijking in lasten mogelijk toch acceptabel is (art. 12).

In het geval van de overschrijding op programma 1 betreft het een post van €378.000 als gevolg van hogere organisatiekosten en inhuur.

In geval van programma 2 betreft het een aantal kleinere overschrijdingen op lastenniveau die gezamenlijk optellen tot € 433.000. Het betreft voornamelijk overschrijdingen van lasten op verschillende posten waar ook meer baten tegenover staan, maar waarbij baten de extra lasten niet volledig dekken.

Aanvullend is er bij 11 kredieten sprake van een overschrijding van in totaal €104.164. In negen gevallen gaat het om beperkte overschrijdingen bij gebouwen van in totaal €86.230. In twee gevallen is er een overschrijding op twee kredieten rond voorbereidingskosten grondexploitaties (Wvg). Deze overschrijding bedraagt €17.934.

In onze cyclus van begroten en verantwoorden hebben we verschillende momenten waarop we uw raad informeren over bijstellingen van lasten, baten en kredieten. We willen hierbij ook zo accuraat, juist en tijdig mogelijk ontwikkelingen binnen programma's en circulaires verwerken. Daar zullen we ook komend jaar op blijven inzetten.

Onrechtmatigheden inkoop

Ten behoeve van onze dienstverlening aan inwoners en realiseren van ambities, kopen we goederen, diensten en werken in. Hierbij zijn we aan regels gebonden. In situaties van snel moeten handelen en een doelgerichte aanpak, blijken we aan de voorkant van het inkoopproces in een aantal gevallen een stap over te slaan. Dat resulteert in onrechtmatigheid aan de achterkant. We hebben bij vijf leveranciers afwijkingen in de aanbestedings(on)rechtmatigheid boven de rapportagegrens. In totaal voor een bedrag van € 1.171.521.

Afgelopen jaren hebben we een impuls gegeven aan onze inkoopadviesfunctie, met onder andere een actueel beleidskader inkoop. We hebben in najaar 2024 een contractbeheersysteem aangeschaft, waarvan we de implementatie in tweede kwartaal 2025 afronden. Ook zijn we eind november gestart met een procesverbetering rond inkoop om afwijkingen van inkoopprocedures te voorkomen. Tevens blijven we werken aan bewustwording bij budgethouders in de organisatie om de inkoopadviesfunctie vóóraf actief te betrekken bij een inkoopbehoefte.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Brummen. Het voor gemeenten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000. Voor gemeenten geeft de wet specifiek aan dat de gemeentesecretaris en griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. Deze functionarissen worden uitbetaald conform de salarisschaal voor hun vastgestelde functie. In onderstaande tabel worden de verantwoordingscijfers per functionaris afgezet tegen de cijfers van 2023.

Gegevens 2024						
bedragen x € 1	N.L.J.J. Dusink	H.A.J. van de Vliert	H. Matser	D.D. Balduk	A.R.M. Noordermeer	M.E.A. Knook
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	wnd. gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier (plv.)	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	n.v.t.	n.v.t.	01/01 - 31/12	01/01 – 09/02	10/02-29/2	01/03-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)			1,0	0,8889	0,6667	0,8889 t/m 30/09 1,0 va 01/10
Dienstbetrekking?			ja	ja	Ja	ja
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen			105.408	7.561	3.136	69.423
Beloningen betaalbaar op termijn			19.194	1.118	233	10.526
<i>Subtotaal</i>			<i>124.602</i>	<i>8.679</i>	<i>3.370</i>	<i>79.949</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			233.000	22.130	8.917	179.066
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging			124.602	8.679	3.370	79.949
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023						
bedragen x € 1	N.L.J.J. Dusink	H.A.J. van de Vliert	H. Matser	D.D. Balduk		
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	wnd. gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Griffier		
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/01	01/02 – 31/03	01/04 - 31/12	01/01 – 31/12	N.v.t.	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0	N.v.t.	N.v.t.
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	7.700	16.681	73.266	71.167	N.v.t.	N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	1.470	2.614	12.738	9.608	N.v.t.	N.v.t.
<i>Subtotaal</i>	<i>9.170</i>	<i>19.295</i>	<i>86.004</i>	<i>80.775</i>	N.v.t.	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	37.167	223.000	214.741	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	9.170	19.295	86.004	80.775	N.v.t.	N.v.t.

Bijlagen behorende bij de Jaarrekening

1. Bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) Aard controle D2 Indicator: B2/01	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			0	1	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13
			€0	€0			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19
			€0	€13.680	€0	€3.468	€0	€2.244
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24	
			€0	€12.000	€0	€0	€0	€0

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 0	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 20.769	€ 0	2	124	42	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05 Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
			€ 193.451	€ 70.517	€ 114.415	€ 6.913	€ 134.803	€ 250.681
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
			1					
			2					
			100					

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03			
			€ 20.000	€ 0	€ 0			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
			€ 0	€ 20.126	€ 0	Ja		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11		
			1					
			2					
			10					
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Correctie besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T-1)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D19/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03			
			€ 0	€ 10.803	Ja			
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikingsnummer/referentienu mmer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06
			1	SB230169	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 0	€ 118.400	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening
			2					
			100					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07					
			1					
			2					
			100					

lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
			1 344 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 km/h naar een ETW 30 km/h/aantal in meters	Nee	0			
			2 380 Het volwaardig afwaarderen van een 80 km/uur weg naar een 60 km/uur weg/aantal in Meters	Nee	0			
			3					
lenW	E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één provincie of waterschap (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/02	Aard controle R Indicator: E87B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/04	Aard controle R Indicator: E87B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/06
			1 030004 Provincie Overijssel	S2023-0000576	€ 142.209	€ 596.071	€ 106.657	€ 447.054
			2					
			10					
			Kopie beschikingsnaam/nummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/08				
			1 S2023-0000576	Nee				
			2					
			10					

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 4.472.413	€ 105.249	€ 108.776	€ 0	€ 10.280	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 8.577	€ 7.216	€ 0	€ 726.852	€ 9.405	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 1.029	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	-€ 123	€ 0	€ 0	€ 1.208	€ 51
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 26.344	€ 957
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.455	€ 189
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	-€ 123	€ 0	€ 0	€ 31.007	€ 1.197
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/09	Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	0		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 459.659	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel 2024	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03		
			€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 26.008	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
			€ 62.369	€ 66.361					
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
			1 Energie	€ 25.958	€ 25.958	€ 0	€ 0		
			2 Onderhoud	€ 25.514	€ 25.514	€ 0	€ 0		
3 OZB	€ 2.187	€ 2.187	€ 0	€ 0					
4 Overige	€ 12.702	€ 0	€ 0	€ 12.702					
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03				
			€ 4.721	€ 34.512	Ja				
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02	Aard controle R Indicator: H21/03	Aard controle R Indicator: H21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05		
			Ja		€ 18.685	€ 18.685	Nee		
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06	
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 16.700	€ 11.156	€ 23.981	Ja	Ja	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 114.331	€ 110.369	€ 220.740	Ja	Ja	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 25.692	€ 24.663	€ 35.693	Ja	Ja	
			4 Kansrijke Start	€ 20.554	€ 25.966	€ 37.539	Ja	Ja	
			5 Mentale Gezondheid	€ 6.423	€ 6.165	€ 12.312	Ja	Ja	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 22.481	€ 0	€ 0	N.v.t.	N.v.t.	
			7 Valpreventie	€ 61.020	€ 43.172	€ 96.225	Ja	Ja	
			8 Leefomgeving	€ 12.846	€ 5.049	€ 13.049	Ja	Ja	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 3.212	€ 8.000	€ 8.000	Ja	Ja	
			10 Versterken sociale basis	€ 46.246	€ 37.648	€ 86.971	Ja	Ja	
			11 Mantelzorg	€ 12.846	€ 12.300	€ 24.632	Ja	Ja	
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 12.846	€ 12.328	€ 24.660	Ja	Ja	
			13 Welzijn op recept	€ 12.204	€ 5.050	€ 11.833	Ja	Ja	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 3.212	€ 3.083	€ 6.166	Ja	Ja	
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 9.379	€ 8.812	€ 8.812	Ja	Ja	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07						
			Nee						

VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02				
			1 060200 Gemeente Apeldoorn	€ 165.846				
VRO	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J32/01	Aard controle R Indicator: J32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/03	Aard controle D2 Indicator: J32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/06
			1 Suvis21-00743317	€ 148.518	€ 150.000	Ja		Ja
			2					
			100					
			Kopie Beschikingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J32/07	Aard controle D2 Indicator: J32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/09			
			1 Suvis21-00743317	Ja				
			2					
			100					
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			102	€ 116.815	€ 288.082	5	€ 4.861	€ 35.453
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			110	€ 103	€ 133.774			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			106	46	8	72	98	7

VRO	J75B	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/ beschikingsnummer	Betreft pijler	Besteding per pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cofinanciering per pijler (jaar T)	
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/03	Aard controle R Indicator: J75B/04	Aard controle R Indicator: J75B/05	
			1 060200 Gemeente Apeldoorn	DGNVLG/20182667	Cleantech werkt	€ 0	€ 0	
			2 060200 Gemeente Apeldoorn	DGNVLG/20182667	Groene Groei	-€ 178.607	-€ 80.373	
		100	Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator J75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/06	Aard controle R Indicator: J75B/07	Aard controle R Indicator: J75B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/09		
			1 060200 Gemeente Apeldoorn	€ 0	€ 0			
			2 060200 Gemeente Apeldoorn	€ 0	€ 0	Correctie foutief ingevoerd 2023		
		100	Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/10	Aard controle R Indicator: J75B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/12			
			1 € 0	€ 0	Ja			
			2 € 0	€ 0	Ja			
			3					
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan de zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LAI23-03588592	€ 71.496	80	12	€ 0	€ 42.583
			2 LAI24-03761150	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
		100	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
			1 € 0	€ 28.913	Nee			
			2 € 0	€ 0	Nee			
		100						

VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06
			1 Woonstaete Ambachtstraat 43-45 Brummen	24	Ja	24	Ja	€ 300.000
			2					
			20					
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12
			1 Woonstaete Ambachtstraat 43-45 Brummen	€ 300.000	Ja		24	Ja
			2					
			20					
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14				
			1 Woonstaete Ambachtstraat 43-45 Brummen	Ja				
			2					
			20					
VRO	J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/01	Aard controle R Indicator: J117B/02	Aard controle R Indicator: J117B/03			
			030005 Provincie Gelderland	€ 36.783	€ 36.783			
			Kopie provinciecode	Status SMP (nog niet gestart/in ontwikkeling/afgerond)	Gebruik van pre-SMP (Ja/Nee)	Verwachte opleverdatum SMP(dd/mm/jj)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/04	Aard controle D2 Indicator: J117B/05	Aard controle D2 Indicator: J117B/06	Aard controle D2 Indicator: J117B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/08	
			030005 Provincie Gelderland	In ontwikkeling	Nee	31-5-2025	Nee	
KG	K1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: K1/01	Aard controle R Indicator: K1/02	Aard controle D1 Indicator: K1/03	Aard controle D1 Indicator: K1/04	Aard controle R Indicator: K1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K1/06
			1 UWHS170266	€ 0	Ja	Nee	€ 336.141	
			2					
			100					
KG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 82.644	€ 99.346	€ 0	€ 261.532	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					

AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 2.382.355			€ 280.366	€ 0	€ 110.893
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 0	€ 7.350	€ 2.766.264	€ 7.328.562	

2. Bijlage met overzicht gerealiseerd baten en lasten per taakveld

Taakvelden

Voor de onderlinge vergelijkbaarheid met andere gemeenten wordt in deze bijlage een overzicht van lasten, baten en saldo op de wettelijk voorgeschreven taakvelden weergegeven.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2024 na wijz.			Realisatie 2024			Afwijking 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0 Bestuur en Ondersteuning									
0.1 Bestuur	2.200	149	-2.050	2.577	125	-2.453	378	-25	-402
0.10 Mutaties reserves	8.643	7.351	-1.292	9.839	9.099	-740	1.196	1.748	552
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	700	-	-700	700	-	-700
0.2 Burgerzaken	948	411	-537	1.370	496	-874	422	85	-337
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	808	574	-233	2.048	734	-1.315	1.240	159	-1.081
0.4 Overhead	9.954	68	-9.887	9.012	68	-8.944	-942	0	942
0.5 Treasury	243	206	-37	250	334	84	7	128	121
0.61 OZB woningen	466	4.925	4.459	385	4.937	4.552	-81	11	92
0.62 OZB niet-woningen	69	2.067	1.997	69	2.094	2.025	-1	27	28
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	43.998	43.998	-	43.980	43.980	-	-17	-17
0.8 Overige baten en lasten	-390	38	428	186	160	-26	576	122	-454
Totaal 0 Bestuur en Ondersteuning	22.942	59.787	36.845	26.616	62.027	35.410	3.674	2.238	-1.435
1 Veiligheid									
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.639	-	-1.639	1.617	-	-1.617	-22	-	22
1.2 Openbare orde en veiligheid	458	28	-431	442	25	-417	-16	-2	14
Totaal 1 Veiligheid	2.097	28	-2.069	2.059	25	-2.033	-38	-2	36
2 Verkeer, vervoer en waterstaat									
2.1 Verkeer en vervoer	3.546	837	-2.709	3.623	936	-2.687	77	99	22
Totaal 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	3.546	837	-2.709	3.623	936	-2.687	77	99	22
3 Economie									
3.1 Economische ontwikkeling	162	-	-162	125	-	-125	-36	-	36
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	143	143	-	143	143
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	87	57	-31	83	52	-32	-4	-5	-1
3.4 Economische promotie	254	1.305	1.051	258	1.363	1.105	4	58	54
Totaal 3 Economie	502	1.361	859	467	1.557	1.090	-36	195	231
4 Onderwijs									
4.1 Openbaar basisonderwijs	63	-	-63	62	-	-62	-1	-	1
4.2 Onderwijshuisvesting	1.043	150	-893	1.030	150	-880	-13	-	13
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.259	483	-776	1.159	397	-762	-100	-86	14
Totaal 4 Onderwijs	2.365	633	-1.732	2.251	547	-1.704	-114	-86	28
5 Sport, cultuur en recreatie									
5.1 Sportbeleid en activering	267	18	-249	226	133	-93	-41	115	156
5.2 Sportaccommodaties	1.531	594	-937	1.553	614	-939	22	20	-2
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	153	-	-153	127	-	-127	-26	-	26
5.4 Musea	67	-	-67	67	-	-67	-1	-	1
5.5 Cultureel erfgoed	91	-	-91	63	-	-63	-28	-	28

5.6 Media	560	118	-441	460	21	-439	-100	-98	2
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.209	284	-2.924	2.987	134	-2.853	-221	-150	71
Totaal 5 Sport, cultuur en recreatie	5.878	1.015	-4.863	5.482	902	-4.580	-396	-113	283
6 Sociaal Domein									
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	5.483	3.295	-2.188	4.498	4.071	-427	-985	776	1.760
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	3.184	50	-3.134	2.584	21	-2.563	-600	-29	571
6.3 Inkomensregelingen	6.911	4.859	-2.052	6.855	5.027	-1.828	-56	168	224
6.4 WSW en beschut werk	2.640	420	-2.220	2.609	468	-2.141	-32	48	80
6.5 Arbeidsparticipatie	1.467	431	-1.036	1.549	585	-964	82	154	72
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	761	38	-724	861	35	-826	100	-3	-102
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	2.561	175	-2.386	2.739	177	-2.562	178	2	-176
6.71B Begeleiding (WMO)	1.722	-	-1.722	1.914	-	-1.914	192	-	-192
6.71C Dagbesteding (WMO)	525	-	-525	387	-	-387	-138	-	138
6.72A Jeugdhulp begeleiding	1.904	-	-1.904	2.537	-	-2.537	633	-	-633
6.72B Jeugdhulp behandeling	1.050	-	-1.050	1.340	-	-1.340	290	-	-290
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	223	-	-223	290	-	-290	67	-	-67
6.73A Pleegzorg	360	-	-360	446	-	-446	86	-	-86
6.73B Gezinsgericht	360	-	-360	584	-	-584	224	-	-224
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	450	-	-450	579	-	-579	129	-	-129
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	1.140	-	-1.140	1.699	-	-1.699	559	-	-559
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	481	-	-481	587	-	-587	105	-	-105
6.74C Gesloten plaatsing	215	-	-215	108	-	-108	-107	-	107
6.81A Beschermd wonen (WMO)	714	761	47	585	1.073	487	-129	311	440
6.82A Jeugdbescherming	340	-	-340	424	-	-424	84	-	-84
6.82B Jeugdreclassering	50	-	-50	10	-	-10	-39	-	39
Totaal 6 Sociaal Domein	32.543	10.029	-22.513	33.186	11.457	-21.729	644	1.427	784
7 Volksgezondheid en milieu									
7.1 Volksgezondheid	1.377	471	-906	1.164	359	-805	-213	-112	101
7.2 Riolering	2.175	3.548	1.373	2.021	3.258	1.237	-154	-290	-136
7.3 Afval	1.676	2.243	567	1.685	2.165	480	9	-78	-87
7.4 Milieubeheer	2.736	473	-2.263	2.336	590	-1.747	-400	117	517
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	269	119	-150	178	133	-45	-91	14	105
Totaal 7 Volksgezondheid en milieu	8.233	6.853	-1.380	7.384	6.504	-880	-849	-349	500
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing									
8.1 Ruimte en leefomgeving	2.031	120	-1.911	1.512	314	-1.198	-519	194	713
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	204	204	-	2.782	307	-2.476	2.579	103	-2.476
8.3 Wonen en bouwen	1.276	750	-526	1.234	2.021	787	-42	1.271	1.313
Totaal 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.510	1.074	-2.437	5.528	2.642	-2.887	2.018	1.568	-450
Saldo incl. bestemmingen	81.617	81.617	-	86.596	86.596	-	4.979	4.979	-

3. Controleverklaring accountant

controleverklaring

Gemeente Brummen

Engelenburgerlaan 31 | 6971 BV Brummen | 0575-568 233 | gemeente@brummen.nl